

KS § 140

D.nr. KS/2020:635 - 034

Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att

1. bifalla motionen med beskrivning av ärendet som motivering.

Yrkanden

Maria Nerby (C) yrkar bifall till motionen.

Anders Härnbro (S), Catharina De Geer (KD) och Jan Rudengren (L) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunstyrelsens beslut.

Beskrivning av ärendet

Motion från Maria Nerby (C) inkom till kommunfullmäktige 2020-11-23. Förslaget gör gällande att ekonomiskt bistånd alltid ska betalas ut till båda parter i ett äktenskap eller samboförhållande, med krav att båda gör ansökan.

Socialnämnden föreslog att motionen skulle avslås med motiveringen att evidens som styrker förslaget nytta saknas. Kommunstyrelsen återremitterade ärendet med motiveringen:

Motionssvaret inte är tillräckligt berett. Den bör behandlas utifrån det logiska perspektivet i att båda parter i ett förhållande ska ha ett gemensamt ekonomiskt ansvar, samt signalvärdet av att Strängnäs kommun förespråkar jämställdhet.

Socialnämnden har därefter inkommit med nytt förslag till beslut om att avslå motionen med motiveringen att tillräcklig evidens som styrker förslaget nytta saknas.

Kommunstyrelsen menar att Strängnäs kommuns verksamhet och utvecklingsarbete ska förespråka jämställdhet. Kommunstyrelsen vill tydliggöra den politiska viljan i att man aktivt tar ställning för att allt våld i nära relation ska motverkas - såväl fysiskt, psykiskt som ekonomiskt, oavsett om det är synligt eller osynligt. Kommunstyrelsen föreslår därför kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Kommunstyrelsens bedömning

Socialstyrelsen skriver på sin hemsida:

”Våld kan också vara handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott, men som sammantaget kan skapa ett mönster av utsatthet. Exempel på det är nedsättande kommentarer, ekonomiskt utnyttjande, försummelse och isolering från vänner och familj.”

”Ekonomiskt våld som kan uttryckas genom ekonomiska hot, begränsningar av gemensamma ekonomiska tillgångar eller genom att tvinga någon att utföra ekonomiska olagligheter.”

Socialnämnden hänvisar bland annat till Socialstyrelsens kartläggning av jämställdhetsperspektivet inom ekonomiskt bistånd som visar att kommunerna ofta föredrar en dialog med paret i hushållet och möjlighet för dem att själva välja mellan olika utbetalningsalternativ. Socialstyrelsen menar att socialsekreteraren behöver vara uppmärksam på om det finns indikation på att pengarna inte går till hyra och mat till familjen, eller om någon av parterna inte har insyn i ekonomin och tillgång till pengarna. Samt att det då är möjligt att dela utbetalningen av försörjningsstöd till båda parter i ett hushåll eller till exempel att betala ut försörjningsstödet enbart till kvinnan.

Kommunstyrelsen menar att det inte är rimligt att fördelningen av beviljat ekonomiskt bistånd ska vara avhängigt socialtjänstens bedömning vid varje enskilt fall. Ansvaret bör rimligen heller inte åläggas sökande parter då det i de fall där det förekommer våld i nära relation även råder en ojämlik maktstruktur. Det anses därför vara högst osannolikt att en utsatt skulle våga uttrycka sin mening. Det bör inte heller vara enkom den enskilda individens ansvar att strida för jämställdhet i en icke-jämställd relation, det ansvaret bör även åvila myndigheter.

Strängnäs kommunfullmäktige har tagit flertalet beslut som fastställer att jämställdhetsarbete ska genomsyra kommunens verksamheter.

- Flerårsplanen 2022-2024 – fastställer att de globala målen i ”Agenda 2030” ska ur miljömässigt-socialt och ekonomiskt perspektiv ständigt vara en tydlig del i den dagliga verksamheten i hela kommunkoncernen.

I Agenda 2030 och mål 5 står följande:

”Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Alla former av våld, diskriminering och skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor drabbar såväl individen som hela samhället. Det har bevisats om och om igen att politisk, ekonomisk

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

och social jämlikhet mellan kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling.”

- Jämställdhetsstrategi – ställer ytterligare krav på att jämställdhet ska genomsyra utvecklingsarbetet av kommunens verksamheter.

”Utifrån kommunens vision ska det för den enskilde vara enkelt, tryggt och ge stora möjligheter att leva i Strängnäs kommun. Samverkan, förnyelse och utveckling ska stå i centrum. För Strängnäs kommun är det viktigt att skapa ett hållbart samhälle och bygga en attraktiv kommun för dagens och morgondagens behov och krav, med medborgarens behov i centrum – hållbart över tiden. Det förutsätter en aktiv samverkan och verksamhetsutveckling inom och mellan kultur-, miljö-, närings-livs-, samhällsbyggnads-, utbildnings-, och de sociala områdena.”

Kommunstyrelsen är medvetna om att det enligt Socialstyrelsen saknas tillräcklig kunskap om och på vilket sätt de uppdelade utbetalningarna bidrar till ökad jämställdhet eller vilka andra konsekvenser det i övrigt kan medföra för hushållet eller för verksamheten ekonomiskt bistånd. Samt att Socialstyrelsens bedömning är att det inte är aktuellt att i dagsläget utforma en nationell vägledning i frågan.

Polisen och kommundirektören har dock undertecknat medborgarlöften för år 2022-2023. I medborgarlöftet finns bland annat:

”Polisen och Strängnäs kommun lovar att verka för att öka medvetenheten hos Strängnäs kommuns invånare gällande våld i nära relationer för att förhindra och förebygga brott.”

Utifrån ovanstående diskurs är det kommunstyrelsens inställning att motionen bör bifallas då den ligger i linje med Strängnäs kommuns målsättning gällande jämställdhet och arbete mot våld i nära relation.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet är i linje med Strängnäs kommuns jämställdhetsstrategi och flerårsplan.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Ordförandeförslag gällande motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, 2022-05-06

Styrdokument, Jämställdhetsstrategi, 2021-05-03

Styrdokument, Flerårsplan 2022-2024 Strängnäs kommun, antagen, 2021-05-10

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Protokollsutdrag, SN § 53, 2022-03-30, Svar på motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Protokollsutdrag, KS § 254, 2021-10-27, Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Protokollsutdrag, SN § 123 2021-09-29, Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Protokollsutdrag, KF § 319, 2020-11-23, Nyinkomna motioner och interpellationer

Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, 2020-11-11

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Motionären

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beslutad:	Kommunfullmäktige 2015-06-15 § 104
Gäller fr o m-t o m:	2015-06-15 – 2019-01-01
Myndighet:	Kommunstyrelsen
Diarienummer:	KS/2015:270-003
Ersätter:	-
Ansvarig:	Samhällsbyggnadsnämnden

Jämställdhetsstrategi

Strategi för jämställdhet och likvärdig medborgarservice

Utifrån kommunens vision ska det för den enskilde vara enkelt, tryggt och ge stora möjligheter att leva i Strängnäs kommun. Samverkan, förnyelse och utveckling ska stå i centrum.

För Strängnäs kommun är det viktigt att skapa ett hållbart samhälle och bygga en attraktiv kommun för dagens och morgondagens behov och krav, med medborgarens behov i centrum – hållbart över tiden. Det förutsätter en aktiv samverkan och verksamhetsutveckling inom och mellan kultur-, miljö-, näringslivs-, samhällsbyggnads-, utbildnings-, och de sociala områdena. Strategin ska fungera som ett styrdokument för alla kommunens verksamhetsområden och anger övergripande kommunens fokusområden.

En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Hållbar utveckling består av tre dimensioner som samspelar och stödjer varandra, *ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.*

Syftet med strategin

Jämställdhetsstrategin innehåller mål och visioner för hur ett långsiktigt och hållbart jämställdhetsarbete ska se ut, i Strängnäs kommun. Jämställdhet betyder jämlikhet mellan specifikt kvinnor och män – men utesluter inte automatiskt arbetet med andra jämlikhetsfrågor utan fokuset på jämställdhet bör ses som en styrka som gör arbetet konkret. Medborgarservice handlar i sin tur om den service som kommunen tillhandahåller och som både kvinnor och män möjliggör genom sitt medborgarskap.

Strategin inbegriper också mer översiktliga visioner och mål såsom näringsliv, föreställningen om Strängnäs som plats och viktiga demokratifrågor såsom hälsa för barn och unga. Strategin redovisar vilka kommunövergripande riktningar och verksamhetsområden som är viktiga för att nå uppsatta jämställdhetsmål. Strategin anger inte kommunens arbetsgivaransvar för jämställdhet och diskriminering, utan är en strategi för hur jämställdhet ska inkluderas i rutinerna för medborgarservice och för politikernas arbete.

Innehållsförteckning

1. Begrepp och definitioner	3
2. Nationella samt internationella mål och överenskommelser	4
3. Strängnäs kommuns externa jämställdhetsarbete	5
4. Fokusområden och strategiska ansatser/visioner för jämställdhetsarbetet.....	5
4.1 Länkande ledarskap för ett jämställt näringsliv och en könsbalanserad maktfördelning	6
4.2 Livskvalité och hälsa för kvinnor och män, flickor och pojkar.....	7
4.3 Jämställdhet i huvudfåran - likvärdig medborgarservice	7
4.4 En dynamisk idyll för familjer med jämställda ambitioner.....	8
4.5 Engagerade medarbetare för ett jämställt Strängnäs kommun.....	8
6. Ansvar och uppföljning.....	9
7. Bilagor	10

1. Begrepp och definitioner

Inom jämställdhets- och mångfaldsområdet förekommer en hel del begrepp som kan behöva förtydligande. Några av de begrepp som förekommer i den här planen är:

Jämställdhet

Jämställdhet betyder att kvinnor och män har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden.

Jämlikhet

Jämlikhet innebär alla människors lika rättigheter och möjligheter. Människor är födda fria och lika i värde och rättigheter utan åtskillnad av något slag enligt FNs deklaration om mänskliga rättigheter. Begreppet jämställdhet är begränsat till relationer mellan könen.

Genus

Genus är det tänkta sociala könet som skapas av handlingar och föreställningar om kvinnlighet och manlighet i samhället. Genus har alltså inget att göra med det biologiska könet.

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering är en strategi för att få in jämställdhetsfrågan i kommunens övergripande och dagliga arbete. Det innebär enligt Europarådets definition en "(om)organisering, förbättring, utveckling och utvärdering av beslutsprocesser, så att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet".

I Regeringens plattform för jämställdhetsintegrering beskrivs strategin på detta sätt: "I Sverige är jämställdhetsintegrering den huvudsakliga strategi som används för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. Jämställdhetsintegrering innebär att beslut inom alla politikområden ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv. Eftersom jämställdhet mellan kvinnor och män skapas där ordinarie beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas måste jämställdhetsperspektivet finnas med i det dagliga arbetet. Strategin har vuxit fram för att motverka tendensen till att jämställdhetsfrågorna hamnar i skymundan eller sidoordnas andra politiska frågor och verksamheter."¹

¹ Regeringens plattform för jämställdhetsintegrering

2. Nationella samt internationella mål och överenskommelser

Sveriges Jämställdhetspolitiska mål

"Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken i Sverige är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Det innebär bland annat följande:

- En jämn fördelning av makt och inflytande
Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- Ekonomisk jämställdhet
Kvinnor och män ska ha samma möjlighet och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet
Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra
Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet."²

CEMR:s deklARATION om jämställdhet

CEMR (Council of European Municipalities and Regions), de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation, har upprättat "Den Europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män - på lokal och regional nivå". Alla kommuner inbjuds att underteckna deklARATIONEN, att offentligt ta ställning för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män och att inom sina verksamhetsområden genomföra sina åtaganden enligt deklARATIONEN.³

Den Europeiska DeklARATIONEN för Jämställdhet har sex principer och trettio artiklar som handlar om att aktivt främja arbetet för att uppnå jämställdhet.

De sex principerna:

1. Jämställdhet är en grundläggande rättighet
2. För att jämställdhet ska garanteras måste flerfaldig diskriminering och andra missgynnanden bekämpas
3. Ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle
4. Att avskaffa stereotypa uppfattningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet

² På tal om kvinnor och män 2014, SCB, s.3

³ Jämställ.nu <http://www.jamstall.nu/politik/cemr-deklARATIONEN/>

5. Jämställdhetsintegrering av kommunens verksamheter är nödvändig för att främja jämställdhet
6. Att handlingsplaner och program har tillräklig finansiering är nödvändigt för att jämställdhetsarbetet ska nå framgång.⁴

FN:s överenskommelser om jämställdhet

Den här jämställdhetsstrategin tar också sitt utgångspunkt ifrån FN:s överenskommelser om jämställdhet såsom Konventionen mot all slags diskriminering av kvinnor från 1979 som trädde i kraft i september 1981 och FN:s Beijingdeklaration och åtgärdsplattform från 1995 och resolutionerna som antogs vid generalförsamlingens 23:e extra session år 2000 (Beijing +5). En annan utgångspunkt är Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, rådets rekommendation från december 1996 om en representativ fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen samt IULA:s (International Union of Local Authorities) deklaration om kvinnor i världens länder.⁵

3. Strängnäs kommuns externa jämställdhetsarbete

Strängnäs kommun har arbetat internt med jämställdhet i flera år (som arbetsgivare). Den här strategin gäller istället Strängnäs kommuns externa arbete kring jämställdhet utifrån ett medborgarperspektiv. Kommunen har med konsultstöd av jämställdhets- och mångfaldsexperter, i samverkan med Strängnäs medborgare och politiker, tagit fram denna strategi.

4. Fokusområden och strategiska ansatser/visioner för jämställdhetsarbetet

Här föreslås fem olika fokusområden som är baserade på bakomliggande kartläggning och process. Fokusområdena och målen utgör strategin för tjänstemännens och politikernas arbete med jämställdhet. Utgångspunkten är en kommun med en jämn fördelning av antal kvinnor och män som är medborgare, men en könssegregerad arbetsmarknad och maktsfär där det finns lika mycket att ta tag i som det finns unika framgångsfaktorer att bygga vidare på. Allt detta har tagits hänsyn till i framtagandet av strategin, för att ge en sådan verklighetsförankrad strategi som möjligt. I strategins bilaga 3 finns därför under varje fokusområde en samlad palett av genomförandemål och aktiviteter för att underlätta de olika nämndernas och verksamheternas arbete med att nå strategins ansatser och visioner. Jämställdhetsarbete är långsiktigt och Strängnäs kommun avser att arbeta med åtgärder från bilagan till strategin under de olika fokusområdena.

⁴ Den Europiska Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, CEMR (Council of European Municipalities and Regions), 2006

⁵ Den Europiska Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, CEMR (Council of European Municipalities and Regions), 2006

- Fokusområde 1. Länkande ledarskap för ett jämställt näringsliv och en könsbalanserad maktfördelning
- Fokusområde 2. Livskvalité och hälsa för kvinnor och män, flickor och pojkar
- Fokusområde 3. Jämställdhet i huvudfaran – likvärdig medborgarservice
- Fokusområde 4. En dynamisk idyll för familjer med jämställda ambitioner
- Fokusområde 5. Engagerade medarbetare för ett jämställt Strängnäs kommun

4.1 Länkande ledarskap för ett jämställt näringsliv och en könsbalanserad maktfördelning

För att nå framgång krävs en lärande organisation och ett förbättringsarbete som sprider sig till kommunens näringsliv, behövs ett länkande ledarskap – där de som innehar jämställdhetskompetens och mognad leder vägen, länkar samman olika delar av näringslivet och kommunens verksamhet – och som står som förebilder i jämställdhetsarbetet. Länkande ledarskap enligt Brobygget handlar om tydlig kommunikation, och att ”lyfta fram och synliggöra resultat”.⁶ En bra förutsättning för Strängnäs kommun är att det finns många aktiviteter inom jämställdhetsområdet som är oerhört bra. Utmaningen är att det kan vara svårt att hitta och samordna det som redan sker, eftersom det i dagsläget saknas ett nätverk. En tydlig strukturering och kommunikation av arbetet kommer att underlätta Strängnäs jämställdhetsarbete.

För att koppla jämställdhet till näringslivet och kommunens tillväxt är det viktigt att jämställdhetsstrategin också bygger på en förankring av näringslivets behov i frågan. Att kartlägga och diskutera jämställdhet inom näringslivet är en bra utgångspunkt. Kartläggningen visade en obalans mellan könen i företagsledning, samt en könssegregerad arbetsmarknad. Det har genomförts några få satsningar på kvinnors företagande specifikt och inga åtgärder för jämställd företagsrådgivning har funnits i kartläggningen.

Näringslivspolitikerna står på fyra ben i Strängnäs kommun: 1. Befintlig näringslivsutveckling, det vill säga en bra kommun att driva sitt företag i. 2. Besöksnäringen som på många platser är ett område där mycket kvinnor företagare. 3. Företagsetableringar, det vill säga att ta hand om de förfrågningar som kommer samt att jobba proaktivt för etablering. 4. Mötesplatser för näringslivet i kommunen, exempelvis Strängnäs Business Park som öppnar upp för förutsättningar att skapa mötesplatser och kompetensutveckling inom jämställdhetsfrågor för näringslivet.⁷ Detta fokusområde föreslår därför mål inom dessa fyra delar.

⁶ Brobygget, Strängnäs kommun.

⁷ Strängnäs kommuns näringslivsstrategi togs fram samtidigt som denna strategi och dessa fyra ben som näringslivet står på kommer från arbetet med strategin.

Strategisk ansats/Vision för fokusområde 1: Strängnäs kommun tar ledningen i jämställdhetsfrågan och med ett länkande ledarskap når vi en mognadsnivå, där jämställdhet blir en framgångsfaktor för tillväxt.

4.2 Livskvalité och hälsa för kvinnor och män, flickor och pojkar

Strängnäs kommun präglas av ett konkurrensutsatt omsorgs- samt utbildningsområde. De kommunala verksamheterna står under de nationella och internationella kraven på jämställdhet och jämställdhetsintegrering av verksamheterna. Därför ska de kommunala verksamheterna stå som förebilder och sätta hög standard för en livskvalité och god hälsa som bygger på lika möjligheter och rättigheter för både kvinnor och män, flickor och pojkar, genom hela livet. Detta sätter medborgarnas behov i centrum och skapar en hållbar jämställdhet över tid i de kommunala verksamheterna.

I Strängnäs kommun är förskolorna en stor förebild inom jämställdhetsfrågor. Redan under 2011-2012 har förskolorna i kommunen upprättat en Genusplan som de arbetat vidare med sedan dess.⁸

En till bra förutsättning som Strängnäs har är rapporten *Liv&Hälsa Ung – Kommunprofil Strängnäs 2008-2014* från Landstinget Sörmland. Landstinget har gjort rapporten fem gånger, och rapporten analyseras bland annat familjförhållanden, trygghet, skolor, fritid, motion, alkoholvanor, våld och hälsa. Resultaten visas genom könsuppdelad statistik, där vi kan se att det finns många områden där flickor mår sämre och är mer stressade i skolan än pojkar, samt är mer utsatta för mobbning.

Strategisk ansats/Vision för fokusområde 2: Våra kommunala vård-, omsorgs- och utbildningsverksamheter ska vara goda förebilder i en konkurrensutsatt miljö, för mäns och kvinnors lika möjligheter och rättigheter till en livslång god hälsa och livskvalité.

4.3 Jämställdhet i huvudfåran – likvärdig medborgarservice

”Medborgarnas behov i centrum – hållbart över tiden” står i centrum av Strängnäs kommuns värdegrunde, Brobygget. Kommunen prioriterar att skapa medborgardialog inom stadsplaneringsprojekt på intressanta sätt, där dialog och information är nyckelord. Samtidigt har kommunen ett långsiktigt perspektiv på vårt arbetet. Därför är det viktigt i Strängnäs att ta in jämställdhet i rutiner och skapa hållbarhet genom att lokalisera avvikelser (ojämställda rutiner och bemötande) i den nuvarande medborgarservicen. Brobygget gör det möjligt att nå långt i jämställdhetsintegreringen under kort tid eftersom kommunens medarbetare redan har erfarenhet av att bryta sönder stuprör och levandegöra

⁸ “Genusprojekt 2011-2012 med handlingsplan för fortsatt arbete, rapport från Strängnäs kommun”, Johanna Lundin

förbättring i den ordinarie verksamheten. En framgångsfaktor i arbetet är också att kunskapsbasen och erfarenheten kring jämställdhetsintegrering av rutiner och medborgarservice i kommuner numera är mycket omfattande.⁹ Att integrera jämställdhet ska vara "lätt att göra rätt".

Strategisk ansats/Vision för fokusområde 3: Jämställdhet ska integreras i huvudfäran av den medborgarservice som i dagsläget flyter under Brobygget.

4.4 En dynamisk idyll för familjer med jämställda ambitioner

Utgångsläget för Strängnäs kommun är en pendlarkommun där föräldrar och familjer väljer att bosätta sig för att komma bort från storstadens stress. Kommunen har 15500 förvärvsarbetande varav 43 procent pendlar till sitt arbete. Här finns stora luckor i nuvarande kartläggning där det saknas könsuppdelad statistik - hur rör sig kvinnor och män in och ut ur kommunen? Vem pendlar i familjen, vem stannar i kommunen? Vad är det för typ av jobb som kvinnor respektive män pendlar till eller stannar kvar i kommunen för? Finns det förutsättningar för familjer att skapa jämställdhet genom fibertillgång, pendling på olika sätt och fritidsaktiviteter? Hur skapar vi attraktivitet för moderna småbarnsfamiljer – hur skapar vi jämställdhet för dem i Strängnäs kommun så att de väljer kommunen som bostadsord?

En framgångsfaktor för Strängnäs kommun är att fler män tar ut föräldraledighet än rikssnittet. Pendlaravståndet till större städer är så pass litet att både män och kvinnor i heterosexuella samt homosexuella parrelationer har möjlighet att fördela arbetet och omsorgen av hemmet och/eller barnen på ett jämställt sätt.

Strategisk ansats/Vision för fokusområde 4: En dynamisk idyll uppstår i korsningen mellan tradition och modernitet, detta genom våra högt satta jämställdhetsambitioner för medborgarna, på både arbetet och fritiden.

4.5 Engagerade medarbetare för ett jämställt Strängnäs kommun

"Medarbetarna har mandat och ett eget ansvar att planera, genomföra och följa upp arbetsgruppens förbättringsaktiviteter." (citat från Brobygget)

Vi utgår från jämställdhetsfrågan som något som, liksom våra andra områden inom Strängnäs politik och medborgarservice, mår allra bäst av tjänstemän och politiker som gör det lilla extra för medborgarna. Genom kunskap och spännande nätverk och utbildningar i frågan väcker vi medarbetarnas engagemang på alla nivåer och det gör att vi hinner i kapp i jämställdhetsintegreringen.

Strategisk ansats/Vision för fokusområde 5: Samtliga tjänstemän och politiker i Strängnäs kommun ska ha så pass god kompetens inom jämställdhetsfrågan, att ett engagemang för att integrera den i sitt dagliga arbete blir oundvikligt samt statusfyllt.

⁹ Se www.jamstall.nu som är statens arkiv för jämställdhetsintegrering

6. Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsen är huvudansvarig för jämställdhetsstrategin. Ansvaret för jämställdhetsarbetet berör dock hela kommunens verksamhet och samtliga nämnder. Även de kommunala bolagen ska via ägardirektiv ges en roll i arbetet för jämställdheten. Berörda delar av förvaltningen, berörda nämnder, kommunala bolag ska tillsammans med och i samarbete med externa aktörer medverka till att jämställdhetsstrategin genomförs.

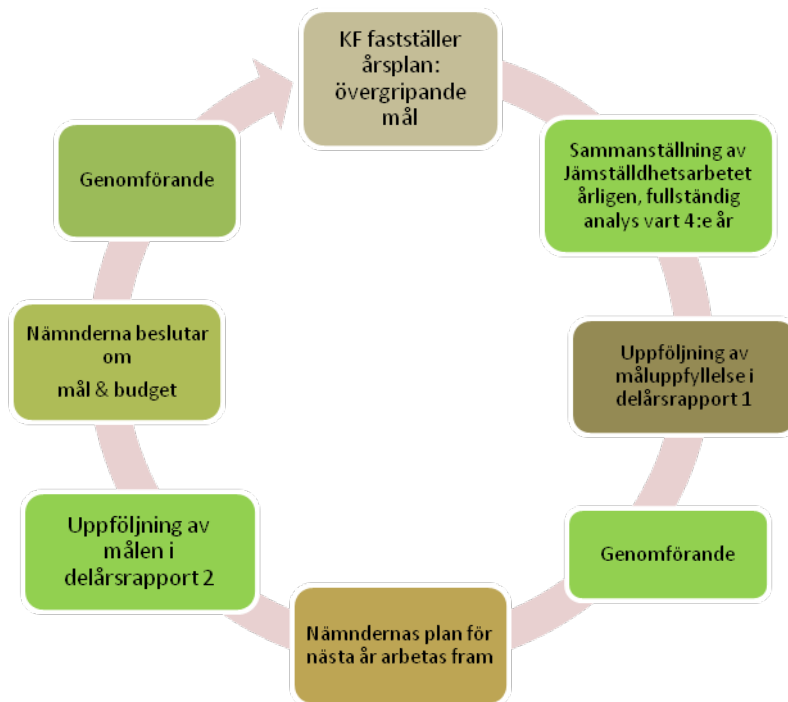
Många av insatserna kräver engagemang och ansvarstagande över olika förvaltnings- och politikområden samt med övriga aktörer och medborgare. Vissa insatser behöver en tydlig ägare. För att komma till konkreta åtgärder så att frågorna avspeglas i nämndernas mål och förvaltningens verksamhetsplaner behövs det politiska prioriteringar.

Kommunfullmäktige gör prioriteringar i det årliga mål- och budgetarbetet. En årlig uppföljning av jämställdhetsarbetet ska ge kommunfullmäktige ett aktuellt underlag inför beslut för olika insatser. Nämndernas mål och indikatorer har en direkt koppling till kommunfullmäktiges övergripande mål och indikatorer. Utifrån nämndernas mål formulerar respektive kontor en verksamhetsplan. I bilaga 3 till denna strategi finns prioriterade aktiviteter under respektive fokusområde som hjälp för nämndernas och verksamheternas målformuleringar och verksamhetsplaner inom området jämställdhet.

Genom att tydligare koppla jämställdhetsstrategin med kommunens system för styrning kan jämställdhetsarbetet följas upp i delårsrapporter och årsredovisningen samt genom kontorens verksamhetsplaner och de kontorsspecifika verksamhetsmålen indikatorer.

En fullständig utvärdering görs vart fjärde år i början av mandatperioden. Efter utvärderingen kan jämställdhetsstrategin revideras och förbättras.

Något som både framkommer i CEMR-deklarationen samt i arbetet med att ta fram strategin är att resurser är nödvändiga för att arbetet ska bli framgångsrikt. Därför är ett övergripande mål för hela strategin självklart att arbetet ska tas med i nämndernas målformuleringar och förvaltningens verksamhetsplaner.

Figur 4. Jämställdhetsstrategins årshjul

7. Bilagor

Till jämställdhetsstrategin finns en särskild handling med bilagor samlade. Bilagorna omfattar en kartläggning av hur jämställdheten ser ut i Strängnäs kommun idag, redovisning av resultat från genomförd workshop och medborgardialog men även en bilaga med exempel på mål och aktiviteter som stöd för nämndernas och förvaltningens arbete med jämställdhetsfrågor.

Bilaga 1. Bakomliggande kartläggning.

Bilaga 2. Dokumentation från workshop och medborgardialog.

Bilaga 3. Mål- och aktivitetspalett för nämnder och förvaltningens verksamhetsplaner.

Bilagor till Strategi för jämställdhet och likvärdig medborgarservice

I dessa bilagor redovisas de underlag som tagits fram i samband med arbetet med jämställdhetsstrategin. Bilagorna omfattar en kartläggning av hur jämställdheten ser ut i Strängnäs kommun idag, redovisning av resultat från genomförd workshop och medborgardialog men även en bilaga med exempel på mål och aktiviteter som stöd för nämndernas och förvaltningens arbete med jämställdhetsfrågor.

Innehåll

Bilaga 1. Bakomliggande kartläggning.....	2
Bilaga 2. Dokumentation från workshop och medborgardialog.....	17
Bilaga 3. Mål- och aktivitetspalett för nämnder och förvaltningens verksamhetsplaner	21

Bilaga 1. Bakomliggande kartläggning

Hur ser jämställdheten ut i Strängnäs kommun idag?

Följande kartläggning är den som ligger till grund för de riktmärken och mål som räknats upp i ovanstående handlingsplan i strategin.

När jämställdhet i en kommun ska analyseras finns det olika nivåer som ska mätas. Enligt 4R-metoden ska först *Representationen* analyseras (hur många män och kvinnor finns i kommunfullmäktige, till exempel). Sedan ska *Resurser* analyseras – till exempel vilka former av stöd, och hur mycket stöd, får män respektive kvinnor, pojkar respektive flickor? Finns det skillnader och är de sakliga eller osakliga? Efter detta tittar man på *Realia*, som också kan kallas för kulturen eller genusmönster. Hur ser normerna ut och varför? Det fjärde R:et står för *Realisera* och syftar till att genom en strategi eller handlingsplan se till att sätta mål. Denna strategi är en genomgång av dessa alla fyra R på de områden där det idag är möjligt att resursmässigt och faktamässigt ta fram könsuppdelad statistik (R1) och information om löner och annan resursfördelning (R2). Kartläggningen har också kompletteras med en del realia (R3) tack vare intervjuerna i kommunen, genomläsning av dokument samt Brobyggets instruktioner, workshoppen och medborgardialogen som mer fokuserar på att kartlägga genusmönstrena bakom själva statistiken. Denna strategi i skriftlig form kan ses som det 4:e steget i processen (Realisera).¹ Detta repeteras sedan då ny kartläggning och strategi tas fram.

CEMR:s jämställdhetsdeklaration har 30 artiklar som beskriver hur kommuner och regioner i Europa borde jobba med jämställdhet, med fokus på mätning och förståelse för hur situationen ser ut på lokal nivå, och utveckling och framtagande av nulägesbaserade åtgärder. Listan över kriterier som ska analyseras är omfattande, denna strategi har därför valt att begränsa jämställdhetskartläggningen i nedanstående rubriker. Framtida strategier kan sedan bygga på det framtagna kunskapsläget och lägga till fler områden. Strategin väljer också att inte redovisa samtlig statistik som finns på området, utan lyfta fram det som är mest relevant för kommunens utgångsläge i frågan och riktmärkena i strategin. Kartlagda områden:

- Politiskt representation
- Arbetsmarknaden (yrke, entreprenörskap, lön, chefer, totala syselsatta inom den privata/offentliga sektorer, osv) och jämställd ekonomiskt tillväxt
- Skolor/Utbildningar
- Föräldradedighet/Vård av barn/Tillgång till förskola
- Sjukdom & Hälsa

¹ Jämställ.nu, Verktogsblåda, 4R-metoden: <http://www.jamstall.nu/verktogsblåda/4r-metoden/>

- Våld/Trygghet/Våld mot kvinnor
- Diskriminering/Sexuella trakasserier
- Kommunikation
- Bostadssituation
- Jämn fördelning av resurser
- Jämställdhet inom stadsplanering
- Jämställdhet inom offentliga upphandlingar
- Jämställd medborgarservice
- Att bekämpa och motverka stereotyper och stereotypa könsrollsmönster (genom att exempelvis försöka nå en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet)

Politiskt representation

Nedanstående diagram visar representationen av kvinnor och män bland Strängnäs förtroendevalda kommunpolitiker enligt Strängnäs kommun, oktober 2014.

Diagram 1

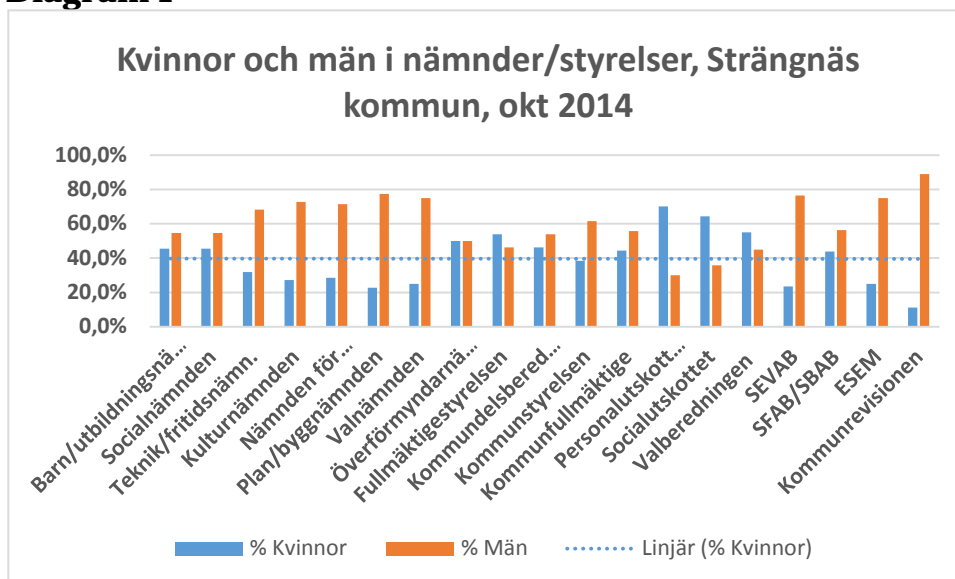
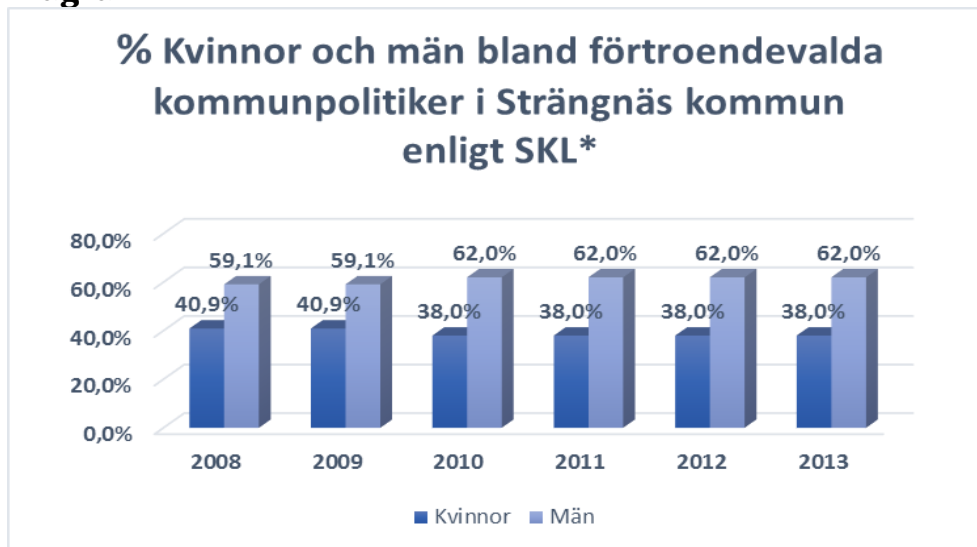

Diagram 1 visar representationen av kvinnor och män i Strängnäs nämnder och styrelser i oktober 2014. När det kommer till könsbalansen i nämnder och styrelser i kommunen och i kommunalägda bolag, är det mindre än hälften av nämnder och styrelser som har minst 40 % av det underrepresenterade könen. Den blå linjen representerar 40 % -strecket. Utav 19 olika nämnder och styrelser i Strängnäs kommun, finns det åtta som är könsbalanserade, medan elva saknar könsbalans.

Diagram 2

*SKL tar endast fram statistiken vart fjärde år.

Statistiken i diagram 2 kommer från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) data i databasen Kolada (www.kolada.se). Datan från SKL uppdateras dock bara vart fjärde år, vilket betyder att om någon förtroendevald kommunpolitiker blev ersatt av någon, under den senaste fyra års-perioden, kommer de förändringarna inte att synas. När det kommer till politiskt representation bland förtroendevalda kommunpolitiker i Strängnäs kommun (avses ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer), var det att se som könsbalanserat år 2009 (beräknad på 40-60 representation mellan könen). Det blev dock lite mindre balans år 2010 och har sedan dess legat något under det som räknas som könsbalanserat, som är att ha minst 40 % av det underrepresenterade könet. Utmärkande för Strängnäs kommun är att kommunen har haft 50 % kvinnor och 50 % män på ordförandeposter (i kommunstyrelse och nämnder) sedan 2010, enligt SKL.²

Arbetsmarknaden

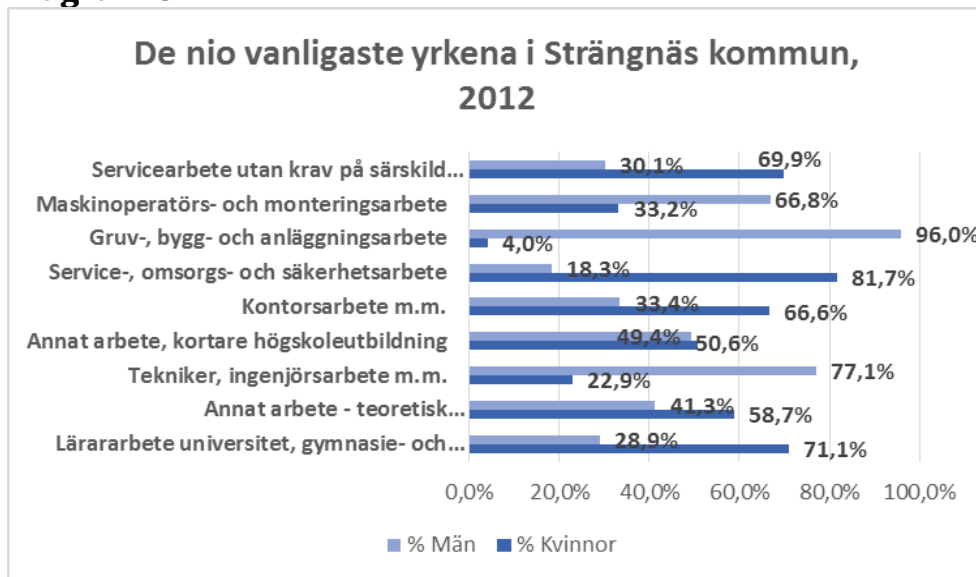
Följande diagram visar representationen av kvinnor och män bland de nio vanligaste yrkena i Strängnäs enligt data från Strängnäs kommun år 2012. Befolkningens yrken är uppdelade i 27 olika huvudyrken. Många av de 27 yrkena sysselsätter mindre än 100 personer totalt i kommunen, därför blev det mest intressant att titta på de vanligaste yrkena (de som har cirka 1000 eller fler sysselsatta personer i Strängnäs kommun). Det fanns nio yrken i Strängnäs som sysselsätter cirka 1000 personer eller fler. Vid genomgång av de nio "vanligaste" yrkena, ser vi en könssegregerad arbetsmarknad träda fram. Det finns bara två yrken av nio som har nått minst 40 % av det underrepresenterade könet: "Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning" och "Annat arbete som kräver teoretisk specialistkompetens". Annars finns det flera områden som är

² Kommun- och landstingdatabasen, SKL, <http://www.kolada.se/>

kvinnodominerade: servicearbete, service och omsorg, kontorsarbete, samt lärararbete. De områdena som är mansdominerade är maskinoperatörs- och monteringsarbete, gruv-, bygg- och anläggningsarbete och tekniker- och ingenjörarbete m.m.

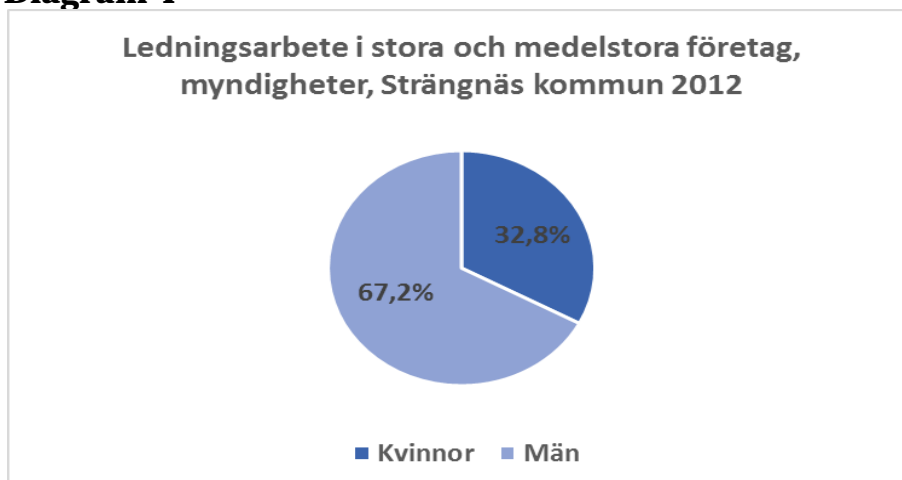
Diagram 3

Chefer

Diagram 4 visar representationen av kvinnor och män som jobbar inom "ledningsarbete i stora och medelstora företag eller myndigheter" i Strängnäs kommun, enligt data från Strängnäs kommun år 2012. Här ser vi att ledningsgrupper är mansdominerade i kommunen i stora och medelstora företag och i myndigheter. Det finns 67,2 % män i ledningsgrupper och 32,8 % kvinnor. Siffran är liknande för ledningsgrupper i mindre företag eller myndigheter. Det betyder återigen att makten inte är jämnt fördelad mellan könen i kommunen.

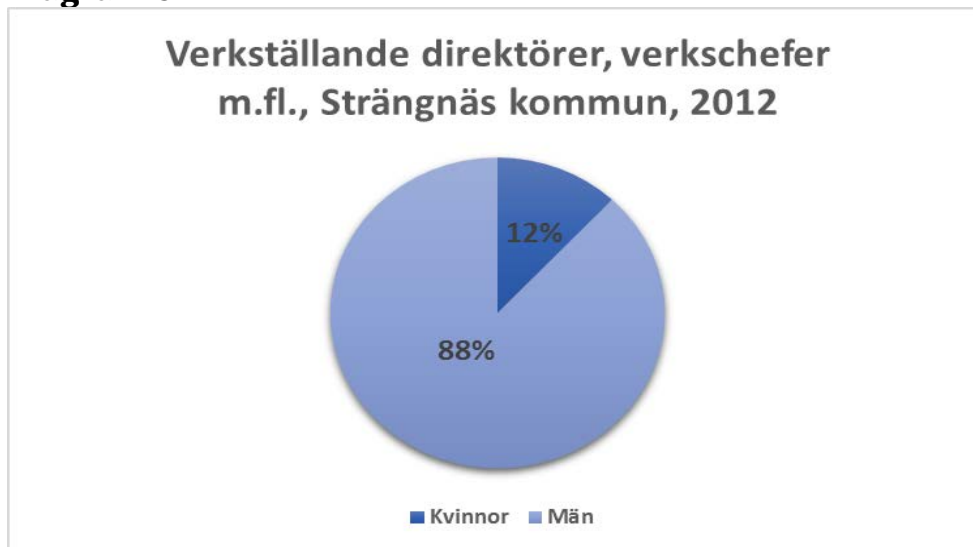
Diagram 4

Diagrammet nedan (diagram 5) visar representationen av kvinnor och män som jobbar som "Verkställande direktörer eller verksamhetschefer" i Strängnäs kommun, enligt data från Strängnäs kommun år 2012. När det kommer till VD-positioner i Strängnäs kommun är det inte jämnt fördelat mellan könen med 12 % kvinnor och 88 % män.

Diagram 5

Företagande och näringsliv

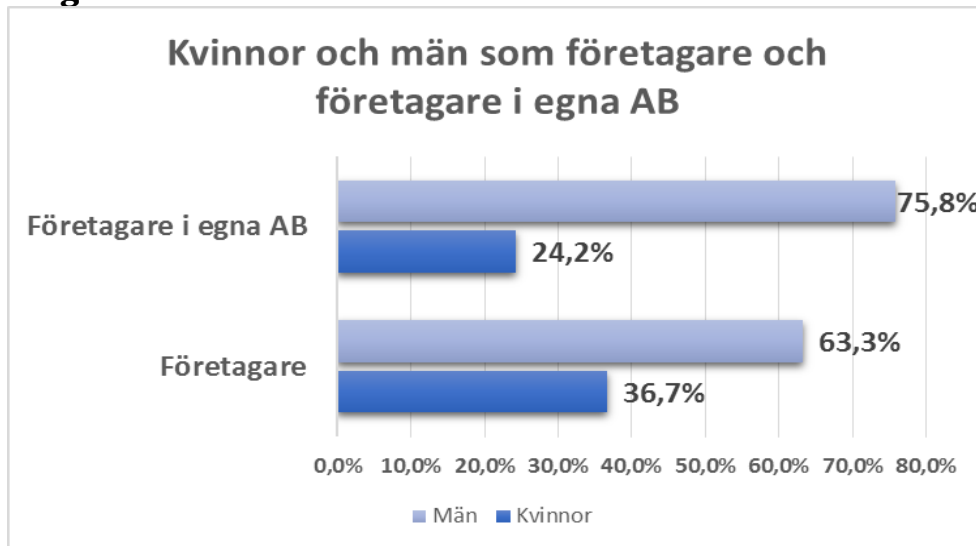
Ett prioriterat område för Strängnäs kommun enligt kommunens översiktsplan är företagande. Diagram 6 (nedan) visar representationen av kvinnor och män som jobbar som "företagare", eller "företagare i egna AB" enligt data från Strängnäs kommun år 2012. När det kommer till företagande så är representationen av företagare 63,3 % män och 36,7 % kvinnor, som är nära målet av minst 40 % av det underrepresenterade könen. När det kommer till "företagare i egna AB" finns det betydligt färre kvinnor. Det är 75,8 % män och 24,2 % kvinnor som är företagare i egna AB. Den här skillnaden kan beror på olika saker. En anledning för skillnaden skulle kunna vara, till exempel, att kvinnor har svårare att få tillräckligt med finansiering för att kunna investera de 50 000 kronor som måste sättas in i företaget för att bli ett aktiebolag. Forskning visar att kvinnor i genomsnitt får mindre av det totala sökta beloppet när det kommer till offentlig finansiering för företag.³ Eftersom det finns den här skillnaden och eftersom det är ett prioriterat område för Strängnäs kommun så är det intressant att kunna titta på vilka resurser företagande män och kvinnor får när

³ Johansson, J. & Malmström, M.: Kvinnors företagande och tillgång till offentlig finansiering, Luleå universitet, 2011.

de startar eget. På så sätt kan man säkerställa att den här skillnaden inte beror på en ojämn fördelning av resurser.

Diagram 6

Det som är positivt gällande Strängnäs kommun och företagande är att kommunen har en hög andel av befolkningen som startar eget. I Sverige 2014 finns det 374 000 personer som är företagare eller företagare i egna AB enligt SCB.⁴ Det betyder att nästan 4 % av Sveriges befolkning har startat eget företag. I Strängnäs har 2050 personer startat eget eller har eget AB år 2012, utav 33 072 personer som bodde i Strängnäs kommun under 2012. Kommunen har en betydligt högre andel personer som startar eget: 6,2 % av Strängnäs befolkning jämfört med 4 % i Sverige som nation.

Statistik om hälsa

Pojkar och flickors hälsa

I rapporten *Liv&Hälsa Ung – Kommunprofil Strängnäs 2008-2014* från Landstinget Sörmland, visas statistik för elever i Strängnäs gällande familjförhållanden, trygghet, skolor, fritid, motion, alcohol, våld, och hälsa, bland annat. Landstinget Sörmland har gjort rapporten fem gånger, och rapporten visar könsuppdelad statistik.

När det kommer till Årskurs 5 och skolan så visar rapporten att flickor i årskurs 5 trivs mindre bra än pojkar i skolan och skillnaden där är större än i hela länet. Andel elever som oftast trivs i skolan är i procent 66 för flickor och 75 för pojkar, medans i länet var det 69 flickor och 71 pojkar som trivs i skolan. Årskurs 7 var

⁴ *På Tal om Kvinnor och Män*, SCB, 2014, S. 69.

likadant, med 77 flickor och 82 pojkar som trivs i skolan. Årskurs 9 visade likadana statistiska trender.

Det är mycket färre flickor än pojkar i årskurs 5 som uppger att de oftast får den hjälp de behöver i skolan: 59 % flickor och 68 % pojkar. Motsvarande siffror från länet var 71 % för båda könen. Detta är en oroväckande resultat: om flickor inte får den hjälp som de behöver i skolan då kommer det ge negativa konsekvenser för individerna och konsekvenser för jämställdheten i hela kommunen.

Det är också fler flickor som mobbas i årskurs 5, 7 och 9. I årskurs 5 anger 15 % flickor och 11 % pojkar att de blev mobbade. I årskurs 7 var det nästan dubbelt så många flickor än pojkar som upplevde mobbing i skolan, men andelen barn som mobbades har minskat kraftigt för både flickor och pojkar sedan 2008.

"Andel elever som ofta brukar ha ont i huvudet" var mycket högre för flickor än pojkar för både Årskurs 5 och 7: i årskurs 5 har 18 % flickor jämfört med 10 % pojkar ofta ont i huvudet. Detta kan vara en indikator för stressnivåer av elever, och det här kan beror på en högre nivå av stress för flickor än pojkar i skolor. I årskurs 7 har flickor mer ont i huvudet och i magen än pojkar. Trenden för stress i årskurs 7 var oroväckande: i 2014 har 46 % flickor och 31 % pojkar känt sig stressade "mer än en gång i veckan under de senast tre månaderna". Dessa siffror har ökat för både pojkar och flickor sen 2008 – det är nästan dubbelt så många pojkar som känner sig stressade i 2014 sen 2008. I årskurs 9 har 70 % flickor och 42 % pojkar "känt sig stressad mer än en gång i veckan" under de tre senaste månaderna. Treden är tydligt: stressen börjar redan i årskurs 5 och ökar ständigt för både flickor och pojkar - men flickor är mycket mer stressad överlag.

Andel elever i årskurs 9 som "någon gång använt narkotika" var 11 % flickor och 10 % pojkar i 2014, upp från 6 % respektive 8 % i 2008, och 7 % och 8 % i länet. "Andel elever som tror eller vet att de känner till någon som kan ge eller sälja narkotika till dem" var 45 % för flickor och 39 % pojkar i 2014, en ökning från 32 % respektive 31 % år 2008.

Våld mot kvinnor

Diagram 8

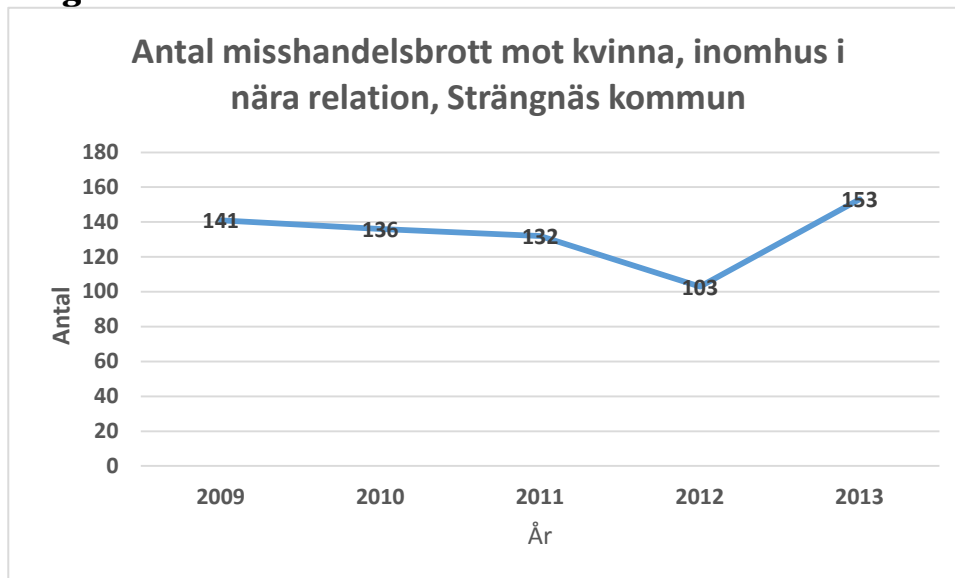

Diagram 8 visar anmälda misshandelsbrott (inkl. grov) mot kvinna 18 år eller äldre, i nära relation, inomhus i kommunen, antal/100 000 invånare. Källa: BRÅ. Andelen misshandelsbrott mot kvinnor i nära relation har ökat under 2013 efter att ha sjunkit under 2012. Som stöd erbjöds kvinnor i aktivt missbruk som var utsatta för våld av närstående skyddat boende. Men det kan vara så att informationen om såna sorters stöd är svårt att hitta. På Strängnäs kommuns hemsida under en sökning för ” stöd för kvinnor i aktivt missbruk” kom upp en sida om ”Omsorg och hjälp” där det fanns en rubrik under ”våld och hot”. (<http://www.strangnas.se/sv/Omsorg--hjalp/Vald-och-hot/Kogf/>) Men där finns det ingen information om syddat boende för utsatta kvinnor. Det fanns dock bra information om kvinnojourer, telefonnummer och stöd för barn och män också.

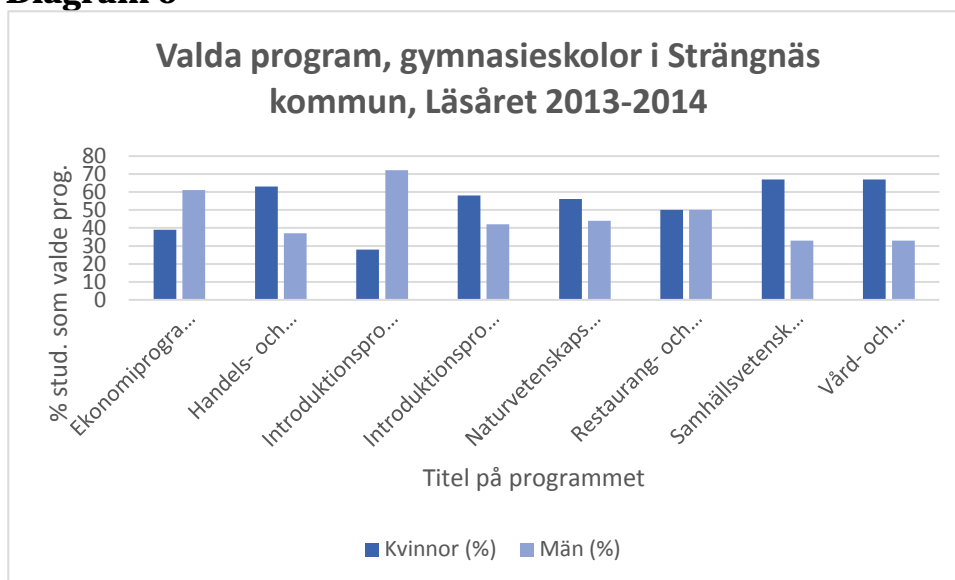
Strängnäs erbjuder också stöd till vuxna våldsutövare i form av STOPP, ett samarbete med Polismyndigheten i Södermanlands län, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Landstinget Sörmland samt socialtjänsten i Eskilstuna och Strängnäs. STOPP erbjuder hjälp till både de som är utsatta för våld och de som utövar våld i en relation. Det finns en länk till STOPP under ”Våld och hot” på Strängnäs hemsida samt kontaktpersoner. (<http://www.strangnas.se/sv/Omsorg--hjalp/Vald-och-hot/STOPP/>) Enligt SKL har Strängnäs också en plan för kompetensutveckling av personal som arbetar med personer som blivit utsatta för hedersrelaterat våld och av personal som arbetar med personer som blivit utsatta för våld. Det som saknas är tydliga sätt att kommunicera alla såna tjänster som kommunen erbjuder men kanske folk vet inte om, till exempel hos akutmottagning samt hos Barnvårdcentral och kvinnojour, migrationsverket, skolor, vårdcentralen osv.

Skolor på gymnasienivå

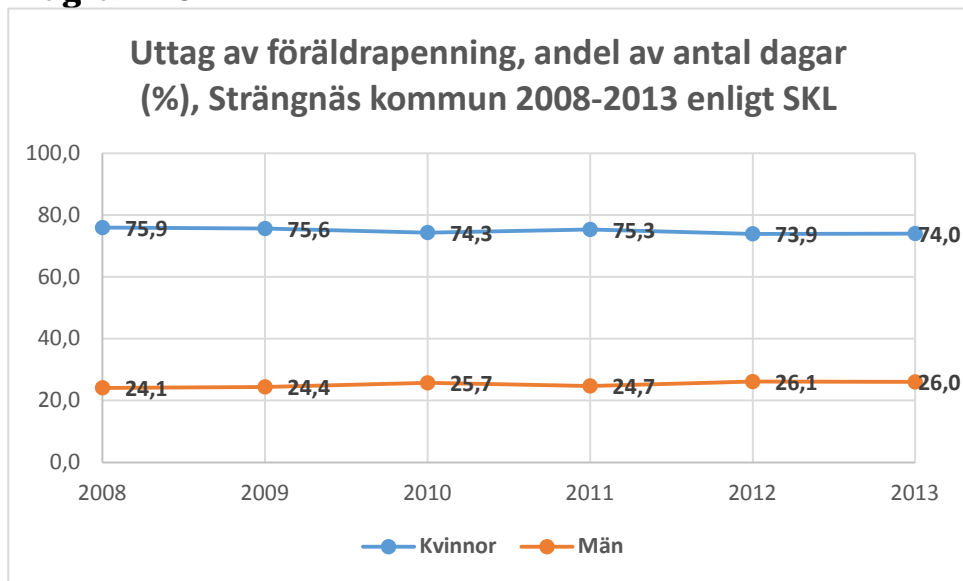
När arbetsmarknaden är könssegregerad så är det oftast så att skolorna också är könssegregerade, när det kommer till gymnasieval. I diagrammet nedan (9) ser vi på alla elevers val av program i kommunens två gymnasieskolor för läsåret 2013-2014 (fristående skolor ingår inte), enligt Siris databasen från Skolverket. Det saknas könsuppdelad statistik för el- och energiprogrammet, humanistiska programmet, industrieteknikprogrammet, introduktionsprogram - yrkesintroduction samt teknikprogrammet. Av åtta olika program, finns det tre som är att se som könsbalanserade med minst 40 % representation av det underrepresenterade könet. Ekonomiprogrammet är nästan balanserat med 39 % kvinnor och 61 % män. Handels- och administrationsprogrammet är också nästan könsbalanserat med 37 % kvinnor och 63 % män. Programmet som var det mest obalanserade var "introduktionsprogram, individuellt alternativ", med 28 % kvinnor och 72 % män.

Diagram 9

Föräldraledighet

Diagram 10 visar andelen kvinnor och män som tog ut föräldrapenning i Strängnäs kommun år 2008-2013 enligt SKL. Bilden av uttag av föräldrapenning i Strängnäs kommun speglar hur det ser ut i Sverige i allmänhet, men är lite mer balanserat mellan könen. Mäns uttag av föräldrapenning i Sverige har ökat från 20 % år 2005 till till 25 % år 2013. I Strängnäs har mäns uttag av föräldrapenning ökat från 24,1 % år 2008 till 26 % år 2013, som är en procent högre än i Sverige i genomsnitt. Men ändå är uttaget av föräldrapenningen långt ifrån jämnt fördelat mellan könen.

Diagram 10

Arbetsgivaren Strängnäs kommun

Kommunen är den största arbetsgivaren i Strängnäs kommun och har i sin roll som arbetsgivare stor påverkan på jämställdhetsarbetet i hela den geografiska kommunen. Nedan redovisas därför samlat de kartläggningar som berör kommunen som arbetsgivare.

Löner bland kommunens anställda

I Strängnäs kommuns "Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014" som har tagits fram år 2012 står det att Strängnäs genomförde en lönekartläggning år 2011 där "lönekartläggningen identifierades osakliga löneskillnader som kan sättas i samband med kön inom yrkesgrupperna IT-tekniker och gruppleddare idrottsplats och park (lika arbeten). Lönerna för dessa grupper har justerats i samband löneöversynen 2011."⁵

Strängnäs kommun diskuterade vidare deras åtgärder för lika löner i "Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014": "Kommunen märker av en tilltagande lönekonkurrens mellan närliggande kommuner i regionen. Tydligast ger det sig till känna inom relativa bristyrken som t ex förskollärare och plan- och bygglovshandläggare. Som en del i åtgärdsplanen ingår därför att se över lönesättning vid nyanställning av svårrekryterade grupper. Detta medför med nödvändighet även ett behov av att

⁵ Strängnäs kommuns "Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014", 2012

se över lönestrukturer och lönespännvidder i allmänhet. Personalenheten kommer att tillsammans med representanter för verksamhetskontoren och de fackliga organisationerna att fortsätta analysarbetet för att skapa en gemensam bild över vilka yrkesgrupper som bör uppmärksammas inför eventuella särskilda lönepolitiska åtgärder. I analysen konstateras även att lönespridningen inom ett antal yrkesgrupper är tämligen liten, vilket inverkar på möjligheten till löneutveckling. Arbetet med att se över lönestrukturer och lönerelationer är en återkommande process i den årliga löneöversynen.”⁶

Heltid och Deltid arbete bland Strängnäs kommuns anställda

Enligt Strängnäs kommuns ”Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014”, 66,1 procent av kommunens anställda arbetar heltid. 88 procent av männen respektive 62,3 procent av kvinnorna arbetar heltid. Jämfört med 2009 (60,6 procent) har det skett en ökning av andelen som arbetar heltid bland kvinnorna. Andelen män som arbetar heltid har minskat något mellan 2009 och 2011 (från 89,6 procent till 88 procent).”⁷ De här siffrorna visar ojämställdhet i den offentliga sektor i Strängnäs, som starkt påverka kvinnors möjlighet att nå ekonomiskt självständighet, som är delmål två i Sveriges jämställdhetspolitiska mål.

Det är viktigt att notera, dock, att Strängnäs kommun har flera policys på plats som försöker att motverka den här ojämställdheten. Det finns flera exempel på specifika verksamheter i Strängnäs kommun som jobbar med olika sätt att jämna ut könsbalansen på verksamheterna. Bra exempel och förebilder att lyfta fram inkluderar:

- Intern rekrytering - till exempel genom att öka sysselsättningsgrad innan rekrytering sker.⁸
- Användning av flexitid
- Erbjudande för deltidsanställda att öka deras sysselsättningsgrader, upp till 80 procent av heltid (på Socialkontoret)
- Användning av datorbaserat resurs- och schemaläggningssystem vilket underlättar arbetet med att erbjuda högre sysselsättningsgrader genom ökad flexibilitet vid schemaläggning.”⁹ (ex: Medvind) (på vård och omsorgsverksamheten inom socialkontoret)
- Personalpool för barnskötare, som täcker vikariebehov upp till 6 månader. Poolen har inneburit ökad anställningstrygghet för medarbetarna och större kontinuitet för förskolans verksamhet.”¹⁰

⁶ Strängnäs kommuns ”Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014”, 2012

⁷ Ibid.

⁸ Ibid.

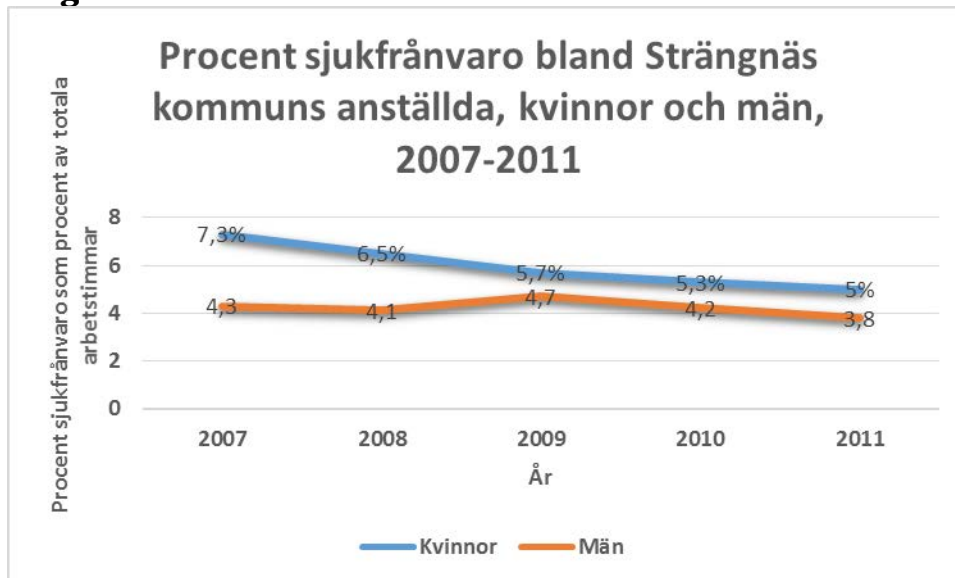
⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

Sjukfrånvaro bland Strängnäs kommuns anställda

Diagram 7

När det kommer till livskvalité och hälsa har Strängnäs kommun flera bra källor. För det första har kommunen sina egna rapporter om personal i kommunen och sjukdom. För det andra finns det "Liv och Hälsa Ung" från Landstinget Sörmland, som skickades ut för femte gången år 2014.

Statistiken i Diagram 7 (ovan) visar timmarna som kommunens anställda var sjuka omvändlat till procent i förhållanden till ordinarie arbetstid och totala timmarna som kommunens anställda jobbar. Datan kommer från kommunens interna plan för lika rättigheter och möjligheter (riktad mot kommunens anställda) 2012.

Trenden i Diagram 7 är väldigt positivt – sjukfrånvaro bland Strängnäs kommuns anställda har minskat, både för kvinnor och män, från år 2007 till 2011. Strängnäs kommun är nära till sitt mål av "förbättrad hälsa och minskad sjukfrånvaro till 4,7% år 2012".¹¹ År 2011 var den totala sjukfrånvaro bland alla anställda 4,8%.¹² En intressant fråga är "vad har Strängnäs kommun ändrat eller gjort bättre från 2007-2011?" Finns det en bättre stämning på jobbet? Nya chefer? Mer träningstid eller andra fördelar som uppmuntrat fysisk aktivitet?

¹¹ Strängnäs kommuns "Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014", 2012.

¹² Ibid.

Friskvård erbjuds anställda i form av friskvårdspeng (för närvarande 1000 kr/år och anställd) eller i form av en betald friskvårdstimme per vecka (när så arbetet tillåter). Under 2011 har 968 medarbetare utnyttjat möjligheten till friskvård.¹³

Stress bland Strängnäs kommuns anställda

Strängnäs kommuns medarbetarenkät från 2011 visade att kvinnor som är anställda på Strängnäs kommun känner sig mer stressade än deras manliga kollegor. "Arbetsmiljörelaterade frågor som upplevelse av stress och tillräckligt med tid för att utföra arbetsuppgifter till egen belåtenhet visar låga värden, 44 för kvinnor respektive 52 för män enligt nämnda skala." Kvinnor "uppges att de i högre uträkning än män känner av fysiska besvär som kan sättas i samband med arbetet."¹⁴

Utsatthet bland Strängnäs kommuns anställda

En viktig fråga gällande hälsa är utsatthet. I Strängnäs kommuns medarbetarenkät ställdes också frågor om utsatthet. "16,5 procent av medarbetarna uppger att de varit utsatt för hot eller våld från brukare/elev/kund. (Undersökningsföretagets kommunindex svarar 14,5 procent att de varit utsatt för hot eller våld från brukare/elev/kund). 1,5 procent uppger även att de upplevt hot eller utsatts för våld av chef/medarbetare eller annan anställd. (Kommunindex uppgick till 1,3 procent)."¹⁵ Det betyder att det finns fler medarbetare i Strängnäs kommun än i genomsnittet bland kommunsanställda i Sverige som har varit utsatta för hot eller våld.

Arbets-skador och tillbud bland Strängnäs kommuns anställda

Tabellen nedan visar en tydlig trend att, bland Strängnäs kommuns anställda, är det är mycket fler kvinnor än män som blir skadade på arbetet, och har anmält tillbud. Detta kan bero på, till exempel, att det finns flera kvinnor som jobbar inom hemtjänst. Att tydliggöra vad det beror på är viktigt eftersom arbets-skador kan förhindra en hållbar medborgarservice, som är en av de viktigast punkter i Brobygget, kommunens värdegrunden.

Tabell 2. Arbets-skador och tillbud per kön	Skada 2011	Tillbud 2011
Kvinna	65	221
Man	9	32
Summa	74	253

¹³ Strängnäs kommuns "Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014", 2012.

¹⁴ Strängnäs kommuns "Arbetsgivarens plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet 2012-2014", 2012.

¹⁵ *Ibid.*

Ytterligare kartläggning

Detta är en inledande kartläggning inom ett område som tidigare inte varit organiserat under en gemensam strategi i Strängnäs kommun. Det behövs fördjupas och i dagsläget har det gjorts ett urval. De fokusområden som presenteras i strategin baseras på kartläggningen och det arbete med kommunens tjänstemän, politiker och medborgare som har gjorts. Fokus är på vart det redan finns framgångsfaktorer, intresse, redan påbörjat arbete samt såklart även tydliga problembilder. Nedan redovisas en lista på den kartläggning som behöver tas fram. I listan ingår även rekommendationer från de fem ovanstående fokusområdena samt rekommendationer från CEMR-deklarationen:

Näringslivet och Strängnäs kommun som arbetsplats:

- Könsuppdelad statistik över kommunens finansiering och stöd av företagande
- Nuvarande satsningar på kvinnors företagande
- Vidare könsuppdelad statistik inom näringslivet – hur många män och kvinnor som jobbar i olika branscher och bor i Strängnäs?
- Genomsnittliga lön för män och kvinnor i olika branscher
- Könsuppdelad statistik inom de gröna näringarna
- Könsuppdelad statistik kring Strängnäs kommuns medarbetare – vem jobbar i vilka avdelning och har chefspositioner?
- Ta fram könsuppdelad statistik inom alla kommunens områden
- Den kommunala verksamheten inom vård och omsorg ska kartläggas med könsuppdelad statistik

Vård och omsorg:

- Kartlägg vem drabbas av vilka sjukdomar mest i kommunen genom könsuppdelad statistik, särskild fokus på stress-relaterad sjukdomar
- Kartlägg språk och tillgänglighet inom vårdens personal samt brukare genom könsuppdelad statistik – vilka behov finns och vilken språkkompetens finns.
- Kartlägga vad det finns för jämställdhetsproblem inom etniska minoriteter i Strängnäs kommun samt hos brukarna av vård och omsorg
- Kartlägg våld och trygghet inom kommunen genom könsuppdelad statistik – vad finns det för mönster?
- Kartlägg diskriminering och sexuella trakasserier på arbetsplatser, skolor, parker och i den offentliga rummet

Skolor:

- Kartlägga idrottslektioner och fritidsverksamhet utifrån ett könsperspektiv
- Kartlägga resurser till fritidsintressen för både flickor och pojkar för att möjliggöra ett strategiskt arbete för jämställdhet
- Kartlägga representationen av chefer i skolor med könsuppdelad statistik

Familjeliv:

- Kartlägga ensamstående föräldrar och vad det finns för stöd för dem
- Hur ser medborgarna i Strängnäs kommun på föräldradighet – kartlägg med fokus på mäns del av föräldraförsäkringen.
- Hur ser vård av andra anhöriga ut i Strängnäs kommun? Kartlägg med könsuppdelad statistik
- Kartlägg pension ur ett könsperspektiv.

Stadsplanering:

- Kartlägg användning av kollektivtrafik ur ett könsperspektiv. Vem kör bil, pendlar, ta buss, cyklar, går?
- Kartlägg användning av bredband och fiber ur ett könsperspektiv.
- Kartlägg besök på bibliotek ur ett könsperspektiv.

Bilaga 2. Dokumentation från workshop och medborgardialog

Listan nedan är dokumentationen från post-its, som deltagarna på workshop samt medborgardialog den 3:e respektive 5:e november 2014 i Strängnäs kommun, skrev.	Återfinns under fokusområde:
Fokusområde 1: Länkande ledarskap för ett jämställt näringsliv	
Tydliga mål & utvärdering	
Samverkan kommun-näringsliv	1
Varumärkesbyggande	
Utbud inom besöksnäringen?	1
Jämställd kommun = jämställt näringsliv	
Krav vid upphandling – mer jämställt + näringsliv	1
Krav vid avtalsskrivning ex privata skolor mm.	
Utbildning för chefer	5
Bygga kontaktnät för att ta till vara olika kompetensnivåer (inom jämställdhet?)	1
Statistik behövs som grund för utvecklingsbehov. Nulägesbild?	1
Humanistisk människosyn, värdegrundsarbete för alla anställda i kommunen	5
Makt och inflytande en viktig aspekt	
Svår att förstå (fokusområdet)	
Ridanläggning	2
Vad är ett jämställt näringsliv?	
Fokusområde 2: Livskvalité och hälsa för kvinnor och män, flickor och pojkar	
Jämställda idrottslektioner	2
Miljoner på lagidrotter = pojkar. Flickornas idrotter anses för "fina" för att ges bidragen. T.ex.: ridning	2
Uppdatera litteratur etc. inom skolan – släpp in fler perspektiv än de normativa/vanliga.	
För att medarbetare i kommunala verksamheter ska kunna vara goda förebilder krävs hälsosamma och hållbara arbetsmiljöer.	2
Mer fokus på strategiskt arbete med pojk- och flick-idrott.	2
Både skön-litteratur och pedagogiska läromedel ex. historieböcker	
Normkritik i skola/förskola för en större inkludering	2, 4
Programutbud genusperspektiv	2, 4
Utbildning i jämställdhetsintegrering inom alla kommunala verksamhetsområden.	5
Variation på skolgårdar, mindre "hårda" ytor.	
Kartlägga hur det ser ut!	2
För hållbar hälsa och livskvalité – ett jämställt lärande (kunskap och	

info) Rätt redskap och verktyg	
Jämställda "pojks"- och "flickidrotter" vad gäller tillgång på attraktiva tider i hallar och anläggningar – dialog	2
Insatser efter behov – se över ex hemtjänst och anhöriggrupper	
Upplysta busshållplatser	2, 4
Värdegrundsfrågor i skolan	2, 4
Träningsredskap vid busshållplatserna – byter gränser och ger livskvalité	
Trygga gång- och cykelvägar	2, 4
Fokus på mer strategiskt arbete med pojk- och flickidrott	2, 4
Ridning och gymna kontra hockey och fotboll, ekonomiska förutsättningar	2, 4
Fokusområde 3: Jämställdhet i huvudfäran – medborgarservice	
Jämställd stad/landsbygd. Idag får staden allt	1
Då och då göra jämställdhets budget respektive bokslut	3
Utveckla en kultur i kommunen av Fråga, lyssna! Hur ser det ut? Vad kan vi göra åt det? – även inom jämställdhet	Sid 1
Kartlägga vad det finns för minoritet / folk som bor här. Det finns ungefär 13% folk med finsk bakgrund i Strängnäs kommun t.ex. De skulle kunna få en Förvaltningsområde. Strängnäs kan söka om pengar för detta.	3
Området behöver preciseras. Innehållslöst. Vilka områden?	3
Kartlägga etnisk bakgrund bland: - kommunalanställda inom vård och äldreomsorg – kartlägga också etnisk bakgrund bland brukarna – vilka bakgrund har dem?– (i relation till medborgarservice)	3
Till Exempel finner och demens: Eftersom kvinnor lever längre än män, har dem högre risk av att utveckla demens? (Folk kan t.ex. börja prata bara i modersmål med Alzheimers och såna sjukdomar, där språk och tillgänglighet spelar en mkt stor roll)	3
Minoriteter – dialog behövs. Länsstyrelsen	3
Minoriteter – kartläggningar och förståelse för hur det är för olika minoriteter. Rättigheter för minoriteter. Lagen finns där men Strängnäs följer inte den. Försökte att få kommunen att göra nåt men det funkade inte.	3
Vilka hör av sig till kommunen och klagar? Telefon, mejl och besök? Vem får sina klagomål/förbättringsförslag åtgärdade och när?	3
Könsuppdelad statistik i samtliga verksamheter ska prioriteras	3
Jämställda nämndbeslut	3, 5
Rätt verktyg – mätverktyg	3, 5
Utbildning och kunskap	3, 5
Bemötande ur ett jämställdhetsperspektiv	2, 5
Checklista vid nya detaljplaner (konsekvensanalys)	5
Utbudet kanske passar en viss grupp bättre eller sämre?	

Olika plogningsintervaller?	
Olika information/service till män och kvinnor?	3, 5
Fokusområde 4: En dynamisk idyll för familjer med jämställda ambitioner	
Ensamma mammor / ensamma pappor	4
Portal – för kvinnor, Portal – för män, Utbyte av kunskap och erfarenhet	1, 3, 4
Erbjud föräldrakurser med fokus på vinsterna med ett jämställt föräldraskap	4
Äldre kvinnor	
Trygga skolmiljöer med personal som har tid att se varje barns behov.	2, 4
Levande kultur, spela instrument, sjunga, agera, måla, etc som naturliga inslag på fritids av utb. Personal	
Kvinnofridssamordnare – annan benämning på tjänsten? Samordnare för våld i nära relation?	2, 4
Barnomsorg där barnen får en tryggmiljö med personal som har tid för alla barn – mindre barngrupper.	
Pendling – fiber/bredband gör att båda könen kan arbeta på distans	2, 4
Hur ordnas/arrangeras offentliga möten? Formerna – dialog, deltagande, barnpassning, plats?	
Badhusens omklädningsrum – typ Eskilstunas	
Lika lön för lika arbete	2
Arbetsgivare som vågar anställa äldre personer	
Medborgarservice för jämställda villkor	3
Prioritera GC-trafik – jämställd pendling	3, 4
Jämställda kommunikationer för ung, gammal, man kvinna, pojke, flicka, hen mfl. Jämställd analys av fritidsaktiviteter + kulturaktiviteter	2, 3, 4
Allmänna platsers utformning – tillgänglighet	
Utbudet för kultur och fritid	
Utbud för äldre personer	
Locka "moderna" medborgare	4
Attrahera alla typer av familjeformer	4
Fokusområde 5: Engagerade medarbetare för ett jämställt Strängnäs kommun	
Kommunikation: - intranätet, databas	1, 3, 5
Föränkra genom föreläsare olika teman.	1, 2, 4, 5
Hitta nya sätt att nå medborgarna – typ walk n talk	
Krävs en bra grundkunskap i frågan	3, 5
Lyssnande politiker och tjänstemän ger underlag för bra beslut	5
Lyft goda exempel	1, 2, 5
APT möten – jämställdhet på agendan	3, 5
Varje gång som man pratar om kvinnors arbetsliv, jämställd	5

föräldraskap mm. , säg något om strategin. (ta upp strategin)	
Könskonsekvensanalys vid beredning till beslut	3, 5
Ledningens engagemang och hög prioritering	5
Engagerad ledning ger engagerade medarbetare	5
Ansvarsfördelning och uppföljning hela tiden – med jämställdhetsfrågor och strategin.	5
Nämndernas sammansättning 50-50	1, 5
Lika lön för lika arbete prioriteras	1, 5
Utbildning/kunskap gällande mångfald	5
Lägg till "jämställdhet" bland värdegrundsorden	
En jämställd ledning i kommunen (politiker och tjänstemän)	1, 3, 5
Avdramatisera frågan och visa på positiva effekter i pengar och effektivitet för ett hållbart liv (hälsa och livskvalité)	1, 5
Ofta återkommande mötesplatser – nätverk	1, 4, 5
Jämställdhetsnätverk – tänk på kommunikation utåt	5
Workshops för politiker och tjänstemän	5
Drivande personer (som tar ledningen?)	1, 5
Statistik	3
Tydliggöra ansvar och roller	5
"Eldsjälar"	5
APT:er jämställdhet på agendan	3, 5
Målstyrningstavlorna	5
Ledningens engagemang och hög prioritering	5

Bilaga 3. Mål- och aktivitetspalett för nämnder och förvaltningens verksamhetsplaner

Samhällsbyggnadsnämnden är huvudansvarig för jämställdhetsstrategin. Ansvar för jämställdhetsarbetet berör dock hela kommunens verksamhet och samtliga nämnder. Även de kommunala bolagen ska via ägardirektiv ges en roll i arbetet för jämställdheten. Berörda delar av förvaltningen, berörda nämnder, kommunala bolag ska tillsammans med och i samarbete med externa aktörer medverka till att jämställdhetsstrategin genomförs. För att komma till konkreta åtgärder så att frågorna avspeglas i nämndernas mål och förvaltningens verksamhetsplaner behövs det politiska prioriteringar.

Kommunfullmäktige gör prioriteringar i det årliga mål- och budgetarbetet. En årlig uppföljning av jämställdhetsarbetet ska ge kommunfullmäktige ett aktuellt underlag inför beslut för olika insatser. Nämndernas mål och indikatorer har en direkt koppling till kommunfullmäktiges övergripande mål och indikatorer. Utifrån nämndernas mål formulerar respektive kontor en verksamhetsplan. I denna bilaga till jämställdhetsstrategin finns prioriterade aktiviteter under respektive fokusområde som hjälp för nämndernas och verksamheternas målformuleringar och verksamhetsplaner inom området jämställdhet.

Mål/aktiviteter för fokusområde 1:

- Ta fram könsuppdelad statistik över kommunens finansiering och stöd av företagande samt analysera dessa ur ett jämställdhetsperspektiv.
- Utveckla nuvarande satsningar på kvinnors företagande med ett genusmedvetet perspektiv - baserat på analys av könsuppdelad statistik.
- Skapa en jämnare mognadsnivå inom jämställdhetsfrågan genom att anordna kompetensutvecklingsträffar för näringslivsaktörer i internt jämställdhetsarbete.
- Kompetensutveckla kommunens näringslivs-, innovations- och företagsrådgivare i genusmedveten rådgivning, använd nya business park.
- Sätta upp konkreta mål för hur en könsbalanserad (40/60) fördelning av makt och inflytande i kommunen, inom chefer på företag, VD poster, styrelser, och företagande skulle kunna uppnås.
- Formulera och följ upp jämställdhetskrav i EU-projekt som söks via eller i samarbete med kommunen för företagen. Till exempel, krav på jämställdhet inom offentliga upphandlingar. (Se till exempel SKL:s *Upphandling för jämställdhet*).
- Kompetensutveckla kommunala ledare inom jämställdhetsintegrering, genom att ha teman om jämställdhetsintegrering på ledarskapsforum inom kommunen och i näringslivet.
- Ta fram könsuppdelad statistik inom näringslivet som baseras på olika branscher och analysera denna statistik ur ett jämställdhetsperspektiv.
- Genomföra mötesplatser för näringslivet där jämställdhet är tema, använd nya business park.

- Könsuppdelade och analysera statistiken inom de gröna näringarna samt sätt upp jämställdhetsmål.
- Kommunicera allt arbete med jämställdhet inom kommunen genom en särskild sida på Strängnäs kommuns hemsida som uppdateras löpande med event och rapporter, och nyheter.

Mål/aktiviteter för fokusområde 2:

- All kommunal verksamhet ska uppdatera sina jämställdhetsplaner inom tidsramen för denna strategi. För att medarbetare i kommunala verksamheter ska kunna vara goda förebilder krävs bra arbetsmiljöarbete avseende jämställdhet.
- Jämställdhetsanalys ska göras på könsuppdelade statistiken från den kommunala verksamheten inom vård och omsorg
- Kartlägg språk och tillgänglighet inom vårdens personal samt brukare genom könsuppdelad statistik – vilka behov finns och vilken språkkompetens finns.
- Kartlägg hur skolor ständigt förebygger stress och ohälsa för både pojkar och flickor. Se över om det finns flera insatser som skolorna kan börja med för att minska stressnivåer bland elever, till exempel stresshanteringskurser och andra stressreducerande färdigheter.
- Kartlägga idrottslektioner och fritidsverksamhet utifrån ett könsperspektiv.
- Kompetensutveckla inom normkritik i skola/förskola för en större inkludering.
- Se över och erbjud medborgarna lista på utbud utifrån ett genusperspektiv i skolor och förskolor.
- Personalen betyder mycket! Kompetensutveckla all personal som möter ungdomar, flickor och pojkar, i ett jämställt bemötande och vad det innebär i praktiken.
- Kartlägga resurser till fritidsintressen för både flickor och pojkar för att möjliggöra ett strategiskt arbete för jämställdhet.
- Kartlägg och lyft fram vad som görs redan nu för trygghet och integrera detta i jämställdhetsarbetet samt i kommunikationen av jämställdhetsarbetet – till exempel trygghetsvandringar som görs redan nu samt "Lugna gatan"-projektet som görs i Strängnäs nu i samarbete med Fryshuset i Stockholm.
- Kompetensutveckla stadsplanerare inom jämställdhetsintegrering.
- Gör jämställdhet till ett prioriterat utvecklingsområde för kommunala verksamheter – för att komma igång med frågan.

Mål/aktiviteter för fokusområde 3:

- Ta fram könsuppdelad statistik inom alla kommunens områden.
- Genomföra genusbudgetering (jämställdhetsbudget) respektive bokslut, samt uppföljning.
- Kartlägga ur ett könsperspektiv om bedömningar av exempelvis bygglov, hantering av vatten- och avlopp och skadeanmälningar sker på ett likvärdigt sätt.
- Kartlägga jämställdhetsläget inom etniska minoriteter i Strängnäs kommun med fokus på brukarna av vård och omsorg, och vidta åtgärder.
- Samla kunskap om jämställdhetsintegrering och medborgarservice och Strängnäs jämställdhetsarbete på kommunens hemsida. Förslag på tema: hur jämställdhetsintegrering gör besluten "enkelt och synligt – lätt att göra rätt" eller Förskolornas genusplanering.

- Sammanställ kunskap om hur jämställdhet hjälper oss att vara mål- och resultatorienterade, bland annat genom jämställdhetsnätverk och besök på nationella jämställdhetkonferenser.
- Inför könskonsekvensanalyser i beslut inom stadsplanering och annan resurstung kommunal verksamhet.
- Inför jämställdhetskrav i kommunens upphandlingsförfrågningar.
- Utbilda politiker och tjänstemän i könskonsekvensanalys – för att användas vid beredning till beslut.
- Samla in saknad statistik enligt CEMR och Europas rekommendationer för jämställdhetsarbete på kommunal nivå. Förslag på saknade statistik finns under rubrik 6. *Vidare kartläggning och uppföljning.*

Mål/aktiviteter för fokusområde 4:

- Kartlägga ensamstående föräldrars behov och vad det finns för stöd för dem.
- Kunskapsammansättningen som ska tas fram för jämställdhetsintegrering internt i kommunen skapas också för medborgare att ta del av externt.
- Erbjud föräldrakurser med fokus på vinsterna med ett jämställt föräldraskap och med att dela föräldraledigheten mer lika mellan föräldrarna.
- Kartlägg användning av kollektivtrafik ur ett könsperspektiv. Vem kör bil, pendlar, tar buss, cyklar, går?
- Kartlägg användning av bredband och fiber ur ett könsperspektiv.
- Kartlägg pension ur ett könsperspektiv.
- Hur ser medborgarna i Strängnäs kommun på föräldraledighet – kartlägg med fokus på mäns del av föräldraförsäkringen.
- Följ upp förskolornas genusplan och se hur arbetet går.
- Kartlägg besök på bibliotek ur ett könsperspektiv.
- Uppdatera rutiner och ansvariga för hantering och förebyggande av relationsnära våld.
- Kommunicera tydligare vad det finns för stöd för utsatta för relationsnära våld – till exempel i skolor, på vårdcentralen, barnvårdcentralen.

Mål/aktiviteter för fokusområde 5:

- Underteckna "Den Europiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män - på lokal och regional nivå", CEMR (Council of European Municipalities and Regions), 2006.
- Genomföra utbildning med fokus på att väcka engagemang och ledarskap i frågan i februari 2015.
- Genomföra utbildning i jämställdhetsintegrering inom alla kommunala verksamhetsområden.
- Bygga ett jämställdhetsnätverk för intresserade i Strängnäs kommun – börjar byggas 2014-2015.
- Förbättra kommunikationen gällande jämställdhet: intranätet och nyhetsbrev.
- Inför ett jämställdhetspris från kommunens sida.
- Sätt jämställdhet på agendan på APT möten eller måltavlorna – vad innebär det här för vår verksamhet?

- Skapa en kommunikationsplan för politiker inom jämställdhet, exempelvis att varje gång som jämställdhet nämns i kommunens verksamhet, hänvisa till denna strategi.
- Specialutbilda ledningens vars engagemang är nödvändigt för områdets prioritering. Engagerad ledning ger engagerade medarbetare.
- Förankra jämställdhetsarbete och återkoppla till medborgarna genom en föreläsningsserie – där strategins olika fokusområden presenteras tillsammans med en förebild från kommunens verksamhet.
- Uppdatera Strängnäs kommuns interna jämställdhetsarbete för att skapa en bra kunskap om frågan internt.
- Skapa en organisationsstruktur kring jämställdhetsfrågan under våren 2015, vem har ansvaret, vem ska följa upp denna strategi och vem är ansvarig för nätverket?
- Resurssätta och prioritera samtliga mål och områden inom jämställdhetsstrategin fram till 2019.
- Utredda ansvars- och arbetsfördelning för strategin under 2015.

Beslutad när:	2021-06-21 § 114
Beslutad av	Kommunfullmäktige
Diarienummer:	Dnr KS/2021:34-0061
Ersätter:	-
Gäller för:	Alla nämnder och förvaltningen
Gäller fr o m:	2022-01-01
Gäller t o m:	2024-12-31
Dokumentansvarig:	Ekonomichef
Uppföljning:	3 gånger/år

Flerårsplan 2022-2024

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Majoritetsförklaring.....	4
3.	Styrmodell, vision och Önskat läge 2030.....	7
4.	Den kommunala koncernen	12
5.	Omvärldsanalys	15
6.	Mål och prioriteringar under 2022-2024.....	21
	BILAGA 1. Ekonomisk sammanställning koncernen.....	41
	BILAGA 2. Nyckeltal kommunkoncernen	42
	BILAGA 3. Ekonomisk sammanställning kommunen	43
	BILAGA 4. Kommunens driftbudget 2022-2024.....	44
	BILAGA 5. Kommunens investeringsbudget per nämnd 2022-2024.....	45

1. Inledning

Vi ska rusta oss för tiden efter pandemin.

Vi har varit och är i ett läge som är allt annat än normalt. Sviterna av pandemin kommer att finnas kvar länge och vi måste alla bidra till att vi som invånare och plats kan kick-starta vårt samhälle efter Covid-19.

Livs- och arbetsmiljömässigt har vårt sätt att umgås förändrats och vårt sätt att arbeta har för många förändrats. Flera arbetsplatser har fått nya rutiner som vi framöver ska plocka det bästa ur för att i det längre perspektivet stärka våra verksamheter både ur ett kvalitets- och attraktivitetsperspektiv.

Vi ser resultat när vi arbetar tillsammans. I vår egen organisation innebär det att med hjälp av fortsatta satsningar genom horisontella medel nå resultat inom områdena, tidiga insatser för barn och unga, hållbarhetsfrågorna, digitalisering och arbetsmiljöarbetet. Vi ska fortsätta ha fokus på förbättrade kunskapsresultat och ökad likvärdighet för alla elever och det även tillsammans med de fristående huvudmännen. I arbetet med att förbättra tryggheten ser vi att vi når bättre resultat när vi arbetar tillsammans inom vår egen kommunala organisation och gemensamt med berörda aktörer, vi ska fortsätta det arbetet. Utvecklingen av kommunens attraktionskraft- och hållbarhetsfrågor är det inget vi själva enbart kan hantera utan vi har många engagerade aktörer som vi ser fram emot att arbeta tillsammans med framöver.

Agenda 2030 ska ur miljömässigt-socialt och ekonomiskt perspektiv ständigt vara en tydlig del i den dagliga verksamheten i hela kommunkoncernen. Med den antagna Klimat- och energiplanen ska vi nu säkerställa att vi når våra mål om fossilfria transporter 2030 och klimatneutralitet 2040.

Vi ska fortsätta ta vårt ansvar och grundligt vända på alla stenar för att stärka våra finansiella förutsättningar att skapa så mycket invånarnytta som möjligt. Därför är 2021 ett spännande år, för oberoende av vilka beslut som tas på olika områden kommer planperioden för flerårsplanen att kräva prioriteringar gällande investeringar inom kommunkoncernen.

Kravet på omställning för att möta en svårare ekonomisk tid är stort och vi måste därför tillsammans se till att de budgetförstärkningar som den här flerårsplanen innehåller leder till stärkta kunskapsresultat, utveckling av vård och omsorg fortsatt sänkta sjuktal och stärkt effektivitet genom att vi utvecklar vår verksamhet med stöd av digitalisering.

Vi konstaterar åter igen att detta är en stark flerårsplan i en osäker tid. Det ligger ett stort ansvar på oss alla att vi tillsammans rustar oss för tiden efter pandemin.

Jacob Högfeldt, Kommunstyrelsens ordförande (M)

Monica Lindell Rylén, Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande (S)

2. Majoritetsförklaring

Moderaterna och Socialdemokraterna tar gemensamt ansvar för Strängnäs kommun för perioden 2018–2022.

Mandatperiodens arbete ska föras utifrån ett långsiktigt hållbart perspektiv baserat på Agenda 2030 och de globala målen.

Den politiska majoriteten och kommunkoncernens organisation ska under mandatperioden:

- Ständigt prioritera och värna våra kärnverksamheter skola, vård och omsorg
- Fullfölja utvecklingsprogrammet ”Skola 2023”¹
- Använda våra skatteintäkter ansvarsfullt med god ekonomisk hushållning
- Slå fast ett långsiktigt mål för kommunkoncernens finansiella styrka
- Arbeta för en säker och trygg miljö för våra invånare, företagare och besökare
- Alltid inkludera digitaliseringens möjligheter för att utveckla våra verksamheter
- Förstärka Kontaktcenters² centrala roll i servicen till våra invånare, företagare, besökare och medarbetare
- Planera för ett fortsatt brett utbud av bostäder i olika upplåtelseformer
- Utveckla våra centrum (Strängnäs & Mariefred) och våra centrumstråk³ (Åkers styckebruk & Stallarholmen) genom samarbete mellan näringsliv, föreningar och kommunen
- Fortsätta att utveckla Larslunda till hela kommunens sportcenter
- Intensifiera arbetet med att stärka folkhälsan hos invånare och medarbetare
- Öka informationen om hur vi fördelar resurserna över hela kommunen
- Kraftsamla för att Strängnäs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare
- Arbeta för att jämställdhetsarbetet fortgår med intensitet
- Arbeta målmedvetet för fossilfria transporter år 2030 och för klimatneutralitet 2040.

¹ Skolutvecklingsprogram 2023 syftar till att ge verksamheterna förutsättningar att bygga upp långsiktiga och hållbara strukturer för att nå läroplanernas mål.

² Kontaktcenter är Strängnäs kommuns gemensamma väg in till kommunens verksamheter.

³ Centrumstråk avser att de gamla städerna har geografiskt avgränsade centrum och att i de två andra tätorterna har ett mer spritt område där olika servicefunktioner har uppkommit.

Politisk organisation

- Moderaterna och Socialdemokraterna bildar majoritet. Majoriteten har två kommunalråd och oppositionen har ett oppositionsråd.
- Nämndorganisation: Kommunstyrelse, Barn- och Utbildningsnämnd, Socialnämnd, Teknik- och Fritidsnämnd, Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnd, Kulturnämnd, Valnämnd, Överförmyndarnämnd.

Kompetens och utveckling

- Strängnäs kommun ska ha attraktiva arbetsplatser som aktivt arbetar med kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Vi ska tillsammans angripa orsakerna till våra höga sjuktal.
- Ledarskapet är avgörande och därför jobbar vi med ledarskapsutveckling som en naturlig del i organisationsutvecklingen.

Kommunkoncernens ekonomi

- Den ekonomiska medvetenheten ska genomsyra hela organisationen, både den politiska och hela kommunkoncernens organisation. Detta avser långsiktig ekonomisk planering och löpande driftsekonomi. Vi ska årligen ha resultat om minst 2 % av skattenettet.
- Vi ska sätta tydliga långsiktiga mål för att minska kommunkoncernens skuldsättning. Soliditeten⁴ i kommunkoncernen ska år 2026 ligga på minst snittet för jämförbara kommuner i Sverige. För att nå detta ska vi pröva möjligheterna att realisera tillgångar i kommunkoncernen. Vår ägarstruktur och de kommunala bolagens verksamhet ska långsiktigt anpassas till våra förutsättningar och till maximering av invånarnyttan i hela kommunen.

Miljö och samhällsbyggnad

- Fortsätta stärka och utveckla områdena kring våra stationslägen.
- Vi ska fortsätta ha en god planering för att erhålla en blandning av olika bostäder.
- Tydligt minska vatten och avloppssystemets miljöpåverkan. Öka kretsloppstänkandet.
- Det ska vara lätt att göra rätt för medborgare och företagare i det vardagliga miljöarbetet.
- Vi ser positivt på utbyggnaden av solenergi och uppmuntrar investeringar i solenergianläggningar.
- Vår målsättning är att 95 % av invånarna har tillgång till fiber år 2022.

Näringsliv och besöksnäring

- Vi ska fortsätta förbättra företagsklimatet och utveckla mötet mellan näringslivet och kommunen vilket ska resultera i att företag vill etablera sig, utvecklas och stanna kvar i kommunen.
- Fortsätta effektivisera myndighetsutövandet t.ex. genom arbetssättet *En väg in och Dukat bord*⁵ och vi ska införa den s.k. *Rättviksmodellen*⁶
- Vi ska ta på oss rollen att samordna aktörerna inom besöksnäringen för att stärka vår plats som destination.

⁴ Soliditet avser kommunen långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

⁵ En väg in och Dukat bord avser att vägen in till kommunen är gemensam via Kontaktcenter. Dukat bord är en möjlighet för företagare att komma till ett första möte där tjänstemän från berörda myndigheter finns samlade vid ett och samma bord.

⁶ Rättviksmodellen är ett arbetssätt där kommunal tillsyn, t ex livsmedelstillsyn, faktureras i efterhand.

Barn och utbildning

- Hela kommunkoncernen inklusive den kommunala organisationen ska stötta genomförandet av utvecklingsprogrammet "Skola 2023".
- Kunskapsresultaten ska förbättras. Utveckla samarbetet ytterligare mellan våra skolhuvudmän.
- Viktigt med kompetensutveckling för pedagoger.
- Förstärka förskolans viktiga uppdrag.
- Barn och utbildningsnämndens resursfördelning ska kompensera för olikheter och skapa en likvärdig skola för alla.
- Stärka samarbetet mellan Barn -och utbildningsnämnden och Socialnämnden respektive utbildningskontoret och socialkontoret.
- Sänka lokalkostnaden för vårt kommunala gymnasium på nuvarande plats eller om alternativet är ekonomiskt gynnsamt, finna en ny plats vid Resecentrum för vårt framtida Bildningscenter.

Trygghet, vård och omsorg

- Personaltätheten ska öka i äldreomsorgen.
- Trygghetsbostäder ska finnas i samtliga kommundelar.
- Byggandet av ett nytt särskilt boende ska påbörjas under mandatperioden.
- För kontinuitet och trygghet ska antalet olika personer inom hemtjänsten som besöker äldre vara låg.
- Stärka samarbetet mellan Socialnämnden och Barn -och utbildningsnämnden respektive socialkontoret och utbildningskontoret.
- Stötta samverkansmöjligheterna mellan kommunen och föreningslivet för att få fler vuxna att röra sig på gator och torg. Fortsätta utveckla kommunens arbetsmarknadsinsatser.
- Räddningstjänsten är en central del i vår trygghetsskapande verksamhet.

Kultur

- Jobba vidare med att aktivera livskraftiga mötesplatser i alla kommundelar.
- Under mandatperioden ska beslut tas om en ny kulturscen.
- Fortsätta utveckla kulturskolan och våra fritidsgårdar.
- Vi vill utveckla lekplatser för möten och integration i alla kommundelar. Detta för att stärka medborgarnas och besökandes möjligheter till lek och kreativa möten.

3. Styrmodell, vision och Önskat läge 2030

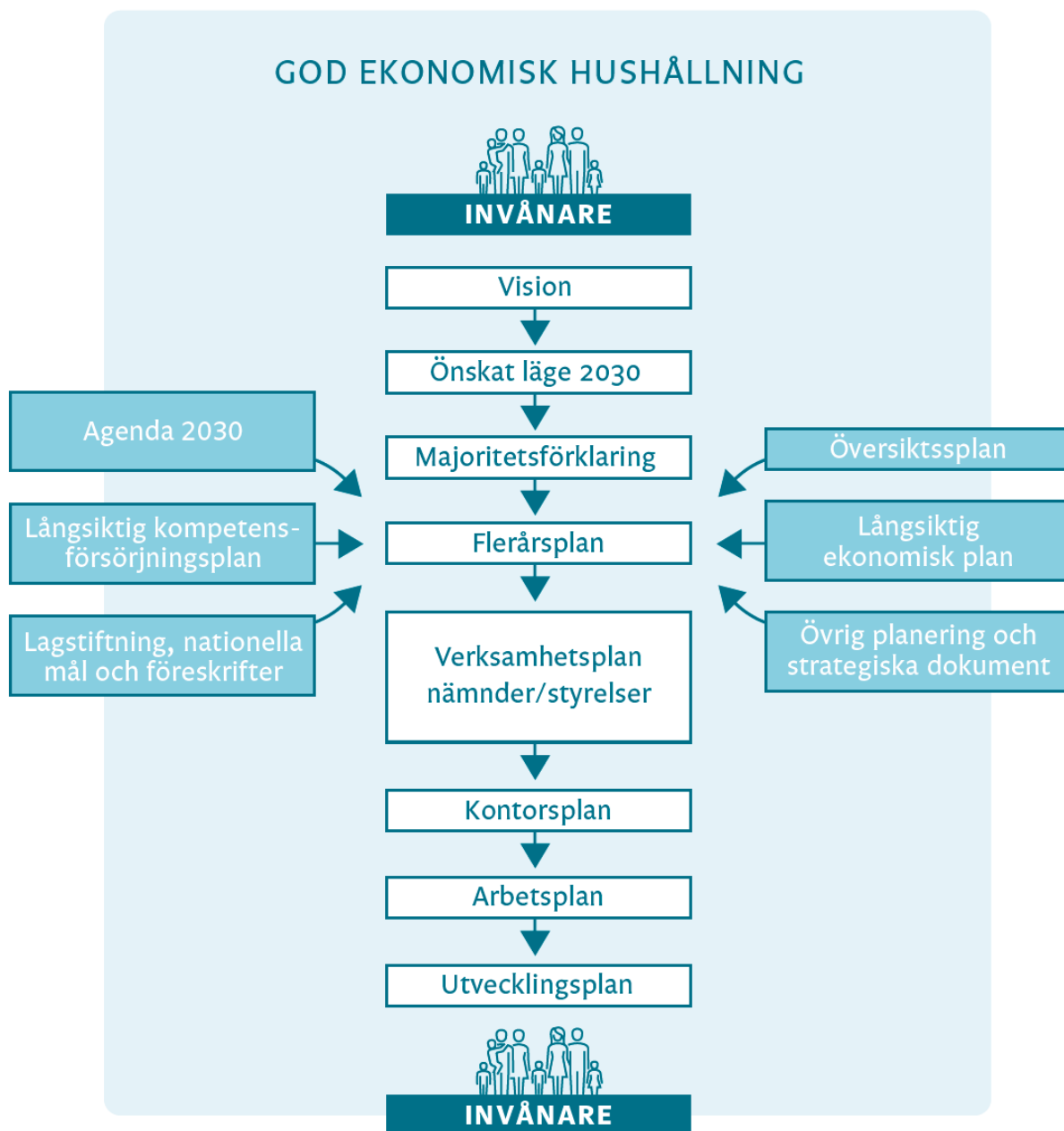
3.1. Styrmodell

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och ansvarar för styrningen i Strängnäs kommun. Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag och ansvarsområden i reglementen samt beslutar om ägardirektiv gentemot kommunens bolag. Kommunstyrelsen har en samordnande roll för planering och uppföljning av kommunfullmäktiges mål samt ett särskilt ansvar när det gäller samordning och uppsikt över nämndernas verksamhet.

En gemensam vision beskriver det önskvärda framtida tillstånd som Strängnäs kommun långsiktigt vill uppnå. Tillsammans med visionen finns en bild av Önskat läge 2030. Vart fjärde år hålls allmänna val. Efter valet ges en majoritetsförklaring av den tillträdande majoriteten. Majoritetsförklaringen beskriver den politiska viljeinriktningen de kommande fyra åren. Utifrån majoritetsförklaringen samt Önskat läge 2030 (se nedan) beslutar kommunfullmäktige om kommunens övergripande mål. Till respektive fullmäktigemål finns utmaningar som behöver hanteras för att nå målen samt politiska prioriteringar som beskriver viktiga satsningar samt hur utmaningarna ska hanteras. Kommunfullmäktige kan också besluta om särskilda uppdrag riktade till nämnder och styrelser. Nämnder och styrelser beslutar om mål utifrån ett helhetsperspektiv inom sitt specifika ansvarsområde. Tillsammans med de särskilda uppdragen från kommunfullmäktige blir det sedan nämndernas och styrelsernas uppgift att i en verksamhetsplan prioritera och konkretisera hur man planerar att bidra till fullmäktigemålen.

Flerårsplanen är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens heltäckande plan för att styra hela den kommunala verksamheten, inklusive bolagen. Flerårsplanen är navet i styrmodellen och det som är styrande för de kommande tre åren synliggörs där. Planer och strategier som finns i kommunen påverkar också Flerårsplanen. Politikens prioriterade områden i dessa för perioden lyfts in i Flerårsplanen.

Flerårsplanen följs upp tre gånger per år, i delårsrapport 1 (per 30 april), i delårsrapport 2 (per 31 augusti) och i årsredovisningen. Ekonomisk rapportering lämnas därutöver löpande till kommunstyrelsen och nämnder. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter. Ägardirektiv för moderbolaget följs upp i samband med delårsrapport 2 och i årsredovisningen. Internkontroll följs upp vid delår 2 samt vid helår. Privata utförare följs upp vid helår.

3.1.1. Tillitsbaserad styrning

Strängnäs kommuns styrmodell lyfter vikten av tillit i kommunens styrning och ledning, mellan och inom kommunens strukturer. Utöver en tillitsfull styrning behövs även ett tillitsbaserat ledarskap och en organisation där tillit är en del av den rådande kulturen.

Tillitsbaserad styrning och ledning innebär att minska onödig kontroll och detaljstyrning och att bättre ta tillvara medarbetarnas kompetens för att skapa mer kvalitet i tjänsterna till invånaren. Tillit i Strängnäs kommun är när styrning, kultur och organisation fokuserar på verksamhetens syfte och brukarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att varje nivå kan, vill och vågar hjälpa kommunens brukare, elever, invånare, företagare och besökare.

I Strängnäs kommun har kommunfullmäktige, styrelser och nämnder inriktningsmål som ska leda kommunen till Önskat läge 2030. Förvaltningen beskriver sedan hur målet ska nås. Förvaltningens uppföljning sker genom att följa nyckeltal och aktiviteter samt genom

dialoger med de som arbetar så nära våra brukare/elever/kunder som möjligt. Det minskar detaljstyrning för dem närmast brukare/elever/kunder. Det skapar tillit mellan politik och förvaltning, mellan ledning och chefer samt mellan chefer och medarbetare.

3.1.2. Mål i fyra perspektiv

Kommunfullmäktiges mål är grupperade i fyra perspektiv i syfte att åstadkomma balans i styrningen. Det innebär att både ha ett yttre och inre fokus där olika intressen målsätts och balanseras till en helhet.

Inom perspektiven invånare och samhälle riktar vi oss utåt till våra brukare, kunder och invånare. Kommunens service- och tjänsteutbud har en hög kvalitet och effektivitet. Den utvecklas genom delaktighet och inflytande där samhällsutvecklingen skapas i dialog med invånare och intressenter.

Perspektiven medarbetare och ekonomi handlar om att ha en effektiv organisation som utvecklar både människor, medarbetare och arbetsprocesser i skapandet av en attraktiv arbetsplats med ekonomin i balans.

3.2. Värderingar och principer

Brobygget är det namn och den symbol Strängnäs kommun valt för att synliggöra och lyfta fram våra värderingar och principer. Dessa ska vi luta oss emot när vi utvecklar oss själva och verksamheten.

Brobygget – våra värderingar och principer.

Principerna och värderingarna beskriver och lyfter fram det förhållningssätt som ska prägla mötena och samspelet både internt inom organisationen som i möten och kontakten med medborgare och brukare. Hur medborgarna och brukarna upplever bemötandet har en avgörande roll i bedömningen av kvalitén på tjänsterna.

Principerna ska vara ett stöd för förvaltningen i utformningen av nya arbets- och förhållningssätt i syfte att förbättra resultat. Principerna kan fungera både som kompassriktning och checklista.

Värderingarna utgår från ledorden utveckling, respekt, tydlighet och öppenhet.

Våra gemensamma principer och värderingar ska ha en tydlig koppling till arbetet och vårt uppdrag. Som medarbetare och representant för Strängnäs kommun vill vi att mötet med invånare, brukare och kunder alltid genomsyras av våra värderingar.

3.3. Vision

Visionen beskriver Strängnäs kommuns framtida tillstånd. Den är en gemensam målbild för hela vår kommun. Den inspirerar oss och utmanar oss i det dagliga arbetet och när vi planerar för framtiden. Visionen lyder:

Tillsammans och med invånarnyttan
i fokus, skapar vi framtidens hållbara
kommun i hjärtat av Mälardalen.

I Strängnäs kommun skapar vi vår framtid tillsammans. En positiv utveckling möjliggörs genom samspel mellan invånare, politiker, kommunanställda, näringsliv, ideella verksamheter och föreningsliv. Genom att ta vara på allas erfarenheter och kunskap kan vi oavsett vilken roll vi har bidra till att göra vår kommun till en bra plats att bo och leva i.

Att alltid ha invånarnyttan i fokus innebär att utifrån tillgängliga resurser balansera invånarnas olika behov och önskemål.

Tillsammans utvecklar vi en av landets mest eftertraktade kommuner. Vi skapar en hållbar kommun med hög livskvalitet och stor omsorg om invånarna, genom att erbjuda attraktiva boendeformer för alla, en skola i toppklass, företagande och arbetstillfällen, natur- och kul-turupplevelser samt effektiva kommunikationer. För att hela tiden ligga i framkant arbetar vi tillsammans med ständiga förbättringar inom alla områden. Alltid med invånarnyttan i fokus.

Vårt läge i hjärtat av Mälardalen ger goda förutsättningar för hållbar utveckling och tillväxt.

Våra fyra huvudorter och den till stora delar mälarnära landsbygden skapar en enastående miljö. Varje del av kommunen är i sig stark men tillsammans skapar vi en starkare helhet - en möjligheternas kommun.

3.4. Önskat läge 2030

Bakgrund

Önskat läge 2030 är en framtidsbild av Strängnäs kommun utifrån vision, omvärld, möjligheter och utmaningar. Bilden av Strängnäs 2030 är framtagen av den politiska ledningen och förvaltningsledningen, där även samtliga chefer och politiker i Strängnäs kommun haft möjlighet att påverka innehållet. Utifrån Önskat läge 2030 har de kommunövergripande målen vuxit fram.

Inledning

2030 är Strängnäs kommun en plats för boende, bildning och besök – en plats som präglas av social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Invånare

Strängnäs kommun är en plats för bildning! Den nya gymnasieskolan är på plats sedan några år och grundskolorna visar goda resultat.

Det kommunala uppdraget är tydligt definierat och avgränsat.

Invånarna vet vad de får för sina skattepengar och är nöjda med den service kommunen tillhandahåller. De är stolta över sin hemkommun och kommunen tar vara på deras kompetens och engagemang.

Lokaldemokratien och invånarnas tillit till Strängnäs kommun har stärkts genom en väl utvecklad medborgardialog. Invånarna är i hög grad delaktiga i utformningen av kommunens tjänster.

Samhälle

Strängnäs kommun är en plats för boende! Bostadsutvecklingen har varit positiv i många år. Här finns attraktiva bostäder i olika upplåtelseformer och i alla storlekar. Vi erbjuder våra äldre en bred palett av olika boendeformer. Pendlingen till och från vår kommun är smidig.

Strängnäs kommun är en plats för besök! Vår besöksnäring, vårt läge, vår natur och våra stadsmiljöer lockar till besök – året om.

Vi är en förebild inom hållbarhet. Kommunen, företagen och föreningarna verkar i hög grad i den cirkulära ekonomin. Våra stadskärnor är bilfria, och cyklar och elbussar präglar trafikmiljön i hela kommunen.

Samverkan och samarbeten präglar vår plats: Mellan kommun och näringsliv, högskolor och föreningar men också med andra kommuner i vår närhet.

Medarbetare

Strängnäs kommun är en attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning, inte minst efter framgångsrikt samarbete med högskolor och universitet.

Personalomsättningen är låg och frisknärvaron är hög i jämförelse med andra kommuner. Vi erbjuder interna karriärvägar i högre grad än tidigare. Arbetsmiljön är god.

Organisationen präglas av tillit. Vi tillåter och uppmuntrar innovation och kreativitet. Våra medarbetare känner att ansvar för helheten. Våra chefer har tid att vara chefer.

Politiker och tjänstepersoner är starka ambassadörer för kommunens uppdrag och grundläggande värderingar i det dagliga mötet med invånaren och brukaren.

Ekonomi

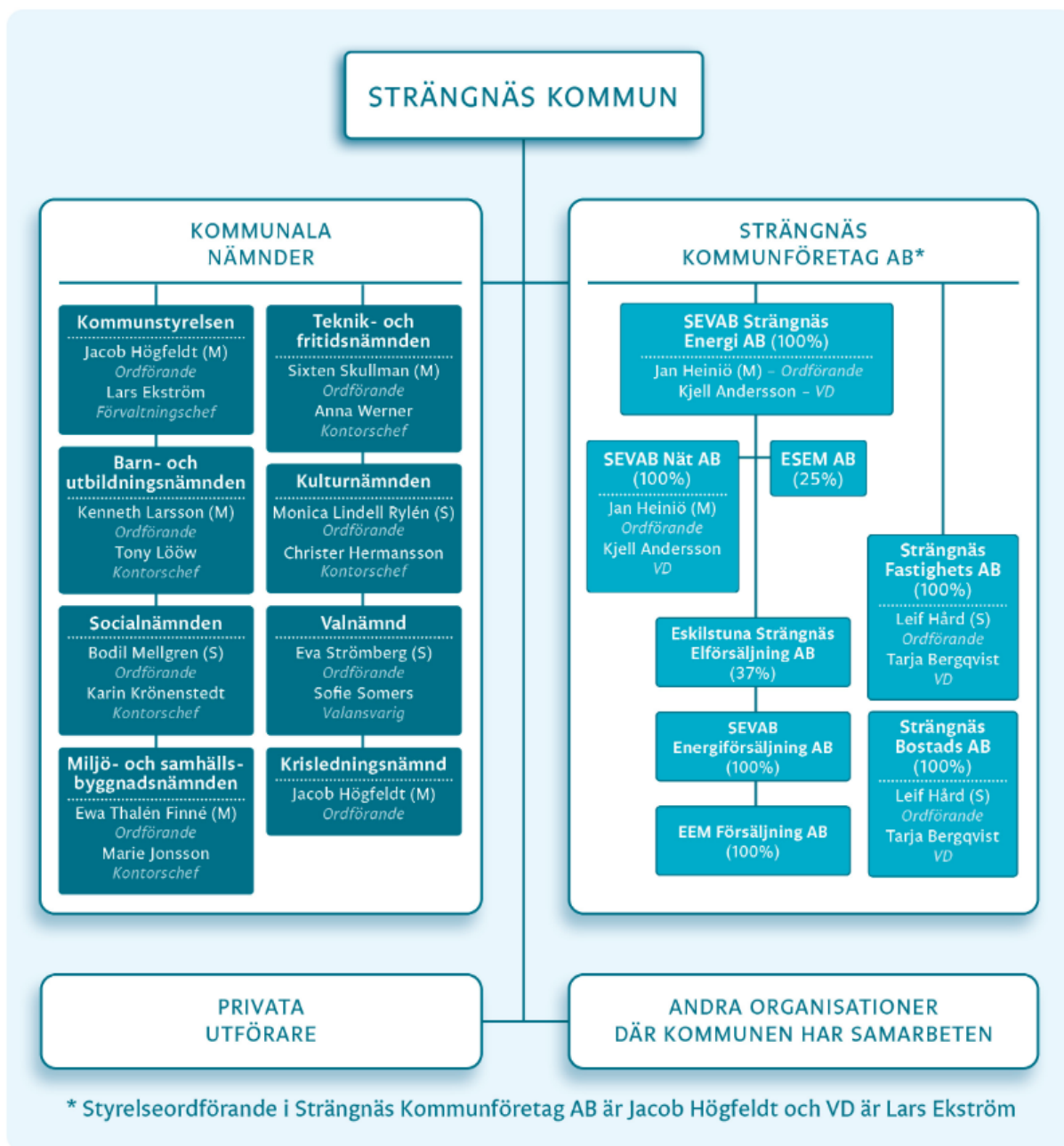
Strängnäs kommun har ett gott finansiellt handlingsutrymme. Nödvändiga investeringar – utifrån den långsiktiga invånarnyttan - är finansierade och genomförda.

Digitaliseringen har varit ett kraftfullt verktyg för att stärka kommunens ekonomiska ställning genom ändrade arbetssätt.

Vi har en hållbar koncernstruktur och kraftfull bolagsstyrning som gynnar den gemensamma ekonomin.

4. Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation samt i de kommunalt ägda bolag som ingår i bolagskoncernen där Strängnäs Kommunföretag AB är moderbolag. En översikt av den kommunala organisationen visas i organisationsschemat nedan.

4.1. Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige tillsätter en kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållande beslutas av fullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell vikt och av större betydelse, främst mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Vidare beslutar kommunfullmäktige om nämndernas

organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer.

4.2. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Utifrån visionen leder och samordnar kommunstyrelsen planering, utvärdering och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för att samordna arbetet med den strategiska utvecklingen. Under kommunstyrelsen finns även arbetet med attraktionskraft, kollektivtrafik, kontaktcenter, barnombudsman, nationella minoriteter och kommunens olika råd.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda det strategiska arbetet med bland annat Agenda 2030 och miljöstrategin i kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar även för arbetet inom, folkhälso-, tillgänglighets- och jämställdhetsområdet, näringslivs- och destinationsutveckling. Kommunstyrelsen samverkar med Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden med bland annat näringslivsfrågor.

Kommunstyrelsen yttrar sig i alla frågor som ska beslutas i kommunfullmäktige och bevakar att de beslut, mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om genomförs inom den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt de kommunalt ägda bolagen och gemensamma nämnder och kommunalförbund kommunen är medlemmar i.

4.3. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet från förskola till vuxenutbildning. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar dessutom för kommunens ungdomsmottagning.

För barn- och utbildningsnämnden är skollagen och läroplanerna centrala. Grundläggande i huvudmannens ansvarstagande är att utbildningen motsvarar skollagens krav på kvalitet, är likvärdig och att utbildningen förankras i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Barn- och utbildningsnämnden svarar för att barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden och att vuxna, inom vuxenutbildningen, stöds och stimuleras i sitt lärande.

4.4. Socialnämnden

Personer som har behov av socialtjänstens insatser kontaktar socialnämnden. De ansöker om insatser eller tar del av tjänster som nämnden tillhandahåller utan prövning. Det handlar om boende, hemtjänst, insatser till barn och unga, daglig verksamhet, coaching för att komma ur bidragsberoende, bostadsanpassning, färdtjänst, hälso- och sjukvård i hemmet, stöd till familjer, personer med missbruksproblematik, våld i nära relation, stöd till skolelever mm.

Dagligen sker en mängd möten mellan personer i olika åldrar och livssituationer, och nämndens personal. Helger utgör inget undantag. Stöd och insatser pågår fortlöpande, även nattetid.

Socialnämnden är organiserad i fem verksamhetsområden, Myndighet och uppdrag, Arbete och familj, Äldreomsorg, Vård och gemensamma insatser samt Funktionshinderomsorg.

4.5. Kulturnämnden

Kulturnämnden bidrar till att tillsammans med andra aktörer erbjuda attraktiv och tillgänglig kultur för alla kommuninvånare. Barn och unga är prioriterade målgrupper.

Kulturnämnden ansvarar för kommunens kulturhus Mulpteum och den lagstadgade folkbiblioteksverksamheten. Kulturskolan erbjuder en mängd olika aktiviteter som t ex bild och form, cirkus och dans. Fritidsgårdar finns i Strängnäs, Mariefred och Åkers styckebruk. Kulturnämnden ansvarar för olika lokaler och scener såsom Paulinska salen, Thomas Arena, Grassagården m.fl. Kulturnämnden beslutar om kulturbidragen. Den kommunala konsten handhas av kulturkontoret.

Kulturverksamheterna ska bidra till en demokratisk, dynamisk och öppen kommun präglad av humanistiska värderingar, bred medborgardialog och intresse för gårdagens, dagens och morgondagens mångfald av uttryck. Den ska ge identitet och tillhörighet samt skapa social gemenskap (Ur Kulturpolitiskt program 2018 – 2021).

4.6. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är den nämnd som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har det närmaste överinseendet över byggnadsverksamheten enligt PBL (plan- och bygglagen), mätningsskuggörelsen och förordningar beslutade med stöd av dessa lagar. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter inom miljö-, hälsoskydds- och naturvårdsområdet, livsmedelsområdet samt smittskyddsområdet. Nämnden ansvarar även för tillsyn och tillståndsfrågor utifrån alkohollagen.

Nämnden ska även biträda kommunstyrelsen i den strategiska samhällsplaneringen, enligt PBL, samt bistå kommunstyrelsen i det arbetet med kommunens bostadsförsörjning och markförsörjning. Nämnden bistår kommunstyrelsen med kommunens befolkningsprognoser, kommunens 4M-samordning samt svarar för samordning av företagservice i nämndens myndighetsutövning.

4.7. Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens drift och underhåll av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar, måltidsutbud och matleveranser, räddningstjänst samt stadsmiljö och service. Nämnden serverar invånarna i hela kommunen och i alla åldrar.

Inom nämndens område finns ansvaret för kommunens gata och parkarbete, vägbelysning, drift och underhåll av Tosteröbron, trafiksäkerhetsarbetet, den kommunala parkeringsövervakningen, hamnar, Turistbyrå samt strategiska VA-frågor. Teknik- och fritidsnämnden ansvarar även för kommunens inre service såsom post och repro samt fordonspark. Nämnden har även ansvar för föreningsbidrag inom fritidsaktiviteter.

Räddningstjänsten ligger inom nämndens ansvarområde. I uppdraget ingår bland annat insatser vid bränder och olyckor, förebyggande brandskydd, utbildning i brandkunskap och första hjälpen. I uppdraget ingår även att stödja polisen och regionen genom att åka på larm gällande hot om suicid samt IVPA (i väntan på ambulans).

4.8. Valnämnden

Valnämnden har till uppgift att organisera de allmänna valen som hålls i kommunen vart fjärde år samt valet till Europaparlamentet vart femte år. Valnämnden hanterar även folkomröstningar genom folkinitiativ.

4.9. Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden har till uppgift att utgöra ledningsfunktion och fullgöra kommunens uppgifter som enligt lag ankommer på kommunen vid extraordinära händelser i fredstid.

4.10. Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Nämnden ger också tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder. Sedan den 1 januari 2015 har Strängnäs kommun en gemensam överförmyndarnämnd med Eskilstuna kommun.

4.11. Strängnäs kommunföretag AB, SKFAB

Kommunen har valt att ha viss verksamhet i bolagsform och har bildat en koncern för aktiebolagen med det helägda Strängnäs kommunföretag AB som moderbolag. Moderbolaget ska svara för ledning och samordning av koncernen under Strängnäs kommun samt svara för planering och uppföljning, utifrån affärsplan och förmedla information om dotterbolagens verksamhet.

4.12. SEVAB Strängnäs Energi AB, SEVAB

SEVAB ansvarar för att producera och distribuera el, värme, stadsnät, vatten och renhållning. Tillsammans med Eskilstuna Energi och Miljö AB har SEVAB ett samägt driftsbolag, Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB, ESEM, för alla anläggningar och ett samägt elförsäljningsbolag, Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB.

4.13. Strängnäs Fastighets AB, SFAB

SFAB ska skapa möjligheter för kommunens verksamheter att arbeta i effektiva lokaler genom att förvärva, äga, förvalta, hyra, förädla, avyttra och optimera fastigheter. Bolaget ska genom sitt dotterbolag, Strängnäs Bostads AB, SBAB, främja bostadsförsörjningen genom att bygga och förvalta bostäder.

5. Omvärldsanalys

5.1. Ekonomisk utveckling

Omvärldsanalysen beskriver ett antal omvärldsfaktorer som i dagsläget bedöms ha störst påverkan på kommunorganisationens uppdrag under planeringsperioden. Den världsomfattande Coronapandemin överskuggar alla andra omvärldsfaktorer. Det är framför allt en kris med stora risker för liv och hälsa men den slår också kraftigt mot världsekonomin.

En andra våg av smittspridning och skärpta restriktioner ledde till att konjunkturåterhämtningen i Sverige bröts det fjärde kvartalet 2020. Det står nu även klart att bortfallet i produktion, sysselsättning och inkomster 2020, det första pandemiåret, blev mindre än förväntat. Fortsatta skärpta restriktioner och en tredje våg av smittspridning

bidrar till att tillväxten blir dämpad och endast en svag återhämtning beräknas ske det första kvartalet 2021.

Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) bedömning förväntas dock konjunktoren stärkas i Sverige under 2021. Såväl BNP som sysselsättning antas få bättre fart under andra halvan av 2021. Avgörande för utvecklingen blir naturligtvis pandemin, hur smittspridning, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över. Prognososäkerheten bedöms ännu vara högre än normalt, även om det värsta av pandemin torde ligga bakom oss.

Konjunkturinstitutet (KI) bedömer också att återhämtningen kommer i gång igen så smått under 2021. Redan det andra kvartalet förväntar de sig en viss uppgång, trots att produktionen i delar av industrin då hämmas av leveransproblem. Det tredje kvartalet, när nästan alla vuxna erbjudits vaccin och smittspridningen är lägre, förväntas hushållen öka konsumtionen och konjunktoren vänder tydligt uppåt enligt Konjunkturinstitutets prognos. Lågkonjunktoren förblir trots detta djup under 2021 och arbetslösheten ligger fortfarande väl över 7 procent vid slutet av året.

Även om det sker en förväntad konjunkturförstärkning 2021 bedömer SKR att ett balanserat konjunkturläge inte kommer att uppnås förrän 2024. Återhämtningen för antalet sysselsatta beräknas bli utdragen och andelen arbetslösa bedöms uppgå till dryga 7 procent som genomsnitt de kommande tre åren.

Ovanstående beskrivning av den svenska ekonomin innebär givetvis effekter även för den ekonomiska utvecklingen för Strängnäs kommunkoncern. Framförallt handlar det om risk för att skatteintäkternas ökningstakt påverkas. I avsnittet ”Ekonomisk plan 2022-2024” beskrivs hur den samhällsekonomiska utvecklingen påverkar kommunkoncernen.

5.2. Arbetsmarknad

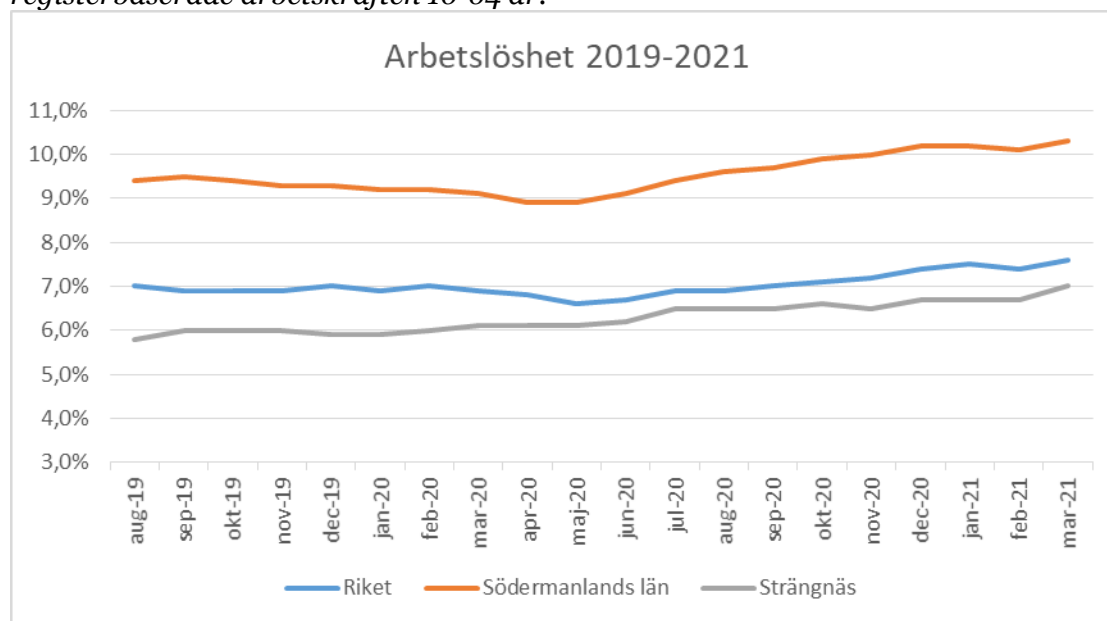
Under 2020 hölls sysselsättningen till viss del uppe av de statliga stöd som riktades mot utsatta företag. Företagen har med hjälp av korttidspermitteringar snabbt kunnat anpassa antalet arbetade timmar till produktionsnedgången, vilket har bidragit till att hålla uppe produktiviteten. Till följd av pandemin och dess effekter på svensk ekonomi och arbetsmarknad väntas arbetslösheten stiga fram till början av 2021 och nå en topp för att därefter långsamt vända nedåt, enligt Arbetsförmedlingens prognos.

Arbetskraften fortsätter att öka något 2021 och 2022 enligt Konjunkturinstitutet (KI). Enligt deras bedömning väntas dock sysselsättningen stiga snabbare än arbetskraften vilket innebär att arbetslösheten faller tillbaka från och med andra kvartalet 2021. Arbetslösheten kommer i slutet av 2021 trots det inte att fullt ut nå ner till de knappa 7 procent den låg på innan pandemin. Det beror delvis på att andelen arbetslösa med lägre chans att få arbete bedöms stiga framöver. Andelen arbetslösa antas gå ned tämligen snabbt och mot slutet av 2022 förutspår Sveriges kommuner och regioners (SKR) att arbetslösheten närmar sig 7 procent – ungefär den nivå som rådde före pandemin slog till (6,8 procent 2019).

Strängnäs har en arbetslöshet på 7,9 procent i mars 2021. Det är en ökning jämfört med samma tidpunkt 2020 (+0,9 procentenheter). Även i Södermanlands län stiger arbetslösheten. Arbetslösheten är dock något lägre i Strängnäs än riket i stort. En ökad arbetslöshet genererar med automatik en högre andel långtidsarbetslösa. En av de större effekterna på kommunorganisationen av coronapandemin bedöms inträffa om 2-3 år då personer som blir arbetslösa till följd av krisen mister rätten till arbetslöshetsersättning

och behöver ekonomiskt bistånd från kommunen. Risken är att de som redan står långt ifrån arbetsmarknaden kommer att få mindre fokus och mindre stöd. Bland annat kommer unga och nyanlända flyktingar få det svårare att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.

Diagram 1. Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av den registerbaserade arbetskraften 16-64 år.

Källa: Arbetsförmedlingen

I spåren av lågkonjunkturen väntas antalet hushåll som saknar fast förankring på arbets- och bostadsmarknaden öka och bidra till en ökad upplevd otrygghet och ökad social oro i kommunen. Långvarig arbetslöshet och ökat bidragsberoende kan också leda till negativa hälsoeffekter i form av ökad psykisk ohälsa, våld i nära relationer och ökad risk för hemlöshet. Barn och ungas skolgång kan påverkas negativt vilket kan minska förmågan till självförsörjning i vuxen ålder.

Enligt arbetsförmedlingen behöver åtgärder sättas in både nationellt och lokalt för att minska den negativa påverkan på samhället. Ett sätt att arbeta proaktivt för utanförskap och kompetensförsörjning inom kommunens verksamheter är ett projekt genom Europeiska socialfonden (ESF) i LIKES. I Strängnäs är projektet inriktat på att hitta effektiva strukturer för att tillgängliggöra arbetstillfällen för människor som har stora svårigheter att komma in på arbetsmarknaden genom att sänka trösklarna med hjälp av snabbare vägar in och lägre kvalifikationskrav.

5.3. Befolkningsutveckling

Under 2020 ökade befolkningen i Sverige med knappt 52 000 personer (0,5 procent). Det är den minsta folkökningen sedan 2005 och en halvering jämfört med 2019. Orsaken är minskad naturlig folkökning där antalet döda ökade med 10,5 procent. Överdödlighet var störst bland män som var äldre än 75 år. Antalet födda var något lägre med en minskning på 1,3 procent. Antalet invandrare var det lägsta sedan 2005 med en minskning från 115 805 år 2019 till 82 518 personer år 2020.

Strängnäs kommun hade år 2020 en befolkningstillväxt på 2,0 procent vilket motsvarar 746 personer. Det är nyinflyttade som står för den största delen. Tillväxten är kopplad till höga byggnationstal. Nationellt är trenden annars en vikande befolkningsutveckling. För

de kommande åren fortsätter den höga produktionen av bostäder vilket väntas ge en fortsatt stark befolkningsutveckling i kommunen.

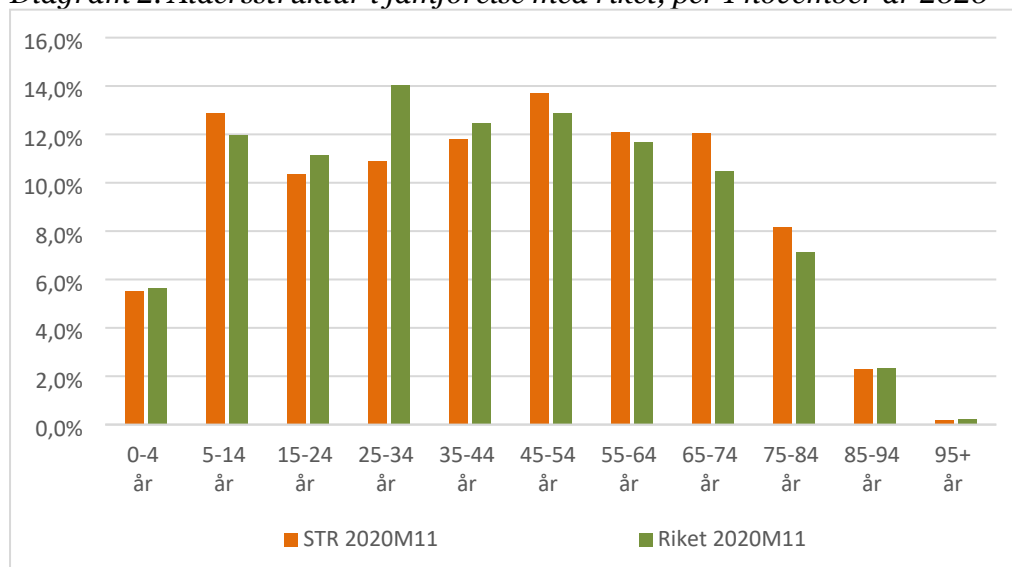
Statistik för Strängnäs kommun 2020:

- Invånartal: 37 290 personer
- Födda: 329
- Döda: 347 (Födelsenetto: - 18)
- Invandringar: 220
- Utvandringar: 102 (Invandringsnetto: 118)
- Inflyttningar: 2343
- Utflyttningar: 1707 (Flyttnetto: 636)
- Justeringar: +10
- Folkökning: 746 personer, 2,0 procent

Befolkningsstrukturen i Strängnäs kommun skiljer sig till viss del från rikets. Andelen av de allra yngsta individerna är något lägre i Strängnäs än i riket medan andelen i skol- och gymnasieåldern är något högre. Strängnäs har färre personer i åldern 25–34 år jämfört med rikets nivå.

Frånsett de allra äldsta har Strängnäs högre andelar än riket vid ålder runt 45 år och däröver. Detta gäller särskilt för åldersgruppen 65–74 år. Kommunen har en uppgift att försöka göra Strängnäs mer attraktiv för gruppen 25–35 år, där mer tilldragande bostäder och snabbare kommunikationer kan vara en viktig faktor. En mindre flyttstudie har samtidigt visat att Strängnäs blir allt mer attraktivt för utflyttande seniorer från Stockholmsregionen, i åldern +60.

Diagram 2. Åldersstruktur i jämförelse med riket, per 1 november år 2020

Prognosen för Strängnäs kommun fram till 2030 är en tillväxt på 1,5 procent per år. Den höga utvecklingen som vi sett under de senaste åren är ett resultat av ökad regionförstoring, parallellt med stort intresse för Strängnäs både från inflyttande hushåll samt även från bostadsbyggande aktörer. Inte minst viktig är de satsningar som gjorts av kommunen för att öka antalet nya bostäder på Strängnäs bostadsmarknad.

Tabell 1. Befolkningsutveckling för åldersgrupper 2015-20 samt befolkningsprognos 2021-24

Åldersgrupp	SCB 2015	SCB 2016	SCB 2017	SCB 2018	SCB 2019	SCB 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
0 år	334	348	381	345	361	344	360	368	368	381
1-5 år	1 966	1 929	1 982	2 053	2 165	2 171	2 195	2 213	2 174	2 225
6-9 år	1 825	1 821	1 773	1 835	1 831	1 869	1 905	1 937	2 052	2 041
10-12 år	1 322	1 403	1 437	1 430	1 417	1 486	1 494	1 522	1 469	1 546
13-15 år	1 223	1 300	1 337	1 379	1 467	1 514	1 504	1 487	1 545	1 564
16-18 år	1 142	1 204	1 210	1 274	1 317	1 346	1 383	1 481	1 506	1 512
19-24 år	2 135	2 054	1 982	1 978	1 987	2 033	2 100	2 183	2 239	2 387
25-39 år	5 317	5 541	5 725	5 862	6 069	6 268	6 382	6 503	6 613	6 788
40-64 år	11 304	11 320	11 342	11 508	11 702	11 843	11 940	12 119	12 261	12 519
65-79 år	5 824	5 951	6 135	6 295	6 355	6 428	6 534	6 573	6 577	6 558
80-89 år	1 402	1 431	1 435	1 496	1 569	1 666	1 733	1 848	1 981	2 159
90-w år	308	307	306	306	304	322	323	325	335	352
Totalt	34 102	34 609	35 045	35 761	36 544	37 290	37 853	38 560	39 119	40 032
Årlig öknin	224	507	436	716	783	746	563	707	559	913
Ökning i %		1,5%	1,3%	2,0%	2,2%	2,0%	1,5%	1,9%	1,4%	2,3%

5.4. Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i landet har utvecklats betydligt bättre än vad som befarades i prognoser kopplat till coronapandemin. Bostadsmarknaden stärktes under 2020, både vad gäller antalet sålda bostäder och priser. Bakom detta ligger sannolikt omsvängningen i förväntningarna, som kunnat ses även i en stark börsutveckling. Fortsatt låga bolåneräntor spelar också in och lägger grunden för en stabil efterfrågan på bostäder.

Strängnäs kommun har med sina goda kommunikationer och närheten till Stockholm relativt lätt att attrahera invånare. Dubbelspårsutbyggnaden av järnvägen gör kommunen än mer attraktiv som bostadsort. En förutsättning för att människor ska vilja bo och verka i kommunen är att vi kan erbjuda bra möjligheter till bostäder. Kommunen lockar även invånare med blandningen av stad och landsbygd, något som ökat under pandemin.

För kommande år väntar en stadig bostadsutveckling i Strängnäs. Flera större projekt kommer att avslutas även under 2021. Bostadsmarknaden signalerar också en fortsatt stark investeringsvilja i kommunen samtidigt som Strängnäs är fortsatt attraktivt för inflyttande hushåll. För 2021 förväntas en svag minskning av färdigställda bostäder, men är fortfarande kvar på en hög nivå. För 2022-2023 väntas en tilltagande byggvolym. Kommunen har också en mycket god planberedskap, för att kunna möta efterfrågan på höga produktionsvolymerna även på lång sikt. Cirka 4 000 bostäder i färdiga detaljplaner.

Av den totala nybyggnationen i Strängnäs kommun under 2020 byggdes 64 procent i Strängnäs stad – Tosterö. I Mariefred 22 procent och i Stallarholmen 12 procent av totalt antal nybyggnationer. För Åker - Länna och för Härad-Vårfruberga blev det en försämring, med varsin procentandel av nybyggnationerna.

För åren 2021–2022 bedömer kommunen att en fortsatt stark byggkonjunktur sker för Strängnäs. Det finns ett fortsatt stort behov av samtliga bostadstyper och upplåtelseformer, både för att kunna möta efterfrågan från inflyttare, främst barnfamiljer och seniorer, samt också möjliggöra för den lokala rörligheten på bostadsmarknaden, med fokus på bostadsbehoven för unga, seniorer och äldre. Potentialen för småhusmarknaden är värd att särskilt uppmärksamma, kanske i synnerhet i och kring Strängnäs stad.

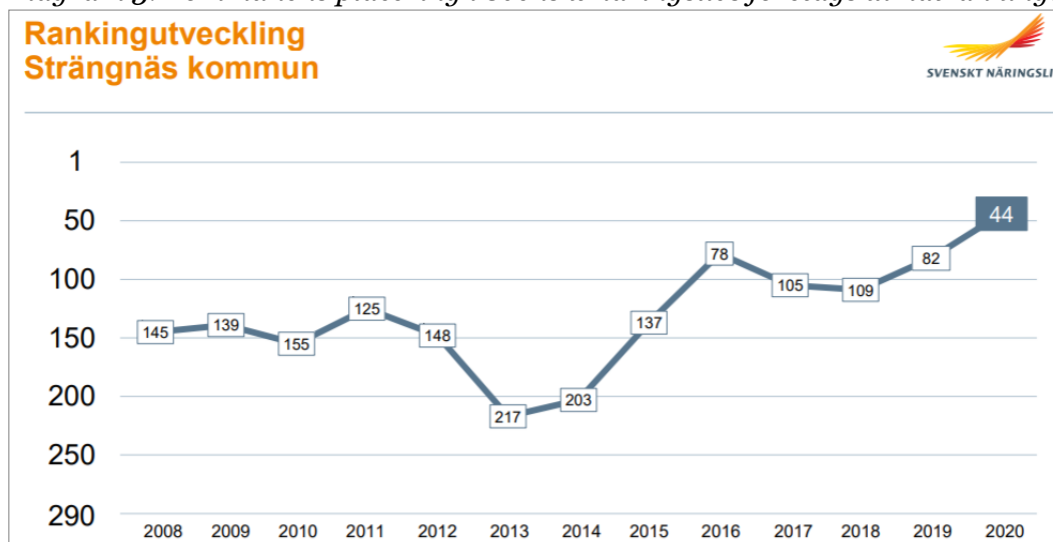
5.5. Näringsliv

Från en dag till en annan ändrades förutsättningarna för kommunen, verksamheter och för näringsidkare i synnerhet och många företagare stod i vissa fall helt utan sina ordinarie intäkter och affärsmöjligheter.

Under 2020 antog kommunfullmäktige i Strängnäs kommun näringslivsstrategin ”Attraktionskraft – för ett bra företagsklimat”. Strategin kommer under 2022 – 2024 vara en viktig del i arbetet med att stärka kommunens näringsliv. Den utgörs av de fyra fokusområdena Attityder – Värdskap & Bemötande, Affärsmässig kommun, Dialog och möten samt Matchning & kompetens.

De senaste undersökningarna från 2020 visar positiva signaler, bland annat upplevelsen av det övergripande företagsklimatet i kommunen. Företagare ger Strängnäs kommun ett bra omdöme som gör att kommunens placering i Svenskt näringslivs företagsklimatranking förbättrats till plats 44 av 290 kommuner vilket är kommunens bästa placering sedan mätningen startade för drygt 10 år sedan.

Diagram 3. Kommunens placering i Svenskt näringslivs företagsklimatranking.

Service, bemötande och effektivitet inom kommunens myndighetsutövning har också en positiv utveckling. Kontinuerligt under åren undersöks detta och ett bra betyg inom NKI-mätningen (nöjd kundindex) är ett sammanlagt värde över 70. Strängnäs kommun fick för 2020 ett sammanvägt betyg på 79 av 100, vilket är ett högt betyg.

För Strängnäs kommuns del är det angeläget att fortsätta stödja nyföretagande, start up-företag, innovationer och entreprenörskap och att aktivt arbeta med och omsätta den nya näringslivsstrategin, ”Attraktionskraft – för ett bra företagsklimat”. Etableringar till kommunen kommer att vara betydelsefulla genom att bidra till fler arbetsställen till kommunen och signalerar också om vår attraktivitet som en bra etableringsort till omvärlden.

Att ställa om företagandet genom de nu stora pågående utvecklingstrenderna digitalisering, e-handel och cirkulär ekonomi kommer vara av stor vikt för framgång inom näringslivet.

Med anledning av det ökade antal arbetslösa kommer utbildning och kompetensutveckling vara betydelsefullt. Till exempel YH-utbildningar för omställning, fler i utbildning för bland annat ökad digital kompetens, andra lämpliga program samt yrkesorienterade arbetsmarknadsutbildningar är viktigt för att fånga upp grupper som under pandemin förlorat.

6. Mål och prioriteringar under 2022-2024

I de kommande avsnitten beskrivs mål och prioriteringar för planperioden 2022-2024. Dessa prioriteringar grundar sig på de utmaningar kommunkoncernen står inför utifrån den omvärldsanalys som gjorts och de förutsättningar som råder i kommunen.

6.1. God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning i Strängnäs kommun innebär att kommunen och dess bolag ska ha en stabil ekonomi för att kunna möta nedgångar och kriser i samhällsekonomin. God ekonomisk hushållning innebär att kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt för att uppnå hållbar utveckling.

Hållbar utveckling - utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Hållbar utveckling rymmer en miljömässig, social och ekonomisk dimension.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har länge påpekat att kärvare tider väntar och redan innan coronapandemin blev det tydligt för många kommuner att dessa tider har kommit. En långsiktig finansiell analys för perioden 2016-2030, visar att Strängnäs kommun står inför stora verksamhets- och ekonomiska utmaningar. Andelen yngre och äldre ökar i relation till den arbetsföra befolkningen, vilket skapar ett ökat behov av välfärd som skola och äldreomsorg. Inte minst i form av investeringar. Hela koncernen står inför en höjd investeringsnivå där vi behöver bygga ut välfärden och det ställer stora krav på en ansvarfull hantering av resurserna och en mycket aktiv ekonomistyrning.

Strängnäs kommun definierar god ekonomisk hushållning som en sammanvägd bedömning av verksamhetsresultat och insatta resurser. Det ekonomiska målet väger tungt vid bedömning av god ekonomisk hushållning. Styrdokumentet ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning” stipulerar ”... att kommunen ska ha en stabil ekonomi för att kunna möta nedgångar och kriser i samhällsekonomin”. Långsiktigt ska resultatmålet i förhållande till skattenetto uppgå till lägst 2 procent. Kommunfullmäktige beslutade i augusti 2019 att kommunkoncernens soliditet 2030 ska vara 25 procent. Genom detta kan kommunen öka sitt finansiella handlingsutrymme för framtiden.

6.1.1. Kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige fastställer i samband med beslut om flerårsplan kommunens mål för en god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen sorteras in under perspektiven Invånare, Samhälle, Medarbetare och Ekonomi.

Perspektiv Invånare

Perspektivet invånare sätter kommunens invånare och andra personer som nyttjar Strängnäs kommuns tjänster i fokus. Det ska vara lätt att vara invånare och nyttjare av tjänster i Strängnäs kommun.

Kommunfullmäktiges mål:

Demokratin är levande och inkluderande. Invånare, företagare och andra aktörer utvecklas i Strängnäs kommun och är medskapande och delaktiga i kommunens utveckling.

I Strängnäs kommun erbjuds välfärdstjänster av god kvalitet som utgår från invånarnas behov.

Invånare, företagare och andra aktörer såsom föreningar, församlingar, samarbetspartners, volontärer med flera ges möjlighet att vara medskapande i kommunens utveckling. Medskapande i kommunens utveckling handlar om att kommunen tar tillvara på erfarenheter och synpunkter både från enskilda invånare och från dess sammanslutningar. Kommunen visar genom aktiva handlingar att invånare i Strängnäs kommun är en tillgång för utveckling och förbättring av de välfärdstjänster som erbjuds.

Kommunens viktigaste utmaningar

Att förbättra resultaten i grundskolan och öka likvärdigheten mellan skolorna är en av Strängnäs kommuns största utmaningar. Fler elever behöver nå godkända resultat i alla ämnen och gymnasiebehörigheten behöver öka i de kommunala grundskolorna. Hög personalomsättning och svårigheter att rekrytera lärare finns även i Strängnäs kommun och påverkar resultatet.

Befolkningen i Strängnäs ökar. Framförallt ökar den yngre och den äldre populationen medan invånare i arbetsför ålder inte ökar lika mycket. Det medför att barnomsorg, skola och äldreomsorg behövs till fler invånare. Det har en stor inverkan på kommunens kompetensförsörjning och infrastruktur runt barn och äldre. Strängnäs har en utmaning i att göra kommunen mer attraktiv för gruppen 25-35 år.

Strängnäs har under flera år haft en hög tillväxt med hög byggnationstakt och fler som vill bo och etablera sig i kommunen. För att fortsätta växa och inkludera invånare i samhället behöver dialoger, transparens och medskapande prägla kommunens service och tjänster. Invånare, företagare, församlingar, föreningar, besökare med flera söker information om vår plats. De jämför vår plats med andra i sökandet efter att köpa hus, starta företag, placera sina barn i skola och mycket mer. Den digitala utvecklingen, som påskyndats av coronapandemin, ger fler människor möjlighet att ta del av tjänster av hög kvalitet. Strängnäs kommun behöver arbeta aktivt för att skapa förtroende hos invånare, företagare och andra aktörer. Möjligheten till att delta i kommunens utveckling behöver förbättras.

Strängnäs är en viktig del i arbetet med att förebygga samt att ge stöd och insatser för personer med ohälsa. Det kräver kompetenta medarbetare men även samverkan mellan kommunen och regionen samt andra aktörer för att vi ska nå ända fram. Kommunen

behöver även ge förutsättningar till att invånare i Strängnäs kommun ska kunna ha en god fysisk och psykisk hälsa genom att erbjuda välfärdstjänster av god kvalitet. I sviterna av coronapandemin har de äldre invånarnas hälsa varit i fokus. För Strängnäs kommun är det viktigt att aktivt arbeta för att stärka hälsa och livskvalitet hos äldre. Det behöver vara lätt för äldre invånare att medverka i kommunens utveckling. Kommunen arbetar även för att vara en starkt bidragande faktor till att äldre invånare har tillgång till, till exempel, social samvaro, näringsrik kost och friskvårdsaktiviteter.

Strängnäs kommun är i grunden en trygg plats, men alla upplever inte den så. Anmälda brott bland ungdomar ökar. Strängnäs kommun behöver vara en trygg plats att bo, leva och verka i. Trygghetsskapande arbete är något som berör både flera aktörer i samhället samt flera verksamheter inom förvaltningen. Samverkan, intern, externt och horisontellt, är här av stor vikt. Förebyggande och tidiga insatser är framgångsfaktorer där kommunstyrelsen leder ett fortsatt arbete. Flera goda exempel finns redan idag, t ex ”Säker sommar”, tidiga insatser genom horisontella medel, och fortsätter att utvecklas.

Politiska prioriteringar

Skolutveckling 2023 och samverkan för förbättrade kunskapsresultat och ökad likvärdighet

- Kommunen fortsätter arbetet med Skolutveckling 2023 där arbetet för bättre resultat i skolan och likvärdighet mellan skolor ligger i fokus.
- För att lyckas med målsättning att förbättra grundskolans kunskapsresultat och att fler får gymnasiebehörighet är intern och extern samverkan en framgångsfaktor.
- Barn och ungdomar behöver vara delaktiga och kunna påverka sin undervisningssituation.

Medborgardialog och utveckling av tjänster för en växande och inkluderande kommun

- Barn, ungdomar, vuxna och äldre är självklara samtalsparter när kommunens tjänster utvecklas. Elevers, brukares, invånares och företagares behov ligger till grund vid verksamhetsutveckling för hållbara tjänster.
- Digitala verktyg är nödvändiga för framtiden och är utgångspunkten vid utveckling av nya och befintliga kommunala tjänster.

Trygghet genom samverkan

- Kommunen arbetar med trygghetsskapande aktiviteter i hela kommunen. Det ska ske genom samverkan mellan nämnder, kontor och bolag, tillsammans med föreningar och myndigheter utanför organisationen. Elever, brukare, invånare och företagare ska alla kunna bo, lära och verka i ett tryggt Strängnäs kommun.
- Kommunen arbetar för att fler alternativa boendeformer för äldre tillskapas.
- Strängnäs kommun drar lärdom från krishantering under coronapandemin och hur det drabbade invånare och samhälle. Kommunen säkerställer en hög och god beredskap för eventuella kommande kriser.

Stärka hälsa och livskvalitet hos äldre samt förebygga ohälsa hos barn, unga, vuxna och äldre

- Kommunen arbetar i samverkan med regionen och andra aktörer för god folkhälsa i ett förebyggande syfte där invånare kan utöva aktiviteter som gynnar den generella folkhälsan i samhället.

- Arbetet, genom Barn- och ungdomsstrategin, fokuserar på prevention/främjande och förebyggande arbete, samverkan och tidiga insatser för barn och unga som far illa och/eller lider psykisk ohälsa.
- Fortsatt arbete med den horisontella satsningen ”Tidiga insatser för barn och unga”.
- Stärka arbete och samarbete för äldres hälsa och livskvalitet.
- Samverkan mellan kommun och region är grunden för att möta vårdbehovet hos äldre. Insatserna kan vara komplexa och kräver att Strängnäs kommun har kompetent och utbildad personal för att kunna genomföra insatserna.
- I samverkan skapa och utveckla platser för möten över generationsgränserna i syfte att minska isolering och ensamhet.

Perspektiv Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver kommunens roll som hållbar samhällsbyggare tillsammans med civilsamhället, företagen och andra aktörer. Perspektivet vänder sig mot invånare, företag och föreningar som är verksamma i kommunen och vad som görs för att det ska vara lätt att bo, leva och verka i Strängnäs kommunen.

Kommunfullmäktiges mål:

Strängnäs kommun är en förebild för sitt aktiva arbete kring hållbarhetsfrågor med Agenda 2030 som bas. Tillsammans utvecklas vi med människor som vill bo och leva i, verka i och besöka vår kommun.

För Strängnäs kommun är ett hållbart samhälle en mycket viktig fråga. Hållbarhet avser social- miljömessig- och ekonomisk hållbarhet som utgår från Agenda 2030 och de globala målen. Genom ett strategiskt arbete och medvetna aktiviteter gör vi, tillsammans med andra aktörer, Strängnäs kommun till en förebild inom området.

Kommunens viktigaste utmaningar

Klimat- och miljöarbetet kräver samverkan. Kommunkoncernen, företagare och invånare behöver alla ställa om för att vi gemensamt ska nå de nationella och internationella klimatmålen. Strängnäs kommun ska vara fossilfritt 2030 samt klimatneutralt 2040. Det ställer stora omställningskrav på kommunen och alla som bor och verkar i det geografiska området Strängnäs kommun. Kommunens klimat- och energiplan ligger till grund för det fortsatta arbetet med de särskilda uppdragen och en mycket viktig del för Strängnäs kommuns fortsatta klimat- och miljöarbete.

Frågor som berör samhället är ofta komplexa och behöver hanteras genom samverkan inom kommunkoncernens organisation och med civilsamhället. Kommunen arbetar för att skapa goda möjligheter och former för ökad samverkan för att lära och nyttja varandras kompetens och kunskaper i svåra frågor.

Näringslivet i kommunen är starkt men kan bli ännu starkare. Kommunen, tillsammans med näringslivet, arbetar för en stark attraktionskraft som lockar invånare, besökare och företagare till att bli en del av Strängnäs kommun.

Befolkningstillväxt och demografi skapar behov av kommunal service och kommunala tjänster till fler invånare. Det skapar även behov av tillgänglig infrastruktur. Platsen där invånare vill bo och verka behöver samspela hanteras där infrastruktur, service och tjänster finns. Det behövs samverkan, innovationer och dialog med invånare, företagare och föreningar för att hantera dessa utmaningar.

Politiska prioriteringar

Samverkan för minskad klimat- och miljöpåverkan

- Klimat- och energiplanen stödjer fortsatt arbete med kommunens omställning mot fossilfria transporter och klimatneutralitet där hela kommunkoncernen bidrar till att skapa miljömässig hållbarhet enligt Agenda 2030 tillsammans med invånare och företagare i kommunen och i dess närhet.
- Med hela kommunkoncernens kraft och genom horisontella medel fortsätter kommunen att stimulera och förverkliga innovativa idéer för hållbar verksamhetsutveckling.

Gemensamt ägarskap för näringslivsarbetet

- Strängnäs kommunkoncern tar ett gemensamt ägarskap för näringslivsarbetet.
- Näringslivsstrategin Attraktionskraft 2023 – för ett bra företagsklimat ligger till grund för det gemensamma ansvaret framåt. Samtal och samverkan, inom och utanför organisationen, är nyckeln till stark attraktionskraft.

Långsiktigt hållbar tillväxt

- Vid all byggnation i Strängnäs kommun ska hänsyn tas till att byggnationen bidrar till att vi når målet om klimatneutralitet 2040.
- Kommunen skapar möjligheter för invånare, föreningar och näringsliv att delta i kommunens utvecklingsresa och tillsammans hantera de gemensamma utmaningar som en starkt växande kommun innebär.

Perspektiv Medarbetare

Medarbetarperspektivet riktar sig till medarbetare och ledare inom Strängnäs kommunkoncern. Medarbetare företräder Strängnäs kommun och utför sitt arbete på ett sätt som stärker invånarnas förtroende för kommunen.

Kommunfullmäktiges mål:

Strängnäs kommun har stolta och kompetenta medarbetare som tillsammans utvecklas och skapar moderna och attraktiva arbetsmiljöer.

Strängnäs kommun är attraktiv som arbetsgivare med moderna och välfungerande arbetsmiljöer med hög frisknärvaro. Medarbetare har god kompetens och gott bemötande och ges möjlighet till kompetensutveckling och interna karriärvägar. Strängnäs kommun tar tillvara på medarbetarnas kompetens för att skapa mer kvalitet i tjänsterna till invånaren. Oavsett beslutsnivå arbetar chefer och medarbetare aktivt för förbättrad samverkan och helhetsperspektiv. Ledarskapet och medarbetarskapet präglas av tillit och

bidrar till starkt medledarskap och kreativitet som säkerställer att varje nivå kan, vill och vågar ge tjänster till kommunens invånare, företagare och besökare.

Kommunens viktigaste utmaningar

Ett hållbart arbetsliv är avgörande för att fler ska vilja arbeta mer och längre. Kommunen ska lyckas genom fokus på arbetsmiljöarbetet, öka frisknärvaron och öka heltidsarbetet. Strängnäs kommun har kommit relativt långt inom flera delar men utmaningen kvarstår att hantera långsiktigt för framtida kompetensförsörjning och hög frisknärvaro.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rekryteringsrapport 2020 kommer antalet anställda i välfärden, inklusive privata utförare, beräknas behöva öka med cirka 132 000 under perioden 2019–2029 och utöver det tillkommer 336 000 pensionsavgångar under samma period, om inget förändras. Av de 13 200 anställda som välfärden behöver öka med varje år, återfinns nästan hälften av ökningen inom vård och omsorg i kommunerna, främst i äldreomsorgen.

För att hantera kompetensutmaningen lyfter SKR upp behovet av att vara en attraktiv arbetsgivare, hitta nya lösningar samt om ett hållbart arbetsliv. Utmaningen gäller även Strängnäs kommun. För att vara en attraktiv arbetsgivare behöver kommunen stötta medarbetares fortsatta utveckling, stärka ledarskapet och rekrytera bredare. Nya lösningar avser att utnyttja teknik på ett smart sätt, använda kompetens på rätt sätt och söka nya samarbeten.

Den tillitsbaserade styrningen i kommunen behöver genomsyra ledningen och kulturen i kommunen. Det ställer höga krav på förtroendevalda, chefer och medarbetare där medledarskap, dialog och kreativitet är viktigt för utveckling och effektivisering av kommunen service och tjänster.

Politiska prioriteringar

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

- Långsiktig analys av framtida personalbehov och finansiell analys ligger till grund för kompetensförsörjningsarbetet.
- Kommunen är en attraktiv arbetsgivare genom att arbeta för; bra arbetsmiljö, att ha kompetenta ledare som har goda förutsättningar att utföra sina uppdrag, att tillvarata kunskap och erfarenhet hos medarbetare, att erbjuda utvecklingsmöjligheter och att ha en hög frisknärvaro.
- Fortsatt satsning genom horisontella medel på arbetsmiljö och frisknärvaro.

Medarbetarskap genom medledarskap, tillit och kreativitet

- Utmana normer och gamla arbetssätt för att använda den samlade kompetensen.
- Ledare och medarbetare har ett gemensamt ansvar för utveckling av verksamheterna.
- Samarbete inom och utanför organisationen.
- Hitta nya lösningar till, och använda digital teknik för, förbättrad kvalitet på välfärdstjänster.

Perspektiv Ekonomi

God hushållning och långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunkoncernen och verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och effektivt. Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för kvalitetsutveckling i verksamheter, såväl hos kommunal som privata regi och bolag.

Kommunfullmäktiges mål:

Tillsammans utmanar vi rådande arbetssätt och strukturer. Vi använder våra resurser effektivt och ekonomin är långsiktigt hållbar för dagens och kommande generationer.

Inarbetade arbetssätt och strukturer behöver utmanas för att möta de ekonomiska utmaningarna, både kortsiktiga och långsiktiga. Strängnäs kommun fortsätter att lägga grunden för en långsiktigt hållbar ekonomi med fokus på goda verksamhetsresultat i kärnverksamheten, miljö och klimat, framtida finansiell handlingsfrihet och kompetensförsörjning. Resurser i form av personal, skattemedel och mark behöver användas effektivt och utmanas, bland annat genom digitaliseringens möjligheter och ständiga förbättringar i en innovativ miljö.

Kommunens viktigaste utmaningar

Strängnäs kommun står, liksom många andra kommuner, inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Den ökande befolkningen och den demografiska utvecklingen i Strängnäs kommun ökar behovet av kommunal service, ger ökade kostnader, och skapar fler investeringar. Även fortsatt arbete med kompetensförsörjning är viktigt för att hantera de ökade behoven. De demografiskt betingade kostnaderna för verksamheten växer snabbare än intäkterna. Det är viktigt att fokusera på åtgärder som kan bromsa kostnadsutvecklingen. För att hantera dessa utmaningar krävs en långsiktig och effektiv ekonomistyrning där vi vågar utmana rådande strukturer och arbetssätt, vara öppna för digitaliseringens möjligheter.

Kommunkoncernen står inför flera stora investeringar under de kommande åren till exempel utveckling av Larslunda idrott- och hälsocentrum, reningsverk, skolor, LSS-boende, kulturcentra i Strängnäs och Mariefred samt andra stora investeringar. Dessa behöver hanteras och verksamheten kommer att påverkas i hög grad.

Nyttjandet av digitaliseringens möjligheter är avgörande för kvalitet, effektivisering och kompetensförsörjning. Verksamhetsutveckling genom digitalisering tar dock tid och resurser från den ordinarie verksamheten vilket är utmaningen och samtidigt framgångsfaktorn för Strängnäs kommun.

Politiska prioriteringar

Aktiv ekonomistyrning

- Strängnäs kommun fortsätter att arbeta med en aktiv ekonomistyrning för att skapa långsiktig ekonomisk hållbarhet enligt Agenda 2030. Det sker i huvudsak genom fortsatt arbete med den långsiktiga ekonomiska planen (LEP).
- Vi lär av och jämför oss med de kommuner som har gjort stora verksamhetsmässiga, både ekonomiska och kvalitetsmässiga, resultatförbättringar. När det är lämpligt jämför vi med de som är topp 30 i landet. Vi sprider kunskap till andra kommuner där Strängnäs är föregångare.
- För att hantera kommande stora investeringar behövs en långsiktig investeringsplan.
- Horisontellt samarbete och satsningar inom kommunkoncernen är fortsatt viktiga delar för att hantera gemensamma utmaningar.

Förstärka den digitala omställningen

- Kommunkoncernen fortsätter att satsa på innovation och verksamhetsutveckling genom digitalisering. Förvaltningen ska vara drivande i användningen av digitala verktyg, tekniker och arbetssätt. Det ska leda till effektivare arbetssätt i förvaltningen för att spara tid och resurser och på så sätt bidra till hanteringen av kompetensförsörjningsutmaningen.
- Den digitala omställningen ska ge en effektivare förvaltning och samtidigt förbättra eller bibehålla kvaliteten i de tjänster som erbjuds kommunens invånare.

6.1.2. Kommunkoncernens ekonomi

Invånarantalet ökar i kommunen och samtidigt som tillväxten är positiv och viktig för kommunens utveckling, innebär en kraftig befolkningsökning stora krav på utökad service och höga investeringsnivåer de närmaste åren i kommunkoncernens verksamheter. Det är viktigt att beakta att den planerade investeringsnivån framöver kommer att kräva överskott vilket ställer krav på en aktiv ekonomisk planering och styrning.

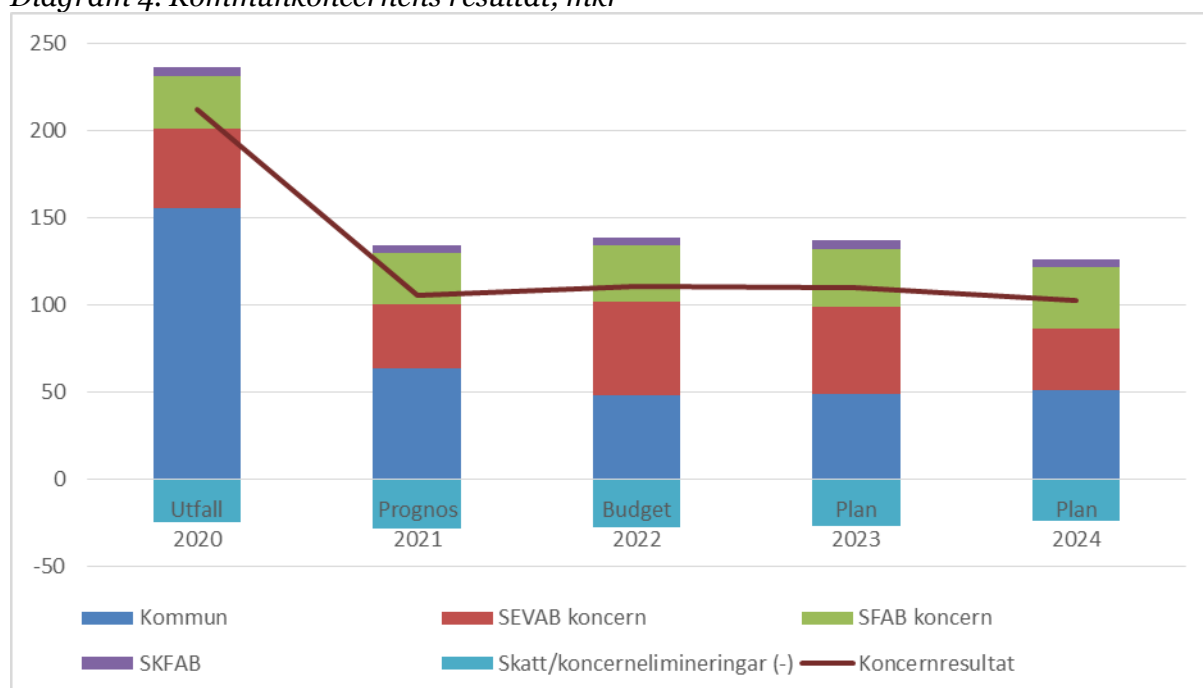
Ett sätt att hantera det framtida investeringsbehovet har varit att utvärdera befintliga säljbara tillgångar. Under 2020 har en process avseende en eventuell avyttring av fjärrvärmeverksamheten i SEVAB Strängnäs Energi AB startats upp. Beslut i kommunfullmäktige väntas under 2021. Konsekvenser av en eventuell försäljning är inte beaktade i budgeten men kommer påverka kommunkoncernens ekonomiska ställning, framförallt i form av minskade tillgångar och skulder och ökad soliditet.

Kommunkoncernens resultat

Kommunkoncernens resultat bedöms ligga runt 102-111 miljoner kronor per år efter skatt under planperioden.⁷ Resultaten är en förutsättning för att kunna självfinansiera stora delar av investeringarna.

⁷ Uppgifterna om bolagens resultat är preliminära, beslut om bolagens budget fattas under hösten 2021.

Diagram 4. Kommunkoncernens resultat, mkr

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är en balans mellan utvecklingen av intäkter och kostnader i ett längre tidsperspektiv. I tabellen nedan visas förväntad utveckling under planperioden.

Tabell 2. Utveckling av koncernens intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
Koncernen	2020	2021	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter, mkr	875	916	961	993	1 022
- Förändring, %	1,2%	4,7%	4,9%	3,4%	2,9%
Verksamhetens kostnader, mkr	-2 635	-2 862	-2 954	-3 008	-3 115
- Förändring, %	3,2%	8,6%	3,2%	1,8%	3,6%
Avskrivningar, mkr	-203	-208	-231	-257	-275
- Förändring, %	5,1%	2,5%	10,9%	11,4%	7,0%
Verksamhetens nettokostnad, mkr	-1 964	-2 154	-2 224	-2 272	-2 368
- Förändring, %	4,3%	9,7%	3,2%	2,1%	4,2%
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	2 213	2 321	2 397	2 452	2 551
- Förändring, %	7,2%	4,9%	3,3%	2,3%	4,1%
Finansnetto, mkr	-38	-43	-44	-53	-67
- Förändring, %	4,6%	11,6%	2,9%	19,9%	26,1%

Kommunkoncernens nettokostnader beräknas under planperioden 2022-2024 att öka i snitt med 3,2 procent. Verksamhetens intäkter beräknas öka i snitt med 3,7 procent medan verksamhetens kostnader och avskrivningarna beräknas öka med i snitt 2,9 procent respektive 9,7 procent. Till följd av det ökade investeringsbehovet under planperioden ökar kostnaderna för avskrivningarna och räntor i en högre takt än intäkterna. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas öka i snitt med 3,2 procent.

Strängnäs kommunkoncerns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Tabell 3. Känslighetsanalys

Effekt på koncernens intäkter och kostnader	Förändring, %	Effekt, mkr
Skatteintäkter & generella statsbidrag	1%	24,0
Avgifter, hyror & ersättningar	1%	7,3
Statliga bidrag & övriga bidrag	1%	2,1
Personalkostnader	1%	-14,8
Inköp av varor & tjänster	1%	-6,6
Lämnade bidrag	1%	-1,2
Lokalkostnader	1%	-1,1
Räntekostnader	1 %-enhet	-6,4

Störst effekt på den kommunala koncernens intäkter har en 1 procents förändring av skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning. På kostnadssidan är det personalkostnaderna och kostnaderna för inköp av varor och tjänster som har störst effekt om de förändras med 1 procent. Förändras räntenivån för upplåning har det också en stor effekt på kostnaderna.

Bolagens resultat

Strängnäs kommunföretag AB budgeterar årliga positiva resultat om 4,7 miljoner kronor som avser utdelning från SEVAB Strängnäs Energi AB.

Under perioden 2022-2024 budgeterar SEVAB koncernen med årliga positiva resultat om 36-54 miljoner kronor före skatt, motsvarande cirka 9 procent av omsättningen. Under denna period ska bolaget även lämna årlig utdelning till ägaren om minst 5 miljoner kronor.

Under perioden 2022-2024 budgeterar SFAB koncernen med årliga positiva resultat som sett över hela planperioden motsvarar cirka 9 procent av omsättningen. Strängnäs Fastighets AB budgeterar med resultat om 23-27 miljoner kronor före skatt per år och Strängnäs Bostads AB budgeterar med resultat om 8-9 miljoner kronor före skatt.

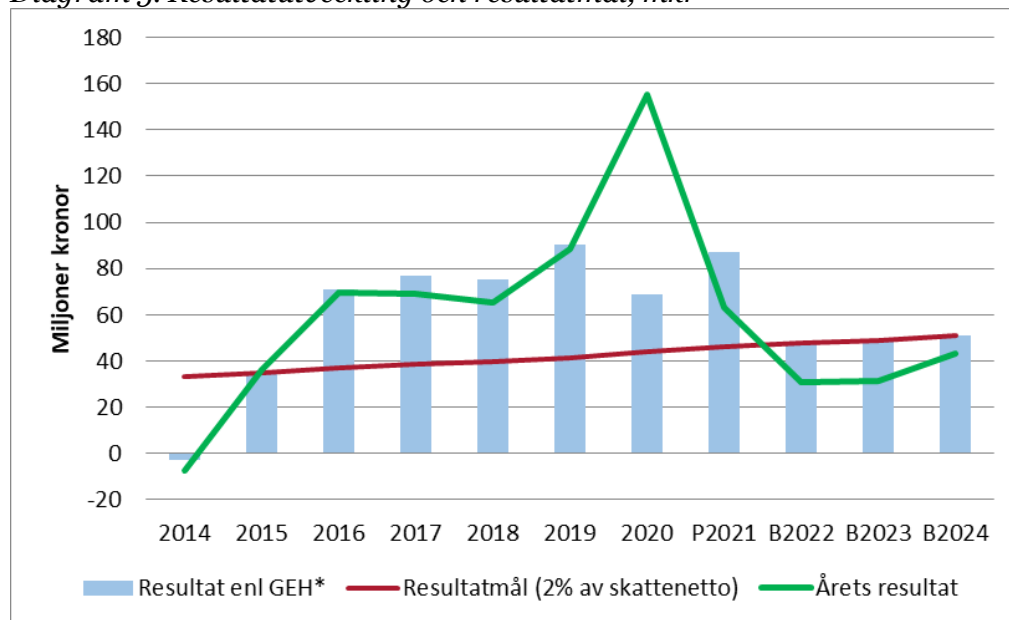
Kommunens resultat

Under de senaste åren har Strängnäs kommun redovisat resultat på över 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag samt en förbättrad soliditet. Den positiva resultatutvecklingen är ett resultat av konjunkurläget men framförallt att kommunen har vårdat effekterna av den högkonjunktur som varit genom tydligt arbete med långsiktig ekonomisk planering och en aktiv ekonomistyrning. De senaste årens högkonjunktur är förbi och de kommande åren väntas en lägre utveckling av skatteintäkterna och en risk för ökade kostnader i lågkonjunktursens spår. Det långsiktiga arbetet med ekonomisk planering och styrning måste därför fortsätta så att resultatnivåerna även fortsättningsvis når upp till 2 procent av skattenettet. Det är en förutsättning för att få ekonomiskt handlingsutrymme och kunna hantera framtida utmaningar.

Resultatet för 2020 var exceptionellt starkt och en effekt av coronapandemin som bidrog till stora statliga tillskott och låga kostnader inom flera verksamheter. I samband med bokslutet beslutades att avsätta 100 miljoner kronor av resultatet i en resultatutjämningsreserv. De kommande tre åren budgeterar kommunen, i enlighet med riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, med årliga positiva resultat om 48-51 miljoner kronor. Det motsvarar 2 procent

av skattenettet och är i linje med majoritetsförklaringen. Årets bokförda resultat kommer dock att understiga 2 procent av skattenettet. Det är främst medel som i samband med årsbokslutet 2020 avsattes till en migrationsfond som kommer att nyttjas under planperioden. Dessa nyttjade medel avräknas det bokförda resultatet vid beräkning av resultatmål och resultatet enligt god ekonomisk hushållning.

Diagram 5. Resultatutveckling och resultatmål, mkr

*God ekonomisk hushållning (GEH) enligt riktlinjerna KS/2019:355 och tillägg KS/2021:71. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar samt justering av resultatutjämningsreserv.

Skatteprognos

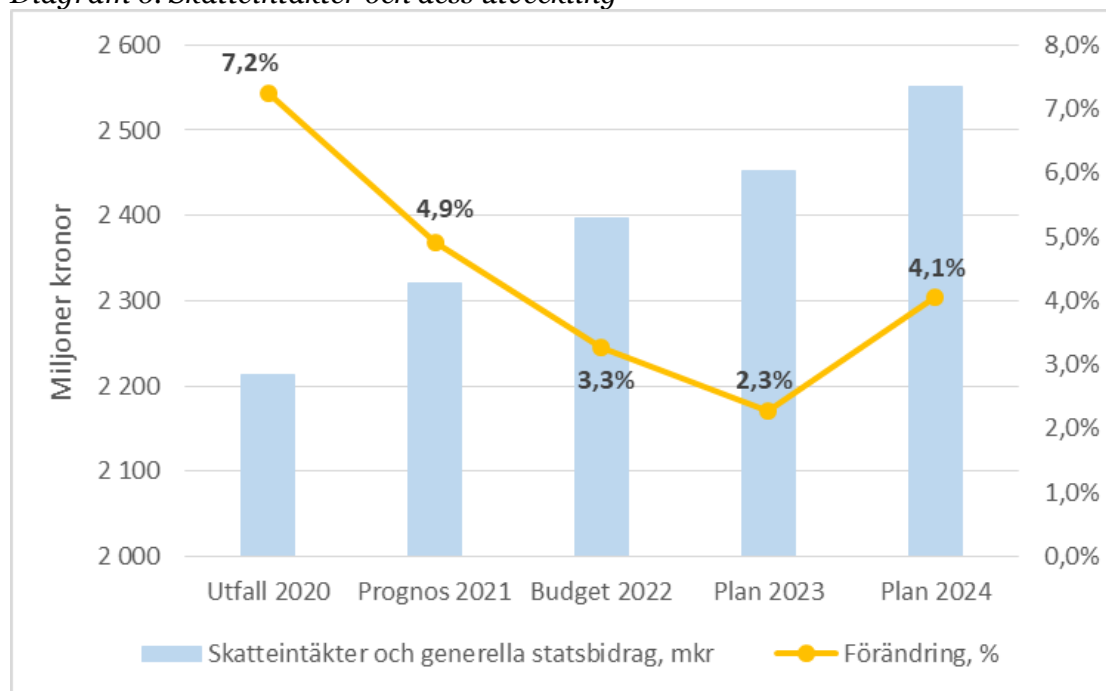
Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkterna, de utgör drygt 80 procent av de totala kommunala inkomsterna. Skattesatsen för Strängnäs kommuninvånare är 21,67 procent. Kommunen budgeterar för en oförändrad skattesats under planperioden 2022-2024.

Kommunens skatteintäkter påverkas främst av skatteunderlagets utveckling och befolkningsförändringen. Eftersom det finns en betydande osäkerhet om hur stora de framtida skatteintäkterna blir, spelar prognoser en viktig roll i den ekonomiska planeringen. Strängnäs kommun använder sig av skatteunderlagsprognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt kommunens befolkningsprognos vid beräkning av skatteintäkterna. Enligt SKR:s bedömning är prognososäkerheten fortfarande högre än normalt med anledning av rådande pandemi och den konjunkturedgång som pandemin utlöste och förstärkt. I nuläget har SKR justerat upp skatteunderlagstillväxten för 2021 jämfört med tidigare prognoser. Det beror på att de räknar med en starkare ökning av lönesumman under andra halvåret 2021 jämfört med tidigare samt att förlängningen av vissa pandemirelaterade åtgärder leder till större inkomster. Trots en förväntad konjunkturförstärkning 2021 innebär SKR:s scenario att vi går mot en normalkonjunktur först 2024. Det påverkar skatteintäktsutvecklingen för 2022 och 2023 och framgår av diagram 6 nedan.

Om befolkningsutvecklingen eller skatteunderlaget i Strängnäs inte utvecklas som i prognosen kommer intäkterna att förändras. En reserv motsvarande 0,9 procent av förväntade skatteintäkter har budgeterats för respektive år för att ha beredskap för eventuella prognosförändringar och därmed undvika akuta åtgärder. Den resultatutjämningsreserv som avsattes i samband med bokslut 2020 kan användas för att undvika tillfälliga neddragningar, men enligt nuvarande regelverket får denna reserv endast

användas vid konstaterad lågkonjunktur eller om det uppstår svårigheter att uppfylla balanskravet på ett ansvarsfullt sätt. Åtgärder behöver då vidtas för att anpassa verksamheten om förändringarna bedöms pågå under en längre tid.

Diagram 6. Skatteintäkter och dess utveckling

Driftramar kommunens nämnder

Fördelning av kommunens ekonomiska resurser för nämndernas driftkostnader sker utifrån en framtagen resursfördelningsmodell. Modellen bygger på flera parametrar och de viktigaste parametrarna tar hänsyn till förändringar beträffande demografiskt betingade behov samt förändringar gällande förväntad kostnad för de olika verksamheterna.

Utgångspunkten för budgetfördelningen är den framtagna skatteprognosen. Den tillsammans med centralt budgeterade kostnader och intäkter utgör grunder för hur mycket som fördelas till respektive nämnd.

Centralt budgeteras för följande intäkter och kostnader:

- Skatteintäkter och generella statsbidrag
- Avskrivningar
- Pensionskostnader
- Medel för löneprioriteringar, nämnderna tilldelas budget efter avslutade förhandlingar
- Ökade hyreskostnader för ny- till och ombyggda lokaler, nämnderna tilldelas budget när lokalerna tas i bruk
- Nya kapitalkostnader, nämnderna ersätts för kapitalkostnader när investeringar tas i bruk, internränta 1,25 procent
- Finansiella kostnader i form av ränteintäkter och räntekostnader
- Borgensavgifter
- Reserv för förändrade volymer utifrån den demografiska befolkningsutvecklingen, för förändrade förutsättningar för verksamheterna utifrån kommunens tillväxt, för skatteprognosförändringar och oförutsedda kostnader
- Satsningar inom arbetet med att öka den horisontella styrningen

I en föränderlig värld är det omöjligt att förutse alla händelser och kommunen behöver vara försiktig i den ekonomiska planeringen. Reserv för handlingsberedskap för väntade och oväntade händelser har därför budgeterats. Det handlar dels om en reserv för förändrade volymer utifrån den demografiska befolkningsutvecklingen, men också reserv för oförutsedda kostnader samt för eventuellt ökade kostnader i och med kommunens starka tillväxt. Analys av behov att nyttja dessa reserver sker löpande under budgetåret. En reserv har även avsatts för skatteprognosförändringar motsvarande 0,9 procent av skattenettet. Vid eventuell försämrad skatteprognos under innevarande år kan reserven användas för att, i första hand, undvika akuta förändring av nämndernas budgetramar.

För att hantera de ekonomiska utmaningarna behöver rådande arbetssätt och strukturer utmanas. Ett steg i den riktningen är det arbete som påbörjades 2020 och som innebär att fördela budgetmedel horisontellt istället för direkt till nämnd. Centralt budgeterade medel för horisontella prioriteringar och satsningen ska stimulera nämndöverskridande samarbete och arbetsformer inom viktiga områden. De områden som det handlar om är tidiga insatser för barn och unga, arbetet med hållbarhetsfrågor utifrån Agenda 2030 samt arbetet med arbetsmiljöfrågor och frisknärvaro. För att tydliggöra vikten av att arbeta horisontellt inom dessa områden har medel avsatts respektive år under perioden 2020-2024. De inledande åren avsätts 20-21 miljoner kronor per år för att därefter minska något. Satsningen beräknas, efter de inledande åren, få en viss verkan, det horisontella synsättet är en del av vardagen och har införlivats i den ordinära verksamheten. Nedan i tabell 4 framgår de medel som budgeterats för horisontell styrning för åren 2020-2024.

Tabell 4. Horisontella medel

Område, mkr	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tidiga insatser barn och unga	14,0	13,0	13,0	4,0	4,0
Hållbarhetsfrågor utifrån Agenda 2030	3,0	5,0	5,0	3,0	3,0
Arbetsmiljö och frisknärvaro	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa:	20,0	21,0	21,0	10,0	10,0

Resursfördelningsmodell

Efter hänsyn till ovanstående kommunövergripande kostnadsposter och reserver framgår tillgängliga resurser att fördela till nämnderna utifrån kommunfullmäktiges resursfördelningsmodell.

+	Skatteintäkter och generella statsbidrag
-	Avskrivningar
+/-	Finansnetto
+/-	Övriga kommungemensamma kostnader/intäkter, exempelvis pensionskostnader, hyreskostnader för ny- till och ombyggda lokaler, medel för löneprioriteringar, reserver
-	Resultatmål 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag
=	Tillgängligt utrymme att fördela enl. kommunfullmäktiges resursfördelningsmodell

Som beskrivits ovan bygger modellen för resursfördelning på flera parametrar och de viktigaste parametrarna tar hänsyn till förändringar beträffande demografiskt betingade behov och förändringar gällande förväntad kostnad för de olika verksamheterna.

Den demografibaserade parametern bygger på uppskattade volymer utifrån en kommungemensam befolkningsprognos som uppdateras och stäms av årligen. De kommunala verksamheterna har delats in i åldersgrupper utifrån demografiskt betingade behov för att få en direkt påverkan av verksamhetsvolymer inom pedagogisk verksamhet och äldreomsorgen. Demografisk avstämning sker två gånger per år för verksamheter med demografiskt betingade behov, det vill säga för barn- och utbildningsnämnden i åldrarna 1-18 år och för socialnämnden 65 år och äldre, inför delårsrapporten per 31 augusti samt årsbokslut per 31 december. Som underlag för demografisk avstämningen används Statistiska centralbyråns (SCB) födelseårsbaserade statistik. Avräkning görs mot centralt budgeterad reserv för demografisk volymjustering om 20 miljoner kronor. Belopp under 1,0 miljon kronor per nämnd justeras inte.

Förutom den demografibaserade parametern används nyckeltalen referenskostnad och standardkostnad som fördelningsgrund i resursfördelningsmodellen. Dessa nyckeltal hämtas från Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) och beskriver vad respektive verksamhet borde ha för nettokostnad om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. I de fall då dessa nyckeltal inte finns för en specifik verksamhet görs en likhetsutsökning. Likhetsutsökning innebär att Strängnäs kommun och sju andra kommuner som ligger närmast varandra vad gäller förväntad kostnad för en verksamhet samt invånarantal bildar en jämförelsegrupp. Jämförelsegruppens genomsnittliga värde för den specifika verksamheten används sedan vid fördelningen.

Tabell 5. Nyckeltal som används i resursfördelningsmodellen

Verksamhetsområde	Nyckeltal
Verksamheter med direkt koppling till demografiskt betingade behov.	Referenskostnad per individ för åldersgrupps invånarantal
Förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg	Åldersgrupperna 1-18 år samt 65 år och äldre
Insatser för personer med funktionsnedsättning enl. LSS	Referenskostnad per totalt invånarantal
Individ- och familjeomsorg	Referenskostnad per totalt invånarantal
Kollektivtrafik	Standardkostnad per totalt invånarantal
Övriga verksamhetsområden	Likhetsutsökning per totalt invånarantal

Driftbudget

Resursfördelningsmodellen utgör enbart en grund för fördelningen. Den politiska prioriteringen avgör den slutliga ramfördelningen.

Förutom avsättning av medel för horisontella satsningar (se tabell 4) görs prioriteringar inom flera områden. Som resultat av dessa prioriteringar har nämnderna tillskjutits budgetmedel. Prioriteringarna handlar om ekonomiska medel för att vidta åtgärder som ger möjligheten att:

- så många som möjligt klarar målen i skolan,
- stärka hälsan och livskvaliteten hos brukare inom äldreomsorgen,
- ha en relations- och trygghetsskapande fritidsverksamhet,
- fortsätta det förebyggande arbetet kring arbetsmiljö och hälsa,
- en digital transformation sker,
- tryggheten hos våra kommuninvånare stärks,
- strategin för Attraktionskraft – för ett bra företagsklimat verkställs samt,

- kommunkoncernen är en förebild vad gäller det sociala- miljömässiga- och ekonomiska hållbarhetsarbetet

Tabell 6. Driftbudget och resultatmål 2022-2024

Driftbudget, mkr	Ramjust					
	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	-5,7	-6,9	-6,9	-8,8	-8,0	-8,3
Kommunstyrelse	-133,4	-167,9	-167,9	-175,7	-171,5	-173,9
Miljö- o samhällsbyggn.nämnden	-24,7	-27,0	-27,0	-31,0	-31,4	-30,4
Teknik- och fritidsnämnden	-138,6	-148,1	-149,0	-150,0	-150,3	-155,0
Kulturnämnden	-46,4	-50,3	-50,3	-53,7	-55,1	-55,6
Socialnämnden	-732,8	-760,5	-760,5	-784,9	-802,0	-826,7
Barn- och utbildningsnämnden	-932,9	-960,0	-960,0	-1 020,3	-1 042,0	-1 058,8
Summa nämnder och styrelser	-2 014,5	-2 120,7	-2 121,6	-2 224,4	-2 260,2	-2 308,7
Övriga kommundemensamma kostnader/intäk	20,5	-46,4	-62,6	-57,8	-66,7	-102,2
Avskrivningar	-74,7	-83,0	-83,0	-95,0	-103,0	-107,0
Skattenetto	2 212,8	2 286,5	2 321,3	2 396,9	2 451,5	2 550,9
Finansnetto	11,0	9,3	9,3	11,3	10,0	10,4
Resultat	155,1	45,7	63,4	31,0	31,6	43,4
Resultat enligt god ekonomisk hushållning *	68,6	45,7	86,9	47,9	49,0	51,0
Resultatmål	3,1%	2,0%	3,7%	2,0%	2,0%	2,0%

* God ekonomisk hushållning enligt riktlinjerna KS/2019:355 och tillägg KS/2021:71. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar samt justering av resultatutjämningsreserv.

För mer detaljer kring de olika budgetposterna, se bilaga 4.

Respektive nämnd fördelar sin budgetram inom nämndens verksamhetsområden. Nedanstående antaganden för budgetperioden avseende löneökningar, personalomkostnadspålägg, hyreshöjning, prisökning för varor och tjänster samt krav på intäktsökningar används i budgetarbetet. Antaganden bygger bland annat på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) bedömning av den framtida inflationstakten.

Tabell 7. Uppräkningsfaktorer för nämndernas beräkningar

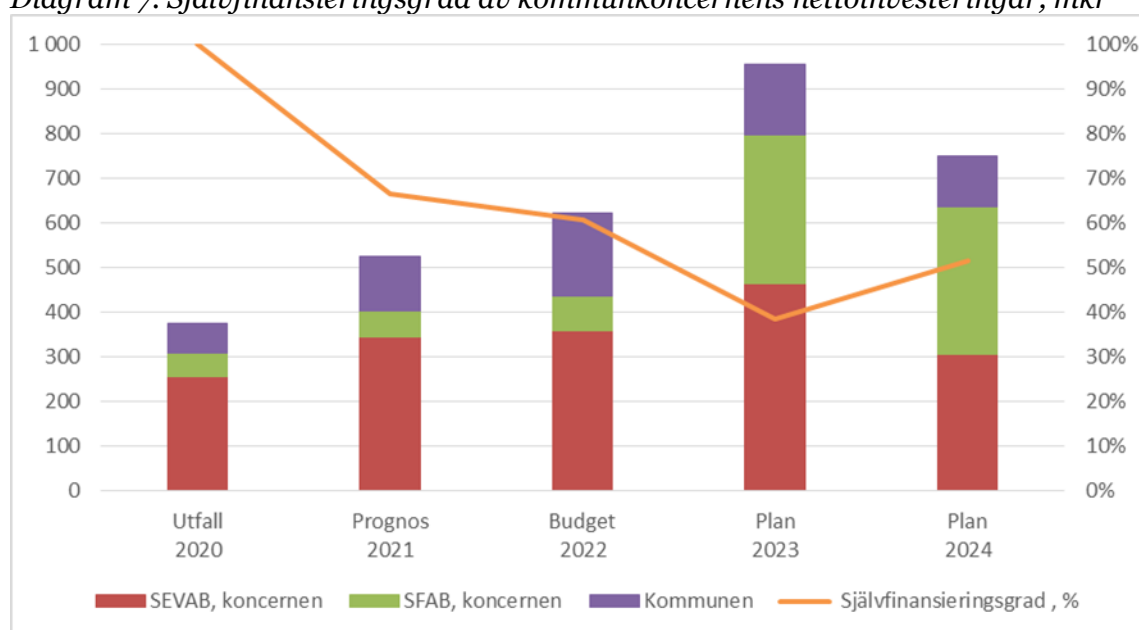
Budgetförutsättningar för nämndernas beräkningar, %	2022	2023	2024
Generell löneutveckling (inkl avdrag för årlig avsättning centralt för löneprioriteringar)	1,7	2,1	2,1
Personalomkostnadspålägg	40,15	40,15	40,15
Prisökning för varor och tjänster	1,6	1,8	2,0
Prisökning för köp av verksamhet inkl interna tjänster	1,5	1,8	1,9
Hyreshöjning SFAB	1,0	1,0	1,0
Intäktsutveckling	1,6	1,8	2,0
Effektiviseringar långsiktig ekonomisk plan, LEP	-0,9	-0,9	-0,9

Utöver ovanstående generella löneutveckling avsätts medel motsvarande 3,0 miljoner kronor centralt för löneprioriteringar under respektive år 2022-2024. Nämnderna tilldelas budget efter avslutade förhandlingar.

Kommunkoncernens investeringar och finansiering

Kommunkoncernen har stora investeringsbehov framöver, främst under kommande 5-års period. Under perioden 2022-2024 är koncernens totala investeringsbehov inklusive investeringsbidrag 2,3 miljarder kronor.⁸ Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. Snittet för självfinansiering av investeringar under perioden 2022-2024 beräknas till cirka 50 procent för kommunkoncernen. Fortsatt goda resultat och bra investeringsstyrning är därför av stor vikt.

Diagram 7. Självfinansieringsgrad av kommunkoncernens nettoinvesteringar, mkr

Bolagens investeringar och finansiering

SEVAB koncernen planerar under planperioden för investeringar om cirka 1,1 miljarder kronor inklusive investeringsbidrag, främst inom verksamheterna VA, Elnät och Värme. Investeringarna beräknas självfinansieras till cirka 53 procent.

SFAB koncernen planerar under planperioden för investeringar om cirka 740 miljoner kronor inklusive investeringsbidrag. I Strängnäs Fastighets AB märks befolkningsökningens påverkan på investeringsnivån som förväntas bli högre än normalt då ett antal större projekt kommer pågå samtidigt. I SFAB kommer bland annat ett gruppboende, två serviceboenden, en lokal för daglig verksamhet, en förskola samt utökning av klassrum i grundskolan att färdigställas. Dessutom kommer byggnation av tre förskolor och en grundskola påbörjas. I Strängnäs Bostads AB planeras för en ombyggnad av befintligt bostadsbestånd. Investeringarna självfinansieras till cirka 43 procent under planperioden.

⁸ Uppgifterna om bolagens resultat och investeringar är preliminära, beslut om bolagens budget fattas under hösten 2021.

Kommunens investeringar och finansiering

Kommunen planerar under planperioden för investeringar om cirka 460 miljoner kronor, främst för idrotts- och fritidsanläggningar, tekniska anläggningar samt IT-investeringar.

Investeringsramar kommunens nämnder

Fördelning av investeringsmedel sker med utgångspunkt i en behovs- och prioriteringsmodell. Modellen tar sin utgångspunkt i en behovsanalys av framtida investeringar och innefattar en redogörelse för när i tid en investering behöver genomföras samt en beskrivning av ekonomisk effekt för ökad eller minskad driftkostnad till följd av genomförd investering. För att säkerställa god ekonomisk hushållning och en samsyn kring behov bedrivs en del av behovs- och prioriteringsarbetet i förvaltningsövergripande grupper så som den strategiska planeringsgruppen (SPG) och digitaliseringsrådet.

Strängnäs har, som flera andra växande kommuner, stora utmaningar framför sig för att klara av att både finansiera och genomföra de investeringar som krävs för att möta de ökade behoven. Under den kommande planperioden 2022-2024 beräknas kommunen investera för närmare 460 miljoner kronor, vilket motsvarar ett genomsnitt på cirka 153 miljoner kronor per år. Det är en högre investeringsnivå än de senaste åren. De större investeringar som planeras är bland annat en ny simhall och en ny sporthall samt investeringar i diverse anläggningar så som exempelvis Tosteröbron, asfalt, småbåtshamnar, belysningsnätet, parker och gator. Investeringsvolym specificerad per nämnd redovisas i bilaga 5.

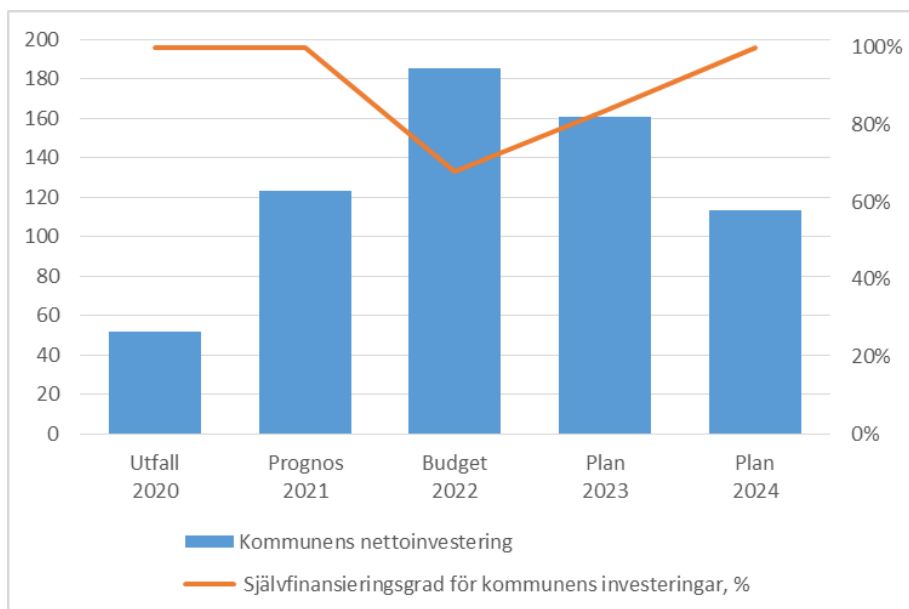
Tabell 8. Investeringsbudget 2022-2024

Investeringsram Styrelse/nämnd, mkr	Budget 2021*	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Maskiner och inventarier	-22,9	-23,4	-25,5	-25,9
IT och digitalisering	-20,1	-19,6	-21,7	-19,9
Idrotts- och fritidsanläggningar	-24,7	-98,5	-85,5	-22,5
Anläggning, övrigt	-27,9	-43,8	-28,1	-44,9
Summa kommunens investeringar	-95,5	-185,2	-160,8	-113,2

* Budget 2021 är exkl överförd budgetram från 2020

Självfinansieringsgraden för kommunens egna investeringar beräknas uppgå till 100 procent för 2021. Investeringsvolymen kommer att öka under planperioden, vilket resulterar i en beräknad självfinansieringsgrad för 2022 på 68 procent, 2023 på 84 procent samt 2024 åter på 100 procent. Totalt under femårsperioden 2020-2024 beräknas dock investeringarna vara självfinansierade, men kräver fortsatt budgetdisciplin och aktiv ekonomistyrning.

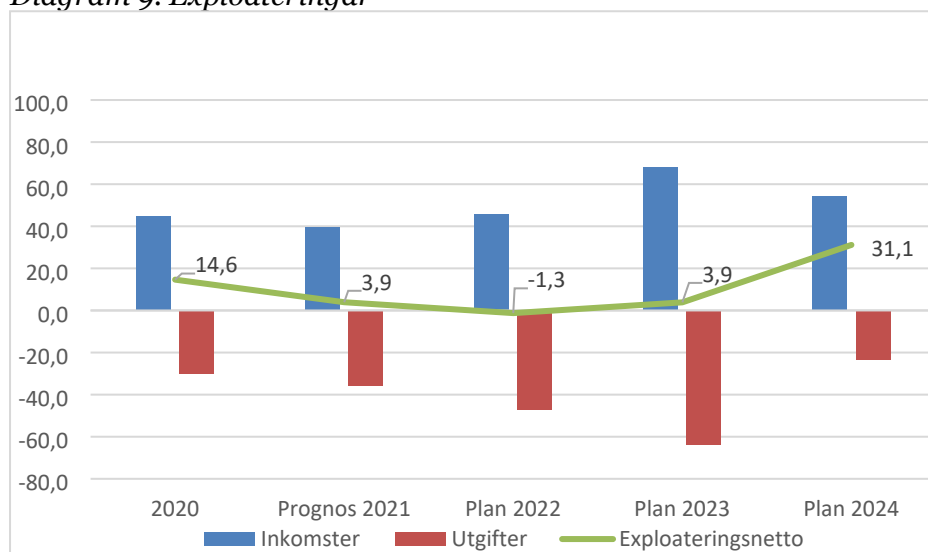
Diagram 8. Självfinansieringsgrad för kommunens egna investeringar

Exploateringar

Med exploateringar avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder och lokaler för näringsverksamhet med syftet att marken ska avyttras. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator och grönområden inom allmän platsmark.

Diagram 9. Exploateringar

Under planperioden 2022-2024 kommer cirka 30 exploateringsprojekt att pågå.

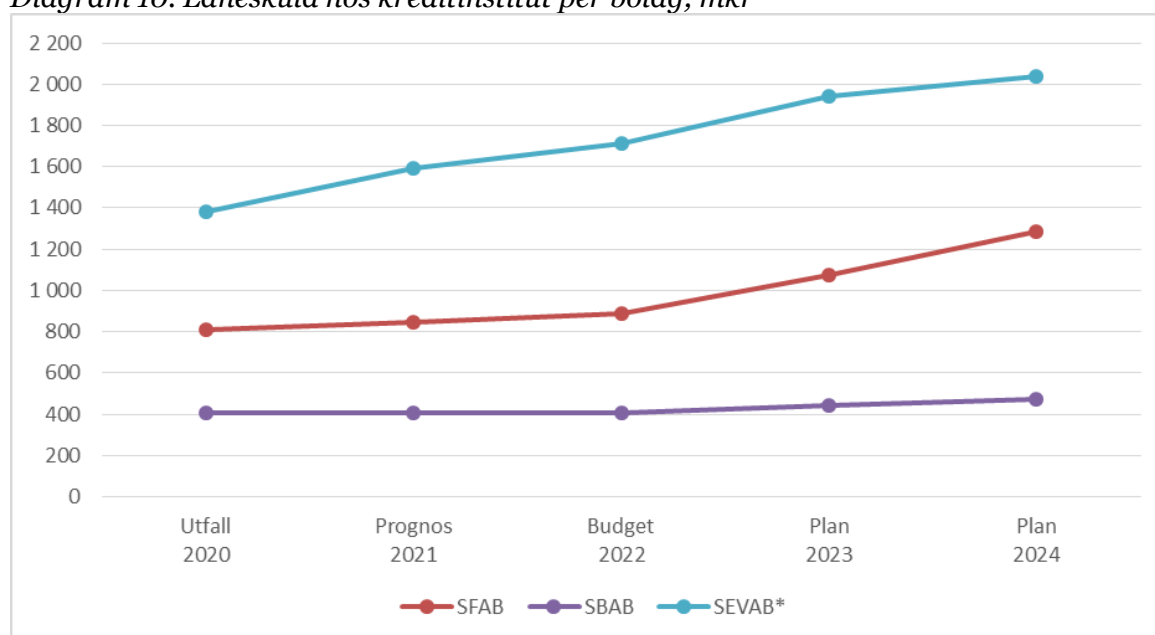
Utvecklingen av kommunens bostadsområden gör även att behovet av samhällsfastigheter så som till exempel förskola och serviceboende ökar.

Nettoinkomster för exploateringsprojekt under perioden 2022-2024 beräknas bli cirka 34 miljoner kronor. De stora aktuella exploateringsprojekten under planperioden är Gorsingskogen, Södra stadsskogen, Stavlund, Biskopskvarn och Vattentornshöjden. I dessa projekt sker utbyggnad av infrastruktur samt försäljningar av byggrätter.

Kommunkoncernens låneskuld

Kommunens och de kommunala bolagens lånebehov tillgodoses till största delen av upplåning via kommunens internbank. Samtlig nyupplåning vidareförmedlas under planperioden till kommunens bolag, då kommunens egna investeringar betalas med egna medel. Strängnäs fastighets ABs låneskuld finansieras indirekt av skattemedel då den avser lån för kommunens verksamhetsfastigheter och har effekt på kommunens hyreskostnader medan Strängnäs bostads ABs och SEVAB koncernens lån finansieras av bolagens taxor och hyresavgifter för deras respektive tjänster.

Diagram 10. Låneskuld hos kreditinstitut per bolag, mkr

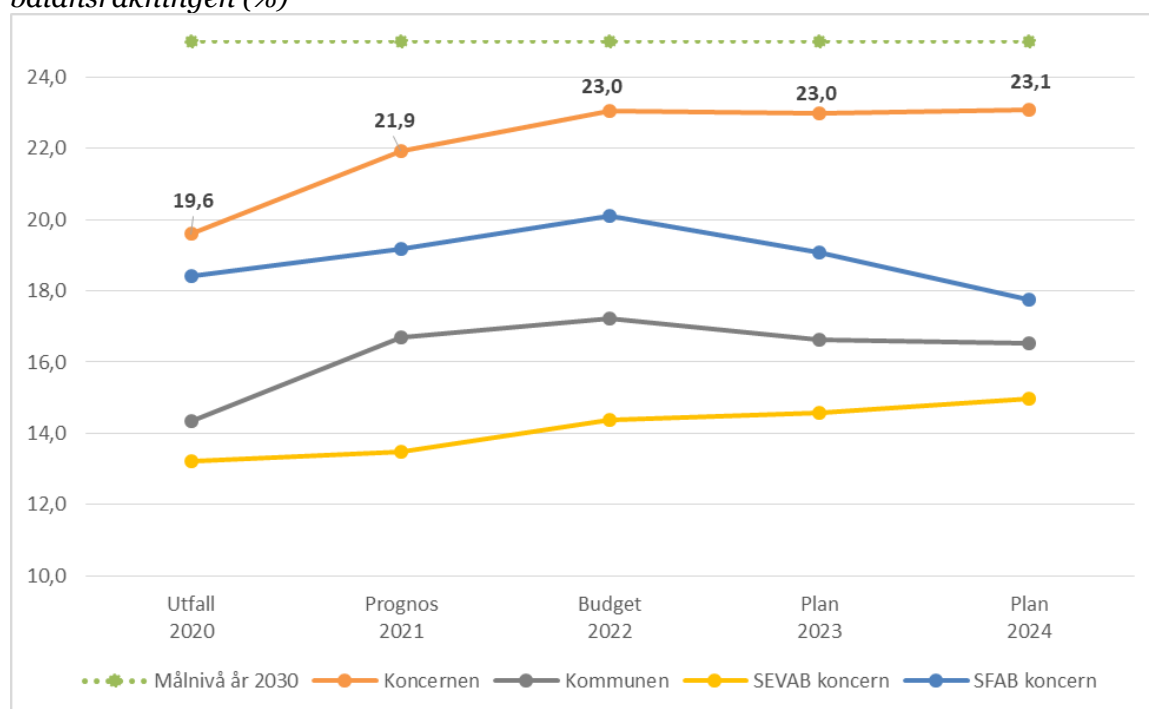
Koncernens samlade lån hos banker och kreditinstitut samt finansiell leasing förväntas under planperioden 2022-2024 öka med cirka 950 miljoner kronor till totalt 3 794 miljoner kronor med anledning av investeringsbehovet i bolagen. Låneskulden i SEVAB koncernen respektive Strängnäs fastighets AB förväntas öka kraftigt utifrån den höjda investeringstakten under åren 2023-2024. Effekter av en avyttring av fjärrvärmeverksamheten i SEVAB är inte med i beräkning av låneskuldens storlek. Skulle en försäljning genomföras innebär det att låneskulden minskar.

Kommunkoncernens soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Den visar i vilken utsträckning tillgångar har finansierats med eget kapital i stället för lån. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att kommunen ökar sitt finansiella

handlingsutrymme inför framtiden. För att soliditeten ska förbättras krävs att kommunen behåller en långsiktig resultatnivå på lägst 2 procent av skatteintäkterna, goda resultat i bolagen och en kontrollerad investeringstakt.

Diagram 11. Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtagande enligt balansräkningen (%)

Till följd av ändrade redovisningsregler ökade kommunens egna kapital 2019 med 212,1 miljoner kronor, vilket medförde en engångsjustering av kommunens soliditet inklusive pensionsåtagande med 5,1 procentenheter och kommunkoncernens soliditet med 4,2 procentenheter.

Trots stora investeringsbehov fortsätter soliditeten att stärkas främst till följd av kommunens positiva resultatprognos år 2021 men även genom budgeterade positiva resultat i hela kommunkoncernen under planperioden. Under planperioden när investeringarna är som störst förväntas dock ökningstakten avta. Strängnäs kommunkoncerns soliditet inklusive pensionsåtagande beräknas uppgå till 23,1 procent vid slutet av planperioden. Kommunkoncernens soliditet är dock fortfarande låg jämfört med likvärdiga kommuner

(30 000 – 49 999 invånare) som 2020 låg på 26,0 procent. Enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KS/2019:355) ska soliditeten i kommunkoncernen år 2030 vara 25 procent.

För att nå målnivån om en soliditet på 25 procent år 2030 krävs fortsatt goda resultat samt en mycket aktiv investeringsplanering med prioriteringar, samt översyn av olika finansieringsmöjligheter då kommunkoncernen de kommande åren planerar för en ökad investeringstakt.

BILAGA 1. Ekonomisk sammanställning koncernen⁹

Resultatbudget (mkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	875	916	961	993	1 022
Verksamhetens kostnader	-2 621	-2 862	-2 954	-3 008	-3 115
Avskrivningar	-203	-208	-231	-257	-275
Verksamhetens nettokostnader	-1 949	-2 154	-2 224	-2 272	-2 368
Skattenetto	2 213	2 321	2 397	2 452	2 551
Finansnetto	-38	-43	-44	-53	-67
Resultat före extraordinära poster	225	124	129	127	117
Extraordinära poster och skatt	-15	-19	-18	-17	-14
Årets resultat	211	106	111	110	102

Balansplan (mkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tillgångar	5 372	5 775	6 050	6 607	7 100
Summa tillgångar	5 372	5 775	6 050	6 607	7 100
Eget kapital	1 556	1 669	1 771	1 874	1 975
Avsättningar och skulder	3 816	4 106	4 280	4 734	5 126
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	5 372	5 775	6 051	6 608	7 100
Pensionsåtagande	504	403	378	356	335
Soliditet	19,6%	21,9%	23,0%	23,0%	23,1%

⁹ Uppgifterna om bolagen är preliminära, beslut om bolagens budget fattas under hösten 2021.

BILAGA 2. Nyckeltal kommunkoncernen¹⁰

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Bolagens lån hos banker/kreditinstitut, mkr					
SFAB	812	844	889	1 077	1 284
Lån skattefinansierad verksamhet	812	844	889	1 077	1 284
SBAB	405	405	405	445	470
SEVAB*	1 380	1 594	1 711	1 940	2 040
Lån bolagen totalt	2 597	2 843	3 005	3 462	3 794

*År 2020 = inkl. SEVABs 150 mkr i extra kredit på koncernkonto

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Låneskuld per invånare, kr					
Antal invånare 31 december	37 290	37 853	38 560	39 119	40 032
Skattefinansierad verksamhet	21 775	22 297	23 055	27 531	32 074
Kommunkoncernen totalt	69 643	75 106	77 930	88 499	94 774

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyckeltal kommunkoncern (mkr)					
Intäkter/skatteintäkter	3 086	3 237	3 357	3 445	3 573
Balansomslutning	5 372	5 775	6 051	6 608	7 100
Eget kapital	1 556	1 669	1 771	1 874	1 975
Årets resultat	211	106	111	110	102
Soliditet inkl ansvarsförbindelser	19,6%	21,9%	23,0%	23,0%	23,1%
Lån hos banker/kreditinstitut	2 447	2 773	2 903	3 329	3 686
Nettoinvesteringar*	375	525	623	956	750
Avskrivningar/omsättning	7%	6%	7%	7%	8%
Resultat före skatt/omsättning	7%	3%	3%	3%	3%
Självfinansiering investeringar	118%	67%	61%	38%	52%

* Bruttoinvesteringar minus investeringsbidrag

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nyckeltal per bolag					
Resultat före skatt (mkr)					
Kommun	155	63	31	32	43
SEVAB	46	37	54	50	36
SFAB	25	22	23	24	27
SBAB	6	7	9	9	8
SKFAB	5	5	5	5	5
Investeringar inkl. investeringsbidrag (mkr)					
Kommun	67	123	185	161	113
SEVAB	257	346	359	464	307
SFAB	22	52	75	271	276
SBAB	29	4	4	61	54
Soliditet (%)					
Kommun, inkl pensionsåtagande	14%	17%	17%	17%	17%
SEVAB	13%	13%	14%	15%	15%
SFAB	20%	21%	22%	20%	18%
SBAB	33%	34%	36%	34%	34%

¹⁰ Uppgifterna om bolagen är preliminära, beslut om bolagens budget fattas under hösten 2021.

BILAGA 3. Ekonomisk sammanställning kommunen

Resultatbudget (mkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	387	390	394	398	402
Verksamhetens kostnader	-2 381	-2 575	-2 677	-2 725	-2 813
Avskrivningar	-75	-83	-95	-103	-107
Verksamhetens nettokostnader	-2 069	-2 267	-2 377	-2 430	-2 518
Skattenetto	2 213	2 321	2 397	2 452	2 551
Finansnetto	11	9	11	10	10
Resultat före extraordinära poster	155	63	31	32	43
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat	155	63	31	32	43
Reserverat i eget kapital	14	24	17	17	8
Resultatutjämningsreserv	-100	0	0	0	0
Årets resultat enligt balanskravet	69	87	48	49	51
Årets resultat, andel av skattenetto	7,0%	2,7%	1,3%	1,3%	1,7%
Årets resultat enligt balanskravet, andel av skattenetto	3,1%	3,7%	2,0%	2,0%	2,0%

Balansplan (mkr)	UB 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	3 658	3 932	4 167	4 664	5 042
Bidrag till infrastruktur	28	27	25	23	22
Omsättningstillgångar	699	795	746	749	797
Summa tillgångar	4 385	4 754	4 938	5 437	5 860
Eget kapital	1 133	1 197	1 228	1 259	1 303
Avsättningar					
Avsättningar	295	302	311	318	327
Skulder					
Långfristiga skulder	2 537	2 835	2 979	3 439	3 810
Kortfristiga skulder	420	420	420	420	420
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	4 385	4 754	4 938	5 437	5 860
Pensionsåtagande	504	403	378	356	335
Soliditet inkl pensionsåtagande	14,3%	16,7%	17,2%	16,6%	16,5%

Finansieringsbudget (mkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kassaflöde från den löpande verksamheten	535	201	133	146	191
Investeringsverksamhet	-317	-122	-185	-161	-113
Finansieringsverksamhet inkl förändring kassaflöde	-218	-79	52	15	-78
Kommunens kapitalbehov (-)/amortering (+)	0	0	0	0	0

*) Investeringsnivån 2021 inkluderar investeringar från tidigare år som förväntas bli färdigställda under 2021

BILAGA 4. Kommunens driftbudget 2022-2024

Nämnd, mkr	Ramjust					
	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	-5,7	-6,9	-6,9	-8,8	-8,0	-8,3
Kommunstyrelse	-133,4	-167,9	-167,9	-175,7	-171,5	-173,9
Miljö- o samhällsbyggn.nämnden	-24,7	-27,0	-27,0	-31,0	-31,4	-30,4
Teknik- och fritidsnämnden	-138,6	-148,1	-149,0	-150,0	-150,3	-155,0
Kulturnämnden	-46,4	-50,3	-50,3	-53,7	-55,1	-55,6
Socialnämnden	-732,8	-760,5	-760,5	-784,9	-802,0	-826,7
Barn- och utbildningsnämnden	-932,9	-960,0	-960,0	-1 020,3	-1 042,0	-1 058,8
Summa nämnder och styrelser	-2 014,5	-2 120,7	-2 121,6	-2 224,4	-2 260,2	-2 308,7
Interna räntor och avskrivningar	70,5	70,5	70,5	70,8	70,8	70,8
Pensioner, arbetsgivaravgifter	-45,4	-38,9	-38,9	-41,4	-41,9	-41,9
Exploateringar vinst/förlust	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hysesbudget ny- till o ombyggnad	-2,2	2,4	9,9	-4,5	-31,6	-75,7
Övr. kommundemensamma kostnader	-5,4	-2,5	-5,5	-1,5	-1,5	-1,5
- varav investeringsbidrag	5,5	4,6	4,6	5,5	5,5	5,5
- varav citybanan, avskrivning	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
- varav tomställda/gemensamma lokaler	-5,0	-5,4	-5,4	-5,3	-5,3	-5,3
- varav övrigt	-4,2	0,0	-3,0	0,0	0,0	0,0
Resurs- och reservmedel	3,8	-81,8	-80,0	-68,2	-51,1	-52,2
- varav medel för horisontell styrning och satsningar	-3,6	-21,0	-21,0	-21,0	-10,0	-10,0
- varav särskilda lönesatsningar	0,0	-0,5	-0,5	-9,1	-8,9	-8,9
- varav demografisk volymjustering	0,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
- varav skatteprognosreserv	8,0	-20,5	-18,7	-21,6	-22,1	-23,0
- varav riktade statsbidrag	0,0	0,0	0,0	16,0	16,0	16,0
- varav tillväxtreserv	0,0	-14,1	-14,1	-6,6	0,0	0,0
- varav medel för politiska prioriteringar	-0,6	-5,7	-5,7	-6,0	-6,1	-6,4
I anspråktaga medel från eget kapital	-17,4	0,0	-22,5	-16,9	-17,4	-7,6
Internt återförda intäkter/kostnader	3,7	4,0	4,0	4,0	6,0	6,0
Summa övriga kommundemensamma kostnader	20,5	-46,4	-62,6	-57,8	-66,7	-102,2
Summa verksamheternas intäkter/kostnader	-1 994,0	-2 167,1	-2 184,2	-2 282,2	-2 327,0	-2 410,9
Avskrivningar	-74,7	-83,0	-83,0	-95,0	-103,0	-107,0
Skattenetto	2 212,8	2 286,5	2 321,3	2 396,9	2 451,5	2 550,9
Finansnetto	11,0	9,3	9,3	11,3	10,0	10,4
- varav utdelning bolag	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7
Resultat	155,1	45,7	63,4	31,0	31,6	43,4
Ianspråktaga medel som reserverat under eg	13,5	0,0	23,5	16,9	17,4	7,6
Resultatutjämningsreserv	-100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat enligt god ekonomisk hushållning*	68,6	45,7	86,9	47,9	49,0	51,0
Resultatmål	3,1%	2,0%	3,7%	2,0%	2,0%	2,0%

* God ekonomisk hushållning enligt riktlinjerna KS/2019:355 och tillägg KS/2021:71. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar samt justering av resultatutjämningsreserv.

BILAGA 5. Kommunens investeringsbudget per nämnd 2022-2024

Investeringsram Styrelse/nämnd, mkr	Budget 2021*	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelse				
Maskiner och inventarier	-0,6	-3,6	-4,1	-3,6
IT och digitalisering	-9,0	-8,7	-9,1	-5,9
Anläggning, övrigt	-7,4	-22,0	-7,5	-24,5
Summa	-17,0	-34,3	-20,7	-34,0
Barn- och utbildningsnämnd				
Maskiner och inventarier	-7,4	-3,0	-4,8	-3,0
IT och digitalisering	-7,8	-7,2	-7,7	-7,2
Summa	-15,2	-10,2	-12,5	-10,2
Socialnämnd				
Maskiner och inventarier	-3,6	-3,5	-4,7	-3,3
IT och digitalisering	-1,2	-1,1	-2,3	-2,3
Summa	-4,8	-4,6	-6,9	-5,6
Kulturnämnd				
Maskiner och inventarier	-2,7	-1,9	-2,0	-1,9
IT och digitalisering	-0,1	-0,4	-0,4	-2,3
Summa	-2,8	-2,2	-2,4	-4,1
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd				
Maskiner och inventarier	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1
IT och digitalisering	-0,9	-0,3	-1,4	-0,8
Anläggning, övrigt	-0,5	0,0	0,0	0,0
Summa	-1,5	-0,5	-1,6	-0,9
Teknik- och fritidsnämnd				
Maskiner och inventarier	-8,5	-11,3	-9,8	-14,1
IT och digitalisering	-1,1	-2,0	-0,8	-1,5
Idrotts- och fritidsanläggningar	-24,7	-98,5	-85,5	-22,5
Anläggningar övrigt	-20,0	-21,8	-20,6	-20,4
Summa	-54,2	-133,5	-116,7	-58,5
Summa kommunens investeringar, mkr	-95,5	-185,2	-160,8	-113,2

* Budget 2021 är exkl överförd budgetram från 2020

SN § 53

SN/2020:730 - 034

Svar på motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. avslå motionen då tillräcklig evidens som styrker förslaget nytta saknas

Yrkanden

Thore Berggren (M) yrkar på följande ändring:

1. lägga till ordet *tillräcklig* i att-satsen. Avslå motionen då tillräcklig evidens som styrker förslaget nytta saknas.

Mikael Lagergren (M) yrkar bifall till Thore Berggrens (M) ändringsyrkande.

Georg Lagerstedt Örsbäcken (C) och Christoffer Sonesson (KD) yrkar bifall till motionen.

Mikael Lagergren (M) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer avslag mot bifall till Thore Berggrens (M) ändringsyrkande och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Ordföranden ställer avslag mot bifall till liggande förslag och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade på sitt sammanträde 2021-10-27 att återremittera ärendet till socialnämnden med motiveringen *att motionssvaret inte är tillräckligt berett. Den bör behandlas utifrån det logiska perspektivet i att båda parter i ett förhållande ska ha ett gemensamt ekonomiskt ansvar, samt signalvärdet av att Strängnäs kommun förespråkar jämställdhet.*

Motion från Maria Nerby (C) inkom till kommunfullmäktige 2020-11-23. Förslaget gör gällande att ekonomiskt bistånd alltid ska betalas ut till båda parter i ett äktenskap eller samboförhållande, med krav att båda gör ansökan.

Strängnäs kommun erbjuder i dagsläget möjligheten för de som ansöker att själva välja vilken part som ska erhålla beviljat ekonomiskt bistånd. Av Socialstyrelsens kartläggning av jämställdhetsperspektivet inom ekonomiskt bistånd framgår att kommunerna ofta föredrar en dialog med paret i hushållet och möjlighet för dem att själva välja mellan olika utbetalningsalternativ. Det är då möjligt att dela utbetalningen av försörjningsstöd till båda parter i ett hushåll, eller till exempel att betala ut försörjningsstödet enbart till kvinnan.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

I socialminister Lena Hallengrens svar på fråga 2019/20:939 avseende kvinnors ekonomiska oberoende framförs det att regeringen år 2017 gav Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Av Socialstyrelsens kartläggning av jämställdhetsperspektivet inom ekonomiskt bistånd framgår att kommunerna ofta föredrar en dialog med paret i hushållet och möjlighet för dem att själva välja mellan olika utbetalningsalternativ. Socialstyrelsen menar att socialsekreteraren behöver vara uppmärksam på om det finns indikation på att pengarna inte går till hyra och mat till familjen eller om någon av parterna inte har insyn i ekonomin och tillgång till pengarna. I dessa fall kan utbetalningen behöva styras av socialtjänsten.

Det framkommer att det kan finnas både för- och nackdelar med att införa en generell regel som ålägger kommuner att betala ut bistånd separat till mannen och kvinnan. Enligt Socialstyrelsen saknas emellertid tillräcklig kunskap om och på vilket sätt de uppdelade utbetalningarna bidrar till ökad jämställdhet eller vilka andra konsekvenser det i övrigt kan medföra för hushållet eller för verksamheten ekonomiskt bistånd. Socialstyrelsens bedömning är därför att det inte är aktuellt att i dagsläget utforma en nationell vägledning i frågan. I Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd redogörs det för frivillighet och självbestämmande. Det framförs att frivillighet och självbestämmande ska vara vägledande inom socialtjänsten. Det innebär att den enskilde själv bestämmer om han eller hon ska ta emot erbjudanden om en viss social tjänst.

Ett förfarande där myndigheten vidtar åtgärder mot den enskildes självbestämmande skulle kunna anses strida mot legalitetsprincipen 5 § Förvaltningslagen om inte myndighetens utredning styrker faktiska skäl till en sådan långtgående åtgärd. Av 5 § FL framkommer det även att en myndighet får endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. I sin verksamhet ska myndigheten vara saklig och opartisk. Myndigheten får ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan antas leda till det avsedda resultatet. Åtgärden får aldrig vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot.

Omvärldsbevakning

Kontakt har tagits med sex andra kommuner i syfte att undersöka om Centerpartiets förslag har förverkligats. Av dessa kommuner har endast en antagit förslaget, Malmö stad. I dialog med Malmö stad kan dom i dagsläget inte påvisa några gynnande effekter av att ha infört jämställda utbetalningar.

Även Sveriges kommuner och regioner (SKR) har rådfrågats. SKR har inte tagit ställning i frågan utan hänvisar till det som framförs av Socialstyrelsen vilket är att kunskapen kring effekten av förslaget är för låg i dagsläget.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Vid bifall av förslaget behöver de ekonomiska förutsättningarna utredas i särskild ordning.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Barnperspektivet

Barnperspektivet beaktas alltid vid beslut om ekonomiskt bistånd.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Svar på motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, 2022-03-01

Protokollsutdrag, KS § 254, 2021-10-27, Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, 2021-11-02

Motion, Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, 2020-12-03.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 254

D.nr. KS/2020:635 - 034

Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. ärendet återremitteras till Socialnämnden.

Yrkanden

Maria Nerby (C) yrkar på återremiss med motivering:

Motionen är inte tillräckligt beredd. Den bör behandlas utifrån det logiska perspektivet i att båda parter i ett förhållande ska ha ett gemensamt ekonomiskt ansvar, samt signalvärdet av att Strängnäs kommun förespråkar jämställdhet.

David Aronsson (V), Catharina De Geer (KD), Maud Richtoff (SD), Linda Hefvelin (SD) och Anders Härnbro (S) yrkar bifall till Maria Nerbys (C) yrkande om återremiss.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är kommunstyrelsens avsikt att ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska återremitteras.

Beskrivning av ärendet

Motion från Maria Nerby (C) inkom till kommunfullmäktige 2020-11-23. Förslaget gör gällande att ekonomiskt bistånd alltid ska betalas ut till båda parter i ett äktenskap eller samboförhållande, med krav att båda gör ansökan.

Strängnäs kommun erbjuder i dagsläget möjligheten för de som ansöker att själva välja vilken part som ska erhålla beviljat ekonomiskt bistånd. I de fall det behövs kan utbetalningen styras av socialtjänsten. Det är då möjligt att dela utbetalningen av försörjningsstöd till båda parter i ett hushåll eller till exempel att betala ut försörjningsstödet enbart till kvinnan. Den individuella bedömningen möjliggör för socialtjänsten att i varje unikt ärende säkerställa vad som blir bäst för alla inblandade med särskild hänsyn till barnperspektivet.

Enligt Socialstyrelsen saknas evidens och tillräcklig kunskap om och på vilket sätt de uppdelade utbetalningarna bidrar till ökad jämställdhet eller vilka andra konsekvenser det i övrigt kan medföra för hushållet eller för verksamheten ekonomiskt bistånd. Socialkontoret arbetar löpande med att bevaka

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Socialstyrelsens rekommendationer och kommer vid behov att göra adekvata justeringar i riktlinjerna.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Barnperspektivet beaktas alltid vid beslut om ekonomiskt bistånd.

Övriga konsekvenser

I övrigt medför beslutet inga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, SN § 123, 2021-09-29, Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Protokollsutdrag, KF § 319, 2020-11-23, Nyinkomna motioner och interpellationer

Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, 2020-11-11

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Motionären

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 123

SN/2020:730 - 034

Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. avslå motionen då evidens som styrker förslaget nytta saknas.

Yrkanden

Christoffer Sonesson (KD) och Georg Lagerstedt Örsbäcken (C) yrkar bifall till motionen.

Georg Lagerstedt Örsbäcken (C) yrkar avslag till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer bifall till liggande förslag mot bifall till motionen och finner att socialnämnden bifaller liggande förslag.

Beskrivning av ärendet

Motion från Maria Nerby (C) inkom till kommunfullmäktige 2020-11-23. Förslaget gör gällande att ekonomiskt bistånd alltid ska betalas ut till båda parter i ett äktenskap eller samboförhållande, med krav att båda gör ansökan.

Strängnäs kommun erbjuder i dagsläget möjligheten för de som ansöker att själva välja vilken part som ska erhålla beviljat ekonomiskt bistånd. I de fall det behövs kan utbetalningen styras av socialtjänsten. Det är då möjligt att dela utbetalningen av försörjningsstöd till båda parter i ett hushåll eller till exempel att betala ut försörjningsstödet enbart till kvinnan. Den individuella bedömningen möjliggör för socialtjänsten att i varje unikt ärende säkerställa vad som blir bäst för alla inblandade med särskild hänsyn till barnperspektivet.

Enligt Socialstyrelsen saknas evidens och tillräcklig kunskap om och på vilket sätt de uppdelade utbetalningarna bidrar till ökad jämställdhet eller vilka andra konsekvenser det i övrigt kan medföra för hushållet eller för verksamheten ekonomiskt bistånd. Socialkontoret arbetar löpande med att bevaka Socialstyrelsens rekommendationer och kommer vid behov att göra adekvata justeringar i riktlinjerna.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Barnperspektivet

Barnperspektivet beaktas alltid vid beslut om ekonomiskt bistånd.

Övriga konsekvenser

I övrigt medför beslutet inga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd.

KF § 319, 2020-11-23, Nyinkomna motioner och interpellationer.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KF § 319

Dnr KS/2020:635-034,

Dnr KS/2020:644-035

Nyinkomna motioner och interpellationer

Beslut

Motioner

Till kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-23 har det inkommit en motion.

1. Motion från Maria Nerby (C) om jämställt försörjningsstöd, dnr KS/2020:635-034.

Motionen framställs och skickas till socialnämnden för beredning.

Interpellationer

Till kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-23 har det inkommit en interpellation.

1. Interpellation från David Aronsson (V) till kommunstyrelsens ordförande Jacob Högfeldt (M) om betongmur eller insyn och ansvar, dnr KS/2020:644-035,

Beslutsgång

Ordföranden ställer frågan om kommunfullmäktige anser att interpellationen får framställas och finner att kommunfullmäktige beslutar att interpellationen får framställas.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Jacob Högfeldt (M)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motion

Jämställt försörjningsstöd

Ekonomiskt övertag är effektivt för den som vill utöva makt över sin partner. Trots detta är det fortfarande vanligt i många kommuner att försörjningsstöd till par betalas ut till en av parterna, oftast männen. Det gör att kvinnorna hamnar i ekonomiskt underläge.

Våld i nära relationer är en vardag som många kvinnor lever i. Ett sätt att minska kvinnors utsatthet och öka möjligheterna för kvinnor att lämna destruktiva relationer är att stärka kvinnors ekonomiska självständighet, och då kan även försörjningsstöd vara en av faktorerna.

Att få tillgång till sina egna pengar är också viktigt för de kvinnor som nyligen kommit till Sverige. Vi vet att det i många kulturer är mannen som av tradition har hand om ekonomin. För att stärka nyanlända kvinnors position i samhället är det centralt att de har tillgång till egen ekonomisk trygghet, därför kan det här initiativet stärka både jämställdhet och integration samt vara en del av vårt Agenda 2030 arbete och social hållbarhet.

Att inte ha bestämmanderätt över sin egen ekonomi är något som försvårar kvinnors möjligheter att ta makten över sitt eget liv. För oss i Centerpartiet är det en grundläggande värdering att öka människors frihet på olika sätt, ett av dem är att ha makt över sina egna tillgångar.

I vår kommun är det de sökande parterna som själva avgör hur de vill ha stödet utbetalt. Via vår e-tjänst är det inte heller möjligt att ange att stödet ska delas mellan fler parter, utan det går med automatik till den huvudsökande enligt de uppgifter jag fått. Det måste gå att lösa via teknisk utveckling.

Ett antal kommuner har uppmärksammat denna fråga och ändrat sina rutiner, och fler är på gång. Vi vill i enlighet med dem att försörjningsstödet alltid ska betalas ut till båda parter i äktenskap eller samboförhållande som ett led i att säkerställa att båda parter har möjlighet till ekonomisk makt.

Därför yrkar jag på att:

Strängnäs kommun beslutar att försörjningsstöd alltid ska betalas ut till båda parter i äktenskap eller samboförhållande, med krav att båda gör ansökan.

Strängnäs 2020-11-11

Mia Nerby

För Centerkvinnorna